

EVALUATIE EN GEBIEDSVISIE GEUR EN VEEHOUDERIJ 2017- GEMEENTE BLADEL

EFFECTEN VAN ANDERE GEURNORMEN

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

EVALUATIE EN GEBIEDSVISIE GEUR EN VEEHOUDERIJ 2017- GEMEENTE BLADEL

EFFECTEN VAN ANDERE GEURNORMEN

In opdracht van	gemeente Bladel
Opgesteld door	Fred Stouthart en Jeroen de Vries Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant Postbus 8035 5601 KA Eindhoven
Auteur	Fred Stouthart
Projectnummer	projectnummers 246033 en 246034
Datum	22 november 2017
Status	concept

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Huidig geurbeleid veehouderij.....	1
1.2	Doel en opdracht.....	2
1.3	Uitvoering van de opdracht: scenario's geurnormen.....	3
1.4	Definitie veehouderijen.....	4
1.5	Reikwijdte van de opdracht.....	4
1.6	Leeswijzer.....	5
2	Evaluatie huidige geursituatie in 2017 en vergelijking met 2008 – 2012 – 2016	6
2.1	Aantal veehouderijen.....	6
2.2	Geuremissie van de veehouderij 2008 - 2017.....	7
2.3	Gevolgen voor het woon- en leefklimaat.....	9
2.3.1	Gemiddelde achtergrond geurbelasting in 2008, 2012 en 2016.....	9
2.3.2	Achtergrond geurbelasting op geurgevoelige objecten (aantal per geurklasse).....	10
2.3.3	Het aantal overschrijdingen.....	13
3	Toekomstverkenning: ontwikkeling veehouderijen en geurnormen	17
3.1	Type veehouderijen en geuremissie.....	17
3.1.1	Aantal veehouderijen naar type.....	17
3.1.2	Type veehouderijen en geuremissie.....	18
3.2	Betekenis typering veehouderijen voor effectenonderzoek (scenario's).....	19
3.2.1	Standstil bedrijven.....	19
3.2.2	Stoppende bedrijven.....	19
3.2.3	Ontwikkelaars.....	19
3.2.4	Geurnormen en effect op de geuremissie: vrije emissieruimte of overschrijden geurnorm 20	
4	Toekomstige geursituatie: effecten geurnormen (scenario's)	23
4.1	Scenario's geurnormen.....	23
4.2	Effecten van twee scenario's: huidige en mogelijk toekomstige geurnormen.....	24
4.2.1	Effecten op de ontwikkelingsmogelijkheden van de veehouderijen.....	24
4.2.2	Effect van de geurnormen op de geuremissie.....	29
4.2.3	Effect van de geurnormen achtergrond geurbelasting.....	31
4.2.4	Effect van de geurnormen op de achtergrond geurbelasting op geurgevoelige objecten... 33	
4.3	Effecten van overige mogelijk geurnormen op de geuremissie.....	40
4.3.1	Effect 7 scenario's geurnormen op de totale geuremissie van de veehouderij.....	40
4.3.2	Effecten 7 scenario's geurnormen voor het woon- en leefklimaat (extrapolatie).....	41

5	Effecten geurnormen voor ruimtelijke plannen	44
6	Conclusies	47
6.1	Conclusies uit de evaluatie geursituatie 2008 - 2012 - 2016 - 2017	47
6.2	Conclusies effectenonderzoek geurnormen	48
6.2.1	Effecten geurnormen op de ontwikkelingsmogelijkheden veehouderijen	49
6.2.2	Effecten van de geurnormen het woon en leefklimaat.....	49
6.2.3	Effecten van de geurnormen op de geuremissies	50
6.2.4	Effecten van de geurnormen voor de plangebieden	51
	Bijlage 1: Doorwerking rekenregels 50% regeling Wgv	52

SEPATARATE BIJLAGEN

- Geurkaarten
- Beoordeling doorwerking geurnormen per plangebied

1 Inleiding

De gemeente Bladel gaat de Plattelandsnota 2013 actualiseren en uitwerken tot een Omgevingsvisie zoals bedoeld onder de Omgevingswet. Daarin wordt ook de geursituatie meegenomen. In 2016 heeft de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) de geursituatie geëvalueerd en de resultaten gerapporteerd¹.

Op 11 mei 2017 heeft de gemeenteraad vervolgens het volgende besloten:

- a. aan het college van burgemeester en wethouders de opdracht te verstrekken een wijziging van de geurverordening met de norm van $0,1 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ in alle dorpskernen voor te bereiden en aan de gemeenteraad ter vaststelling aan te bieden;
- b. aan het college van burgemeester en wethouders de opdracht te verstrekken om de gevolgen in kaart te brengen van het wijzigingen van de geurverordening naar de norm van $3 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ in het buitengebied en de resultaten hiervan aan de gemeenteraad aan te bieden.

Bovenstaande opdracht van de gemeenteraad is een ambitie met het oog op het aanscherpen van de geurnormen. Met andere woorden, andere opties voor andere scherpere geurnormen dan de huidige worden niet uitgesloten. Dit leidt tot meerdere scenario's van geurnormen die vergeleken moeten worden om de effecten daarvan inzichtelijk te maken. In paragraaf 1.3 zijn deze scenario's benoemd.

1.1 Huidig geurbeleid veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) is het toetsingskader bij aanvragen om een omgevingsvergunning van veehouderijen. Een individuele veehouderij moet voldoen aan wettelijke normen voor de maximale geurbelasting op een geurgevoelig object (de geurbelasting van een individuele veehouderij wordt voorgrondbelasting genoemd). De Wgv biedt de gemeente de mogelijkheid om binnen een vastgelegde bandbreedte af te wijken van de wettelijke normen. Daarmee kan de gemeente eigen geurbeleid opstellen en maatwerk leveren voor de mogelijke geurhinder als gevolg van de veehouderij. Afwijkende normen worden vastgelegd in een gemeentelijke geurverordening en worden onderbouwd in een geurgebiedsvisie.

In maart 2014 heeft de gemeente de (huidige) vigerende geurverordening vastgesteld. Hierin zijn de volgende geurnormen vastgelegd:

- een maximale voorgrond geurbelasting op geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom van Netersel van $0,1 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ (odour units);
- een maximale voorgrond geurbelasting op geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kommen van Bladel, Hapert, Hoogeloon en Casteren van $1 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ (odour units);
- een maximale voorgrond geurbelasting op geurgevoelige objecten gelegen in het buitengebied van $10 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ (odour units).

Bij het in werking treden van de huidige geurverordening zijn de geurverordeningen van maart 2008 en september 2009 komen te vervallen.

Meer achtergronden bij het huidig beleid van de gemeente en de relatie met de plattelandsnota worden beschreven in paragraaf 2.3 van het rapport Evaluatie geur en veehouderij 2016¹.

---

¹ Evaluatie geur en veehouderij 2016 – gemeente Bladel. F. Stouthart en F. Lathouwers. Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant. 6 oktober 2016.

1.2 Doel en opdracht

De gemeente Bladel is zoals gezegd voornemens de gemeentelijke geurverordening aan te scherpen. De opdracht betreft het inzichtelijk maken van de effecten op de geuremissie van de veehouderijen, effecten voor het woon- en leefklimaat en de geurbelasting op geurgevoelige objecten en de gevolgen voor ruimtelijke plannen (omgekeerde werking).

Het beoogd resultaat is een rapportage op basis waarvan de gemeenteraad haar afweging kan maken over het gemeentelijk geurbeleid voor veehouderijen en de resultaten kan gebruiken bij het opstellen van de Omgevingsvisie. In de rapportage komen de volgende onderdelen aan de orde.

- De geursituatie in 2017 en hoe deze zich verhoudt tot die in 2008, 2012 en 2016. Dit is een aanvulling op het rapport Evaluatie geur en veehouderij 2016. De geuremissie van de veehouderijen en de geurbelasting die daarvan in die jaren het gevolg is wordt inzichtelijk gemaakt. Daarbij wordt aangegeven in hoeveel gevallen de geurbelasting kan leiden tot hinder.
- De effecten van andere, scherpere geurnormen voor:
  - de geuremissie van de veehouderijen waarbij inzichtelijk wordt gemaakt welke veehouderijen nog vrije emissieruimte hebben en welke niet (c.q. de veehouderijen waarvoor een emissiestandstil geldt);
  - de achtergrond geurbelasting en het aantal geur gevoelige objecten (met name woningen) binnen een klasse voor de geurbelasting. Dit laatste geeft inzicht in het aantal woningen met een achtergrond geurbelasting hoger dan de normen voor een aanvaardbaar woon- en leefklimaat uit de Verordening ruimte Noord-Brabant en de gezondheidskundige advieswaarde van de GGD.
  - het ontwikkelen van plangebieden voor wonen, werken en recreatie in het gebieden (omgekeerde werking). Bepaald wordt welke de gevolgen zijn van het aanscherpen van de geurnormen voor de veehouderij (wordt deze in zijn bedrijfsvoering belemmerd?) en te ontwikkelen gevoelige objecten (is er sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat?). Het betreft 30 plangebieden.

De rapportage is voorzien van:

- geurkaarten voor de huidige geursituatie en de mogelijk toekomstige geursituatie voor de andere normen. Het betreft geurkaarten voor woon- en leefklimaat en voor de achtergrond geurbelasting op geurgevoelige objecten (geurbelasting ingedeeld in geurklassen conform de evaluatie uit 2016).
- analyses van de geurberekeningen: geuremissie veehouderij, achtergrond geurbelasting per gebied, achtergrond geurbelasting op geurgevoelige objecten (geurbelasting ingedeeld in geurklassen conform de evaluatie uit 2016).

De rapportage is bruikbaar als geurgebiedsvisie voor het opnemen van andere geurnormen in de gemeentelijk geurverordening.

1.3 Uitvoering van de opdracht: scenario's geurnormen

Zoals gezegd in de inleiding is het de ambitie van de gemeenteraad om de geurnormen aan te scherpen. De waarden van 0,1 OU_E/m³ voor de woonkernen en 3 OU_E/m³ voor het buitengebied zijn concreet genoemd. Andere opties c.q. sets met scherpere geurnormen voor de woonkernen en/of het buitengebied zijn niet uitgesloten. Daarom zijn meerdere scenario's met sets van geurnormen benoemd, inclusief de huidige geurnormen.

Onderstaand schema geeft een overzicht van de mogelijke scenario's.

	Geurnorm woonkernen	Geurnorm buitengebied
Huidig: H 0,1-1-10	Netersel 0,1 OU _E /m ³ Overige: 1 OU _E /m ³	10 OU _E /m ³
Scenario: Sc 0,1-3	0,1 OU _E /m ³	3 OU _E /m ³
Scenario: Sc 0,1-5	0,1 OU _E /m ³	5 OU _E /m ³
Scenario: Sc 0,1-10	0,1 OU _E /m ³	10 OU _E /m ³
Scenario: Sc 1-3	1 OU _E /m ³	3 OU _E /m ³
Scenario: Sc 1-5	1 OU _E /m ³	5 OU _E /m ³
Scenario: Sc 1-10	1 OU _E /m ³	10 OU _E /m ³

De effecten van de scenario's zijn met elkaar vergeleken. De huidige geursituatie in 2017 is de referentie. Uit efficiëntie overwegingen (tijdbesteding) zijn alleen voor de eerste twee scenario's alle effecten volledig doorgerekend: effecten op de geuremissies en de effecten voor het woon- en leefklimaat. Voor de laatste vijf scenario's is alleen het effect op de geuremissie berekend. Dit in de veronderstelling dat de resultaten van de eerste twee scenario's wat betreft het woon-en leefklimaat zijn door te vertalen naar de laatste vijf scenario's. Immers, de eerste twee scenario's zijn de 'uitersten' (huidige ⇔ scherpste normstelling) en de laatste vijf scenario's zullen wat betreft resultaat tussen de beide 'uitersten' in liggen.

Uitgangspunten

De geurberekeningen zijn uitgevoerd met de uitgangspunten die zijn gehanteerd bij de evaluatie uit 2016. In hoofdstuk 3 van het rapport Evaluatie geur en veehouderij 2016 zijn deze uitgangspunten beschreven en zijn daarom niet opnieuw in dit rapport opgenomen.

Wat betreft de scenario's is uitgegaan van het opvullen van het bouwblok van de 35 ontwikkelaars/veehouderijen met meer dan 30% onbenutte ruimte op het bouwblok (zie hoofdstuk 2 van dit rapport).

Sinds 2016 zijn de vergunningen gewijzigd van 9 veehouderijen waarop diercategorieën aanwezig zijn waarvoor een emissiefactor uitgedrukt in OU_E aanwezig zijn. Daarom is de huidige geuremissie en achtergrond geurbelasting (oktober 2017) opnieuw berekend.

Dit effectenonderzoek betreft alleen het aspect geur van veehouderijen. Er is geen rekening gehouden met beperkingen en/of mogelijkheden die voortkomen uit andere regelgeving, zoals het aspect ammoniak of fijn stof en het al dan niet kunnen verkrijgen van een vergunning voor deze aspecten. Dit wil zeggen dat in dit onderzoek is aangenomen dat de veehouderijen niet beperkt worden door de andere aspecten die spelen bij vergunningverlening, hetgeen in de praktijk mogelijk wel het geval is.

1.4 Definitie veehouderijen

In de veehouderij wordt doorgaans een onderscheid gemaakt tussen intensieve veehouderijen (varkens, kippen, vleeskalveren, vleesvee, geiten, etc.) en grondgebonden veehouderijen (melkvee, paarden schapen etc.). In het bestemmingsplan van de gemeente Bladel en in de Verordening ruimte Noord-Brabant wordt het onderscheid tussen grondgebonden en intensieve veehouderijen niet meer gemaakt.

In dit rapport wordt het onderscheid tussen grondgebonden en intensieve veehouderijen wel gemaakt. De reden daarvoor is de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv). De Wgv kent namelijk twee sporen:

1. Diercategorieën waarvoor emissiefactoren voor geur beschikbaar zijn en welke zijn opgenomen in de Regeling geurhinder en veehouderij. Voor deze diercategorieën wordt de vergunningaanvraag beoordeeld aan de hand van de met V-Stacks-vergunning berekende geurbelasting. Met de emissiefactor is de geuremissie van een veehouderij te berekenen en daarmee wordt met het verspreidingsmodel V-Stacks-vergunningen de geurbelasting op een nabij gelegen woning (geurgevoelig object) berekend om te toetsen deze voldoet aan de geurnorm uit de geurverordening.
2. Diercategorieën waarvoor geen emissiefactoren beschikbaar zijn. Voor deze diercategorieën gelden vaste afstanden. Het betreft melkvee, nertsen, paarden en andere categorieën waarvoor geen emissiefactor is.

In dit rapport staat het begrip intensieve veehouderijen voor diercategorieën waarvoor emissiefactoren voor geur beschikbaar zijn: vleesvarkens, zeugen, biggen, opfok- en leghennen, (groot)ouderdieren, vleeskuikens, kalkoenen, eenden, parelhoenders, vleeskalveren, vleesstieren, schapen en geiten.

Opgemerkt moet worden dat de diercategorieën waarvoor geen emissiefactor beschikbaar is, niet meegenomen zijn in dit effectenonderzoek. Om de simpele reden dat door het ontbreken van een emissiefactor de geuremissie van deze veehouderijen niet te berekenen is. Het betreft dus melkvee, nertsen en paarden.

1.5 Reikwijdte van de opdracht

De gemeente wenst alleen een onderzoek naar de geurnormen voor de intensieve veehouderijen. Er is vooralsnog geen aanleiding om de vaste afstanden (o.a. voor melkrundvee) te herzien. Omdat er nauwelijks klachten en gewijzigde inzichten zijn voor de melkrundveebedrijven, is aanpassing van deze afstanden niet aan de orde. Mocht de gemeente zo besluiten, dan zal het aanpassen van afstandsnormen voor de melkrundveehouderij leiden tot meerwerk.

De geurevaluatie regelt in principe geen andere beleidsvelden. Aan de relatie met volksgezondheid kan inhoud worden gegeven door de GGD te laten adviseren over het beleid. In de loop van het proces kunnen signalen en verzoeken worden meegenomen en als aanbevelingen in de rapportage worden verwerkt (gedacht moet worden aan aspecten als vergunningverlening, toezicht en handhaving, ruimtelijke aspecten of de aanpak van geurknelpunten).

Opgemerkt moet worden dat de Wet geurhinder en veehouderij geen saneringsregeling kent voor het wegnemen van overbelaste situaties. Alleen de 50% regeling² kan leiden tot vermindering van geuroverlast.

---

² 50% regeling: de emissiereductie die wordt bereikt met het toepassen van een emissiearm systeem - bijvoorbeeld een luchtwasser - mag voor de helft worden gebruikt voor het houden van meer dieren, de andere helft komt ten goede aan het verlagen van de geuruitstoot. Daarbij is het niet verplicht direct aan de norm te voldoen, deze mag nog steeds worden overschreden. Bij meerdere opvolgende bedrijfsontwikkelingen zal op de lange termijn stapsgewijs de norm worden benaderd.

1.6 Leeswijzer

Voor het geurbeleid voor veehouderijen zijn een aantal wettelijke kaders van belang. Het betreft landelijke kaders (zoals de Wet geurhinder en veehouderij), de provinciale kaders (de Verordening ruimte en de Verordening stikstof en Natura 2000) en het gemeentelijk geurbeleid. In hoofdstuk 2 van het rapport Evaluatie geur en veehouderij 2016 zijn deze kaders beschreven en zijn daarom niet opnieuw in dit rapport opgenomen.

Hoofdstuk 2 evalueert de geuremissie van de veehouderijen, de geursituatie in 2017 en vergelijkt deze met die in 2008, 2012 en 2016.

Hoofdstuk 3 beschrijft de huidige veehouderij en de ontwikkelingsmogelijkheden van de veehouderijen.

Hoofdstuk 4 bespreekt het effect van andere, scherpere geurnormen op de geuremissie van veehouderijen, de achtergrond geurbelasting en het woon- en leefklimaat (aantal woningen in per geurklasse en aantal overschrijdingen van de normen voor een aanvaard woon- en leefklimaat uit de Verordening ruimte Noord-Brabant en de gezondheidskundige advieswaarde van de GGD).

Hoofdstuk 5 geeft inzicht in de effecten van de andere, scherpere geurnormen voor de 30 plangebieden in de gemeente. De resultaten van de beoordeling van de effecten zijn samengevat. De uitgebreide beoordeling per plangebied is opgenomen in een separate bijlage.

De geurkaarten waarnaar verwezen wordt zijn opgenomen in een separate bijlage.

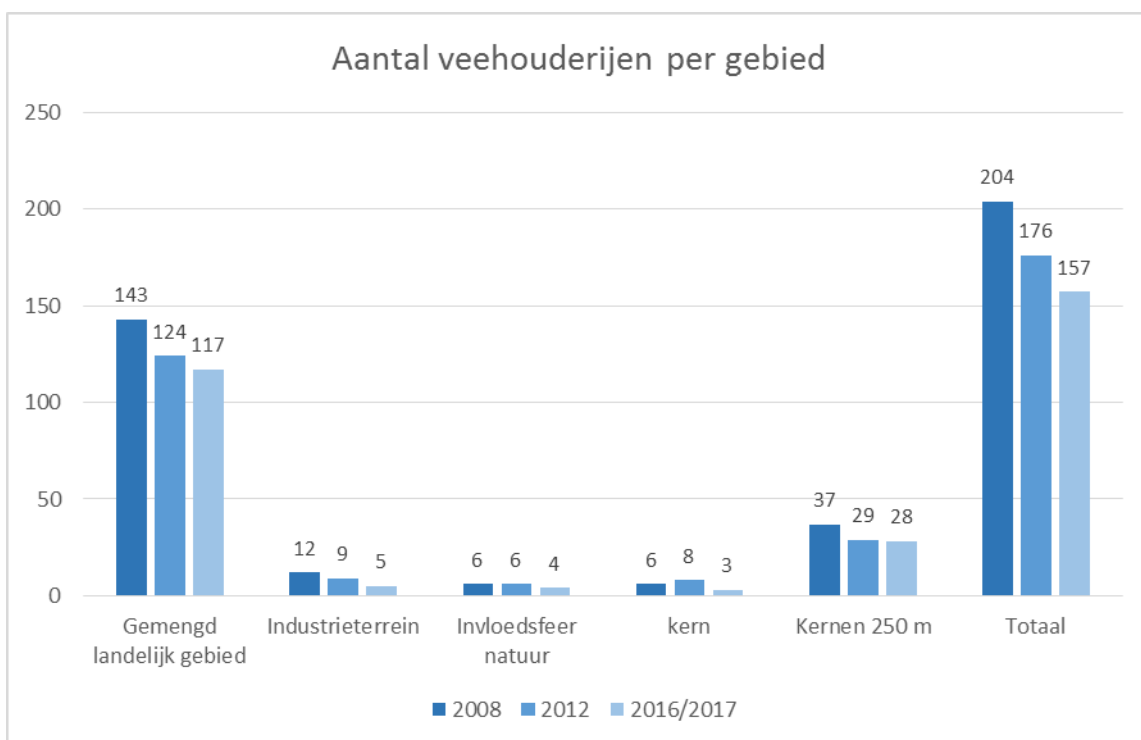
2 Evaluatie huidige geursituatie in 2017 en vergelijking met 2008 – 2012 – 2016.

Het eerste deel van dit geuronderzoek is een terugblik. De vraag is wat de effecten zijn geweest van het gemeentelijk geurbeleid voor de veehouderij en de ontwikkeling van de veehouderij sinds 2008. In dit hoofdstuk wordt de huidige geursituatie (2017) vergeleken met die in het verleden (2008, 2012 en 2016). De evaluatie geeft inzicht in de veranderingen sinds 2008 wat betreft de ontwikkeling van de veehouderij en gevolgen voor het woon- en leefklimaat (beter, slechter, gelijk).

2.1 Aantal veehouderijen

In 2017 is het aantal veehouderij gelijk aan het aantal in 2016. In de periode 2008, 2012 tot 2016 is het aantal veehouderijen afgenomen. Dit geldt voor alle gebieden zoals deze zijn begrensd in de geurverordening van 2014. Zie figuur 2.1.

In 2008 waren er in totaal 204 veehouderijen, in 2012 waren het er 176 en in 2016/2017 zijn het er nog 157. Dit betekent dat 47 veehouderijen zijn gestopt met hun bedrijfsvoering.

Figuur 2.1. Aantallen veehouderijen in de gemeente Bladel, per gebied en totaal in 2008, 2012 en 2016/2017.

2.2 Geuremissie van de veehouderij 2008 - 2017

Geuremissie afgenomen

In de periode 2008, 2012, 2016 tot 2017 is de totale geuremissie van alle veehouderijen afgenomen (zie figuur 2.2 op de volgende pagina. De totale afname bedraagt ruim 898 duizend OU_e ten opzichte van 2008 (-36%), zie figuur 2.3 op de volgende pagina.

Ook in de afzonderlijke gebieden - zoals deze zijn begrensd in de geurverordening van 2014 - zijn de emissies afgenomen (zie figuur 2.2). De afname is vooral behaald in het gemengd landelijk gebied. Daar bevinden zich ook de meeste veehouderijen. De behaalde geurreductie in de 250 m zone rond de woonkernen is van belang voor het ontwikkelen van woon-, werk- en verblijfsfuncties.

Opmerkelijk is dat ook het afgelopen jaar de geuremissie van de veehouderijen is afgenomen. In 2017 is de geuremissie van de veehouderijen ruim 76 duizend odour units lager dan in 2016.

50% regeling en toepassen van emissiearme stallen

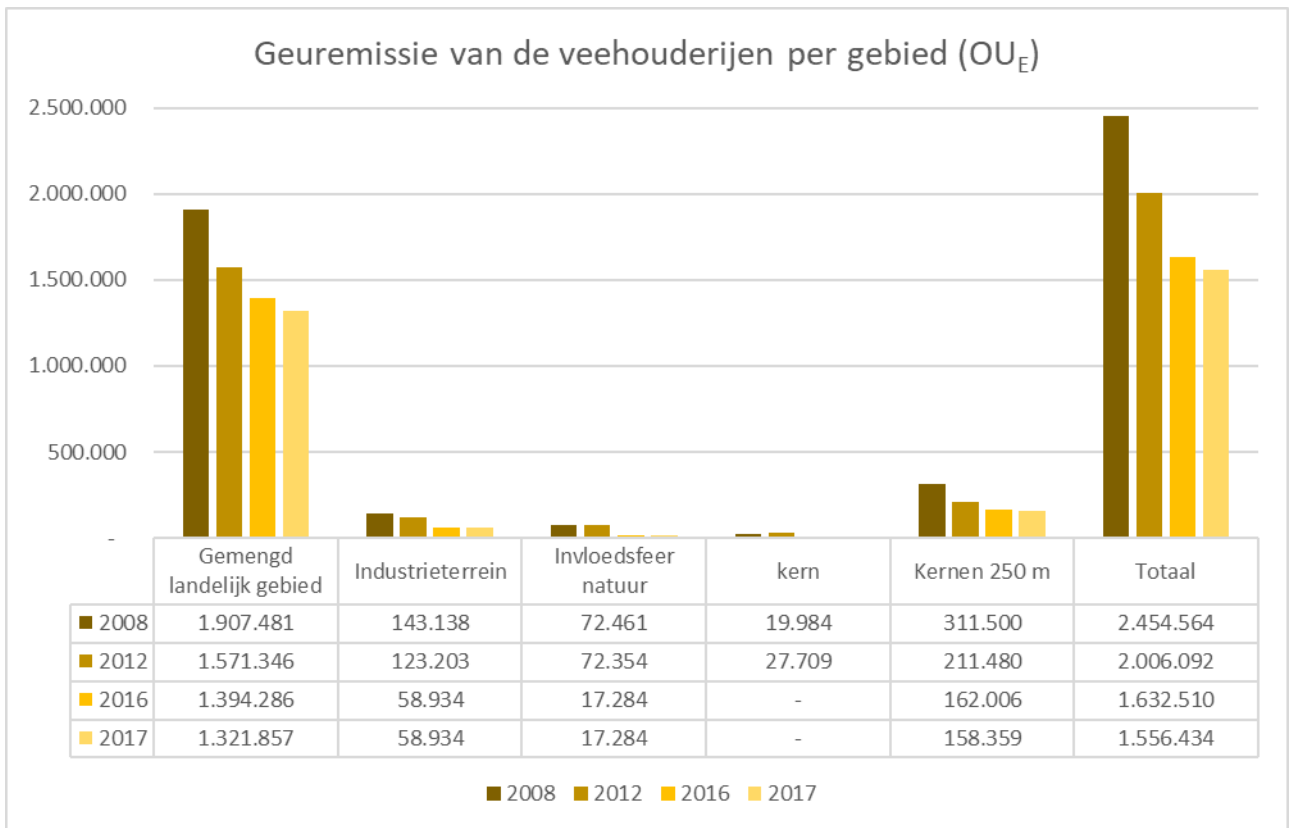
De afname van de geuremissie kan worden toegeschreven aan de volgende factoren:

- het stoppen van 47 veehouderijen;
- de combinatie van gemeentelijk geurbeleid, 50% regeling³ van de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) en het toepassen van emissiearme (stal)systemen:
  - de gemeente heeft sinds 2008 een geurverordening met scherpere geurnormen voor de vergunningverlening aan veehouderijen;
  - door de scherpere geurnormen veel overschrijden veehouderijen de geurnorm (de geurbelasting op een nabije woning is hoger dan de norm);
  - bij de vergunningverlening aan ontwikkelende veehouderijen is dan heel vaak (en steeds vaker na aanscherping van de geurnormen) de 50% regeling van de Wgv van toepassing;
  - ontwikkelen is vrijwel alleen mogelijk door het toepassen van emissiearme (stal)systemen.

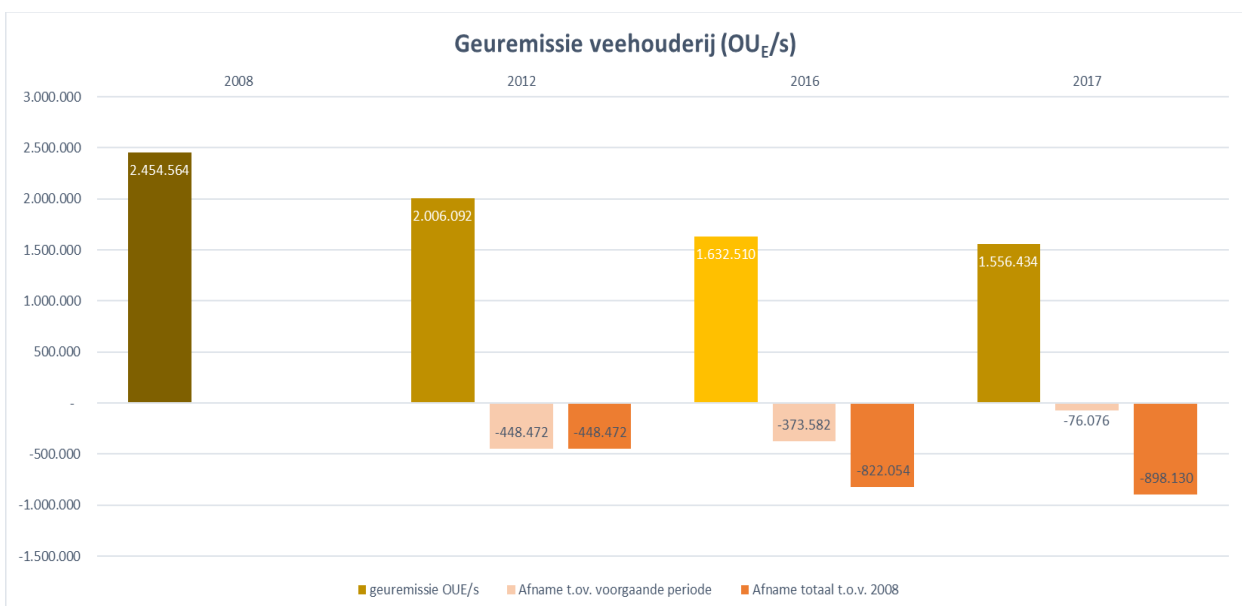
Illustratief is de emissieafname in de periode 2016 – 2017. Sinds 2016 zijn de vergunningen van 9 veehouderijen gewijzigd. Het betreft veehouderijen met diercategorieën waarvoor een emissiefactor uitgedrukt in OU_e is. Deze veehouderij overschreden de geurnorm (de geurbelasting is hoger dan de norm) en hebben daardoor geen vrije emissieruimte meer. Om te ontwikkelen (uitbreiden in aantallen dieren) wordt bij de vergunningverlening de 50% regeling toegepast. Dit betekent dat een emissiereductie wordt behaald door het toepassen van een emissiearm systeem, bijvoorbeeld een luchtwasser. De helft van de emissiereductie mag worden gebruikt voor het houden van meer dieren, de andere helft komt ten goede aan het verlagen van de geuruitstoot (zie ook voetnoot 1 op pagina 4).

---

³ zie voetnoot 1 op pagina 4

Figuur 2.2. De geuremissie van alle veehouderijen per gebied in de gemeente Bladel. Weergegeven voor de jaren 2008, 2012, 2016 en 2017.

Figuur 2.3. De totale geuremissie van alle veehouderijen in de gemeente Bladel. Weergegeven voor de jaren 2008, 2012, 2016 en 2017. De afname is op twee manieren weergegeven: ten opzichte van de voorgaande periode / jaar en cumulatief ten opzichte van 2008 (referentie).

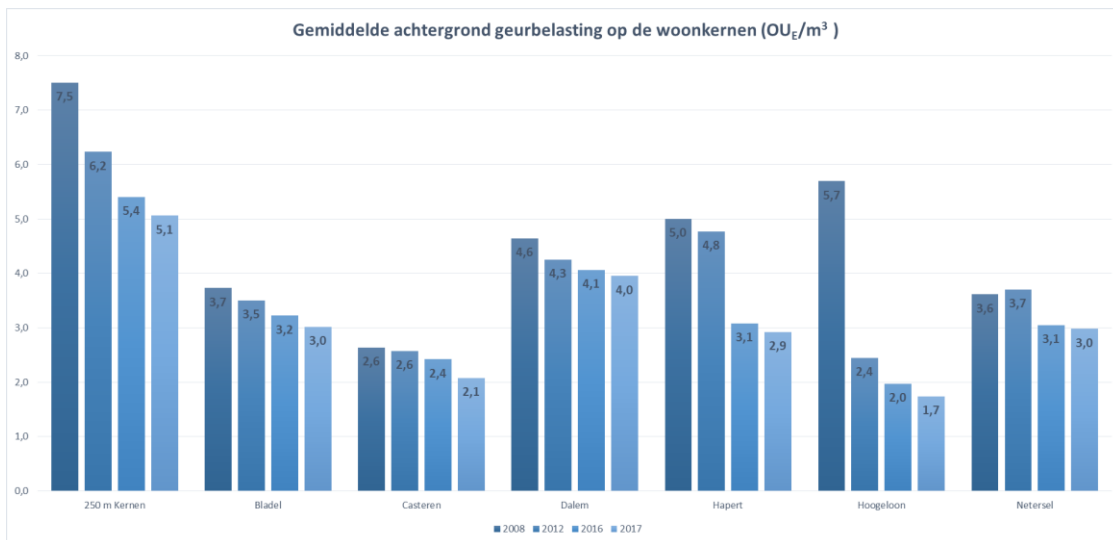
2.3 Gevolgen voor het woon- en leefklimaat

De afname van de geuremissies uit de veehouderij werkt door in het woon- en leefklimaat. Het betreft de (gemiddelde) achtergrondbelasting en achtergrondbelasting op geurgevoelige objecten (aantal woningen per geurklasse).

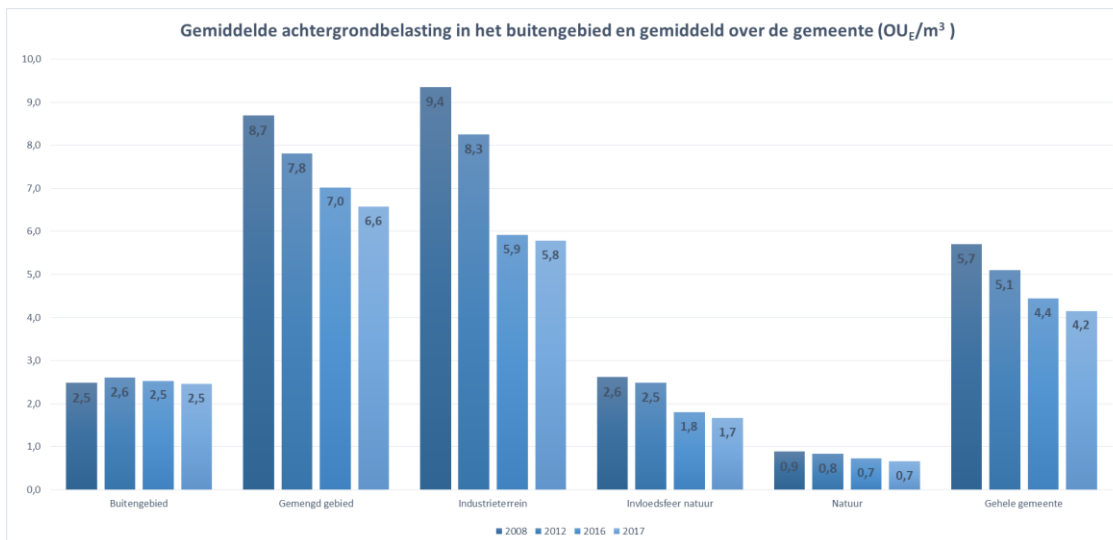
2.3.1 Gemiddelde achtergrond geurbelasting in 2008, 2012 en 2016

De geuremissies van alle individuele intensieve veehouderijen samen veroorzaken de achtergrondbelasting. De gemiddelde achtergrond geurbelasting is in 2017 beduidend lager dan in 2008, zowel op de woonkernen als in het buitengebied. Vooral op de woonkernen Hapert en Hoogeloon is de achtergrond geurbelasting in 2017 fors minder dan in 2008. In mindere mate, maar belangrijk als zoekgebied voor woningbouw, is ook in de 250 meter rond de kernen de achtergrond geurbelasting fors verminderd. Zie figuren 2.4 en 2.5 hieronder.

De achtergrond geurbelasting is op kaart weergegeven voor 2008, 2012, 2016 en 2017: zie geurkaarten 1, 2, 3 en 4 in de separate bijlage met geurkaarten.

Figuur 2.4. Gemiddelde achtergrond geurbelasting op de woonkernen.

Figuur 2.5. Gemiddelde achtergrond geurbelasting in het buitengebied en gemiddeld over de gehele gemeente (totaalgebied).

2.3.2 Achtergrond geurbelasting op geurgevoelige objecten (aantal per geurklasse).

Voor de analyse van het woon- en leefklimaat is een systematiek gebruikt om verschuivingen in het woon- en leefklimaat inzichtelijk te maken, om de trends over de jaren heen beter te herkennen. Voor de geursituatie is per gebied een onderverdeling gemaakt in vier geurklassen.

- **Optimaal+, groen weergegeven op de geurkaarten en in de diagrammen 2.6 en 2.7**
  - het woon- en leefklimaat is (zeer) goed). Het geurhinderniveau is laag, de kans op geurklachten is daarom gering;
  - voldoet aan de normen voor de achtergrondbelasting van de Verordening ruimte Noord-Brabant en ook aan de gezondheidkundige advieswaarde van de GGD.
- **Optimaal, lichtgroen weergegeven op de geurkaarten en in de diagrammen 2.6 en 2.7**
  - het woon- en leefklimaat is goed tot redelijk goed. Het geurhinderniveau is redelijk laag, de kans op geurklachten is daarom beperkt;
  - voldoet aan de normen voor de achtergrondbelasting van de Verordening ruimte Noord-Brabant 4 en ook aan de gezondheidkundige advieswaarde van de GGD.
- **Aanvaardbaar, oranje weergegeven op de geurkaarten en in de diagrammen 2.6 en 2.7**
  - het woon- en leefklimaat is redelijk goed tot matig. Het geurhinderniveau is redelijk, de kans op geurklachten is aanwezig (aandacht klasse);
  - deze geurklasse voldoet aan de normen voor de achtergrondbelasting van de Verordening ruimte Noord-Brabant, maar niet aan de gezondheidkundige advieswaarde van de GGD;
- **Niet aanvaardbaar, rood weergegeven op de geurkaarten en in de diagrammen 2.6 en 2.7**
  - het woon- en leefklimaat is matig tot slecht. De kans op geurklachten is daarom aannemelijk.
  - Deze geurklasse voldoet niet aan de normen voor de achtergrondbelasting van de Verordening ruimte Noord-Brabant en ook niet aan de gezondheidkundige advieswaarde van de GGD.

Volgens de normen uit de Verordening ruimte Noord-Brabant is sprake van een overbelaste situatie als de achtergrond geurbelasting op geurgevoelige objecten gelegen in een woonkern hoger is dan 10 odour units of als de achtergrond geurbelasting hoger is dan 20 odour units op geurgevoelige objecten gelegen in het buitengebied. Volgens het gezondheidkundig advies van de GGD is dit respectievelijk 5 en 10 odour units.

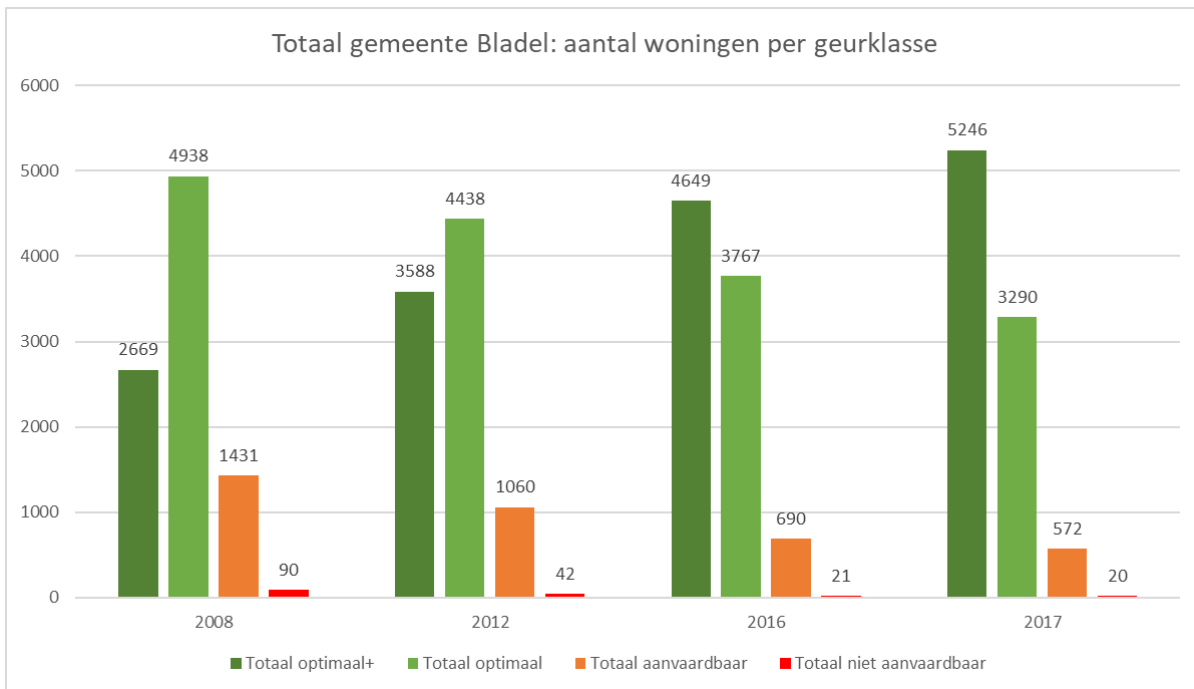
Meer achtergrondinformatie over de indeling in geurklassen, normen en advieswaarden voor het woon- en leefklimaat vindt u in de paragrafen 3.4 en 3.5 van het rapport Evaluatie geur en veehouderij 2016.

De achtergrond geurbelasting op geurgevoelige objecten per geurklasse is op kaart weergegeven voor 2008, 2012, 2016 en 2017: zie geurkaarten 5, 6, 7 en 8 in de separate bijlage met geurkaarten.

Op de volgende pagina's zijn in figuur 2.6 de resultaten weergegeven voor de gehele gemeente Bladel (totaal) en in de figuren 2.7 zijn de resultaten voor de belangrijkste woon- en verblijfsgebieden weergegeven.

Uit de figuren 2.6 en 2.7 blijkt dat de afname van de geuremissies van veehouderijen gedurende de periode 2008 - 2012 - 2016 - 2017, niet alleen doorwerkt in een lagere gemiddelde achtergrondgeurbelasting (zie vorige paragraaf), maar ook doorwerkt op de achtergrondgeurbelasting op de in totaal 9.128 aanwezige geurgevoelige objecten in de gemeente. Het woon- en leefklimaat is gedurende de genoemde periode aanmerkelijk verbeterd: meer woningen in de groene kolommen met een goed woon- en leefklimaat en minder woningen in de oranje of rode kolommen met een aanvaardbaar of niet aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

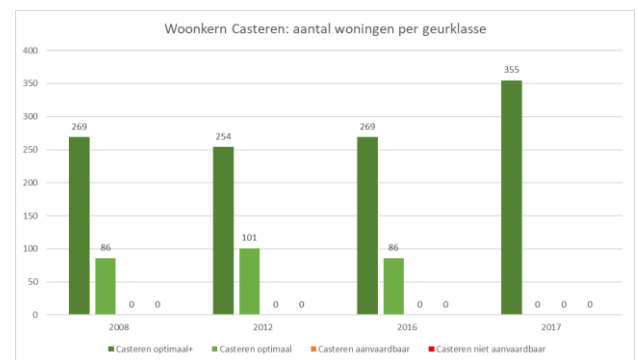
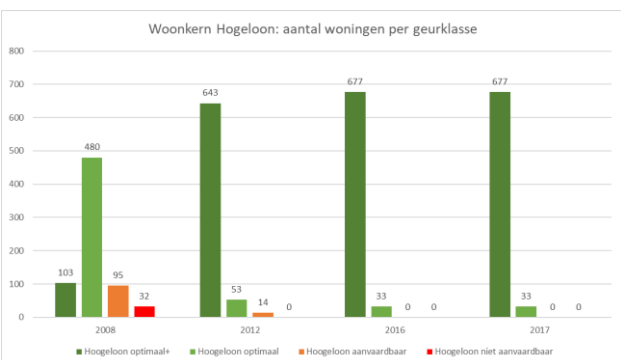
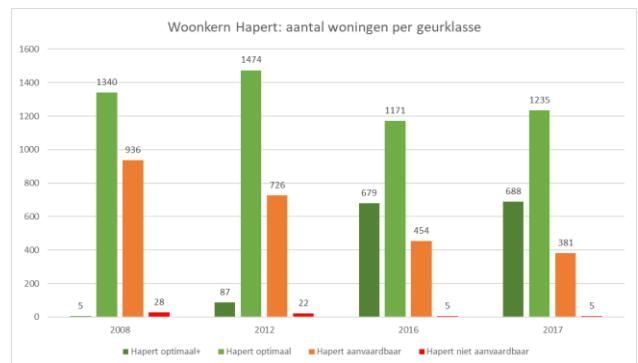
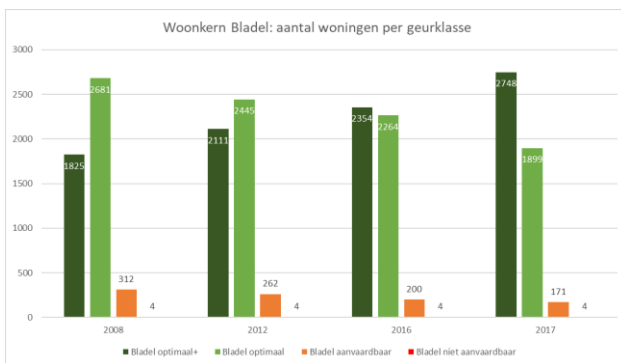
EVALUATIE EN GEBIEDSVISIE GEUR EN VEEHOUDERIJ 2017- GEMEENTE BLADEL

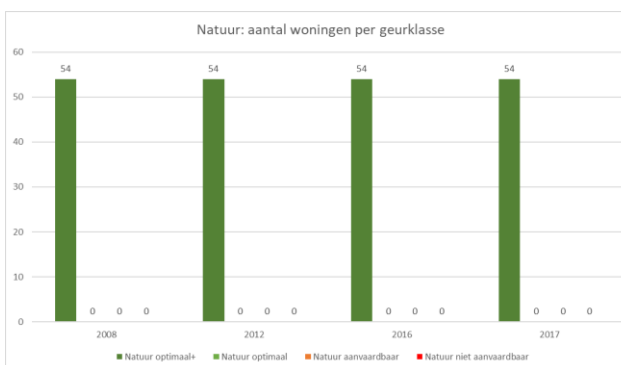
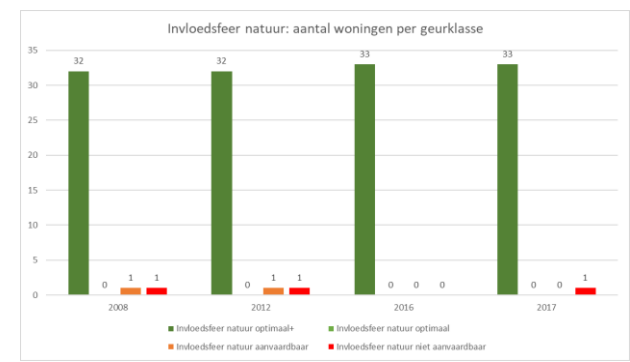
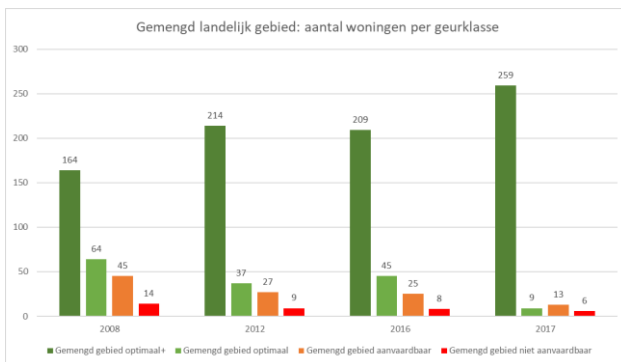
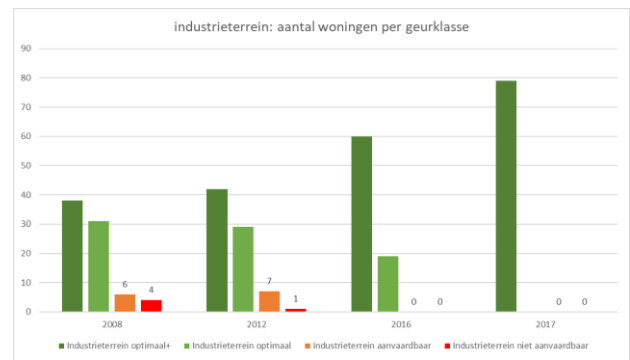
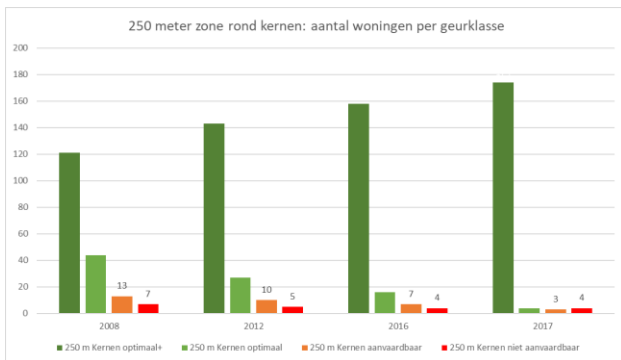
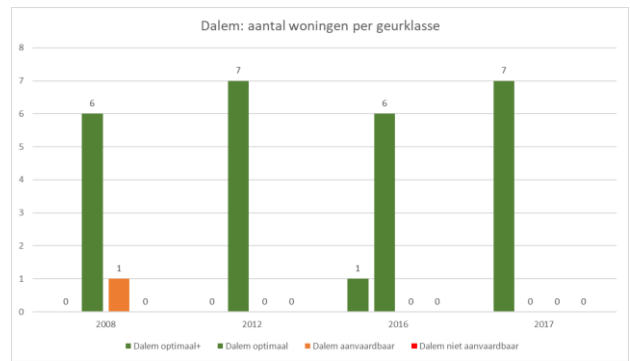
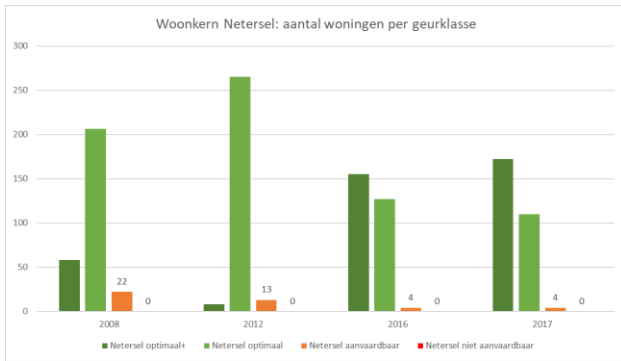
Figuur 2.6 De geurbelasting ingedeeld in geurklassen op geurgevoelige objecten in de gemeente Bladel (totaal van alle 9128 in de gemeente aanwezige geurgevoelige objecten).

Hieronder en op de volgende pagina:

Figuren 2.7: De geurbelasting ingedeeld in geurklassen op geurgevoelige objecten op de woonkernen en andere gebieden in de gemeente Bladel.

EVALUATIE EN GEBIEDSVISIE GEUR EN VEEHOUDERIJ 2017- GEMEENTE BLADEL

2.3.3 Het aantal overschrijdingen

De vorige paragraaf geeft al een indruk van het aantal overschrijdingen van de geurnorm uit de Verordening ruimte Noord-Brabant en de gezondheidkundige advieswaarden van de GGD. Het betreft het aantal geurgevoelige objecten / woningen in de geurklassen aanvaardbaar en niet aanvaardbaar. In deze paragraaf wordt op de overschrijdingen nader ingegaan. Het aantal overschrijdingen is deels ook een combinatie van beide geurklassen:

- het aantal woningen met een overschrijding van de norm voor de achtergrondgeurbelasting van de Verordening ruimte komt overeen met de geurklasse niet aanvaardbaar. Echter:
- het aantal woningen met een overschrijding van de gezondheidkundige adviesnorm van de GGD betreft het aantal woningen in de geurklasse aanvaardbaar + de geurklasse niet aanvaardbaar (overschrijding norm voor de achtergrondgeurbelasting van de Verordening ruimte).

In figuur 2.8 en 2.9 zijn de resultaten weergegeven voor de gehele gemeente Bladel (totaal) en voor de afzonderlijke woon- en verblijfsgebieden. Zie volgende pagina.

In figuur 2.8 is het totaal aantal overschrijdingen in de gemeente Bladel weergegeven: aantal gevoelige objecten / woningen met een hoger achtergrond geurbelasting dan de norm van de Verordening ruimte Noord-Brabant en/of de gezondheidkundige advieswaarde van de GGD. Uit deze figuur blijkt:

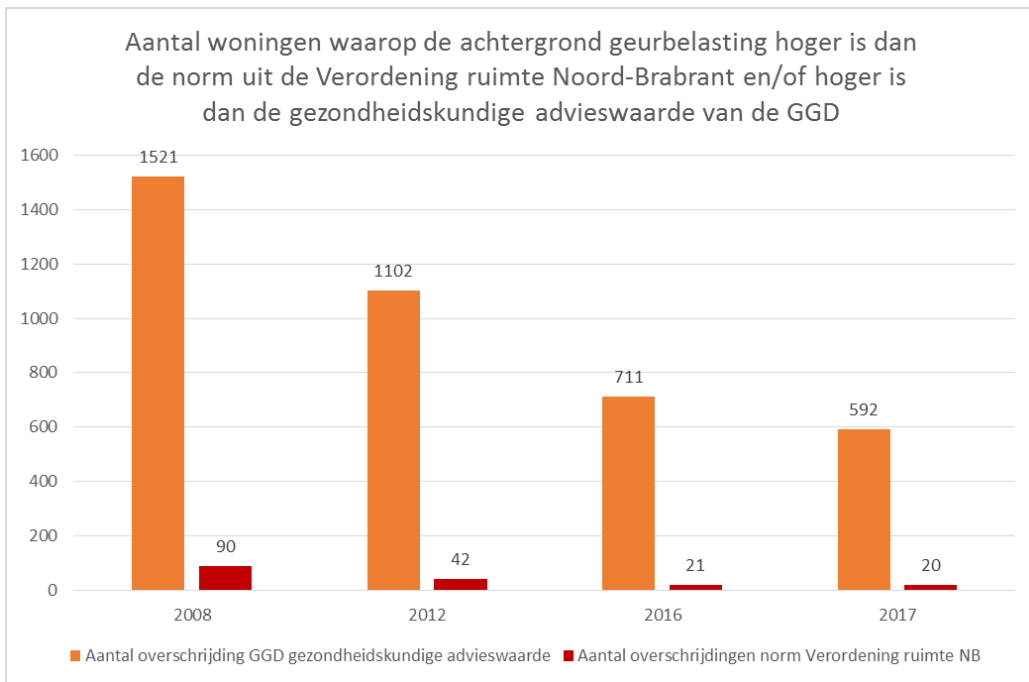
- een forse afname van het aantal overschrijdingen aan de adviesnorm van de GGD, van 1521⁴ in 2008 naar 592 in 2017;
- een substantiële afname van het aantal overschrijdingen van de norm van de Verordening ruimte, van 90 in 2008 naar 20 in 2017.

Uit de figuren 2.9 blijkt voor de afzonderlijke gebieden het volgende.

- De afname van het aantal overschrijdingen over de periode 2008 tot 2017 is het grootst voor de woonkernen Bladel, Hapert en Hogeloon.
  - In de woonkern Bladel heeft de afname van de overschrijdingen betrekking op de advieswaarde van de GGD (van 316 in 2008 naar 175 in 2017). Het aantal overschrijdingen van de geurnorm van de Verordening ruimte Noord-Brabant is door de jaren heen gelijk gebleven en betreft 4 locaties.
  - Het aantal overschrijdingen van geurnorm van de Verordening ruimte Noord-Brabant is in de woonkern Hapert door de jaren afgenomen van 28 tot 5 locaties. De afname de overschrijdingen van de advieswaarde van de GGD is fors, van 964 in 2008 naar 386 in 2017.
  - In de woonkern Hoogeloon zijn de overschrijdingen in de periode 2008 tot 2016/2017 geheel weggenomen. De belangrijkste afname heeft zich voorgedaan in de periode 2008 naar 2012.
- In de woonkern Netersel is de norm van de Verordening ruimte Noord-Brabant in de periode 2008 – 2017 niet overschreden. Het aantal overschrijdingen van de advieswaarde van de GGD is afgenomen van 22 naar 4 locaties.
- In de woonkernen Casteren en Dalem en het gebied natuur komen geen overschrijdingen voor.
- Op het industrieterrein zijn de overschrijdingen in de periode 2008 tot 2016/2017 geheel weggenomen. De belangrijkste afname heeft zich voorgedaan in de periode 2008 naar 2012.
- In het gebied invloedssfeer natuur komt één overschrijding voor.
- In de 250 meter zone rond de woonkernen is het aantal overschrijdingen afgenomen. Momenteel (in 2017) resteren nog vier overschrijdingen van de geurnorm van de Verordening ruimte Noord-Brabant en 7 van de gezondheidkundige advieswaarde van de GGD.
- In het gemengd landelijk gebied is het aantal overschrijdingen afgenomen. Momenteel (in 2017) resteren 6 overschrijdingen van de geurnorm van de Verordening ruimte Noord-Brabant en 19 van de gezondheidkundige advieswaarde van de GGD.

---

⁴ Aantal woningen met een overschrijding van de gezondheidkundige advieswaarde van de GGD betreft het aantal woningen in de geurklasse aanvaardbaar + de geurklasse niet aanvaardbaar (overschrijding norm voor de achtergrondgeurbelasting van de Verordening ruimte 2017)

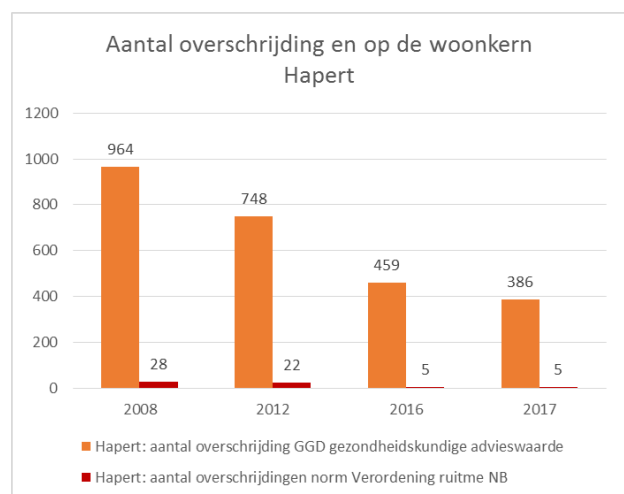
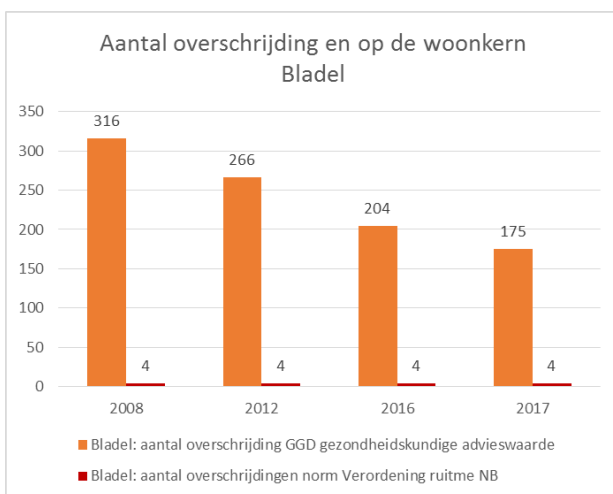

Figuur 2.8. Aantal overschrijdingen (hogere achtergrond geurbelasting) van de normen uit de Verordening ruimte Noord-Brabant en de gezondheidskundige advieswaarde van de GGD). Weergegeven is de gehele gemeente Bladel (totaal van alle 9.128 in de gemeente aanwezige geurgevoelige objecten) voor de jaren 2008 - 2012 - 2016 - 2017.

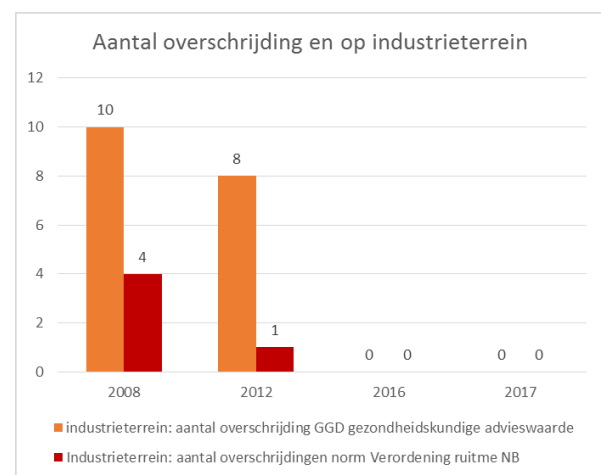
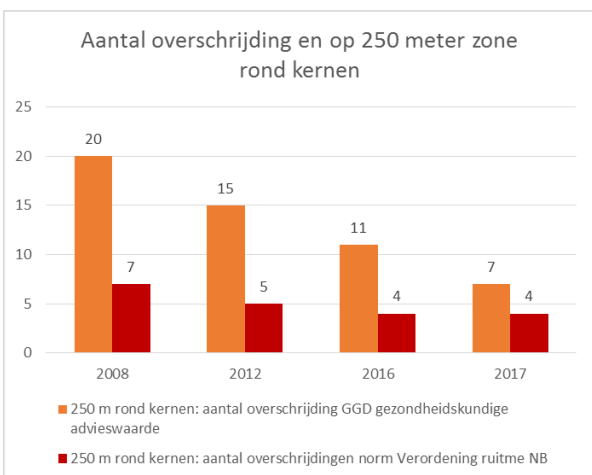
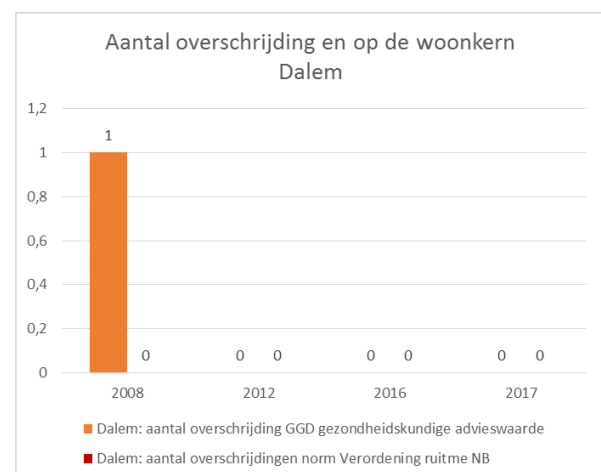
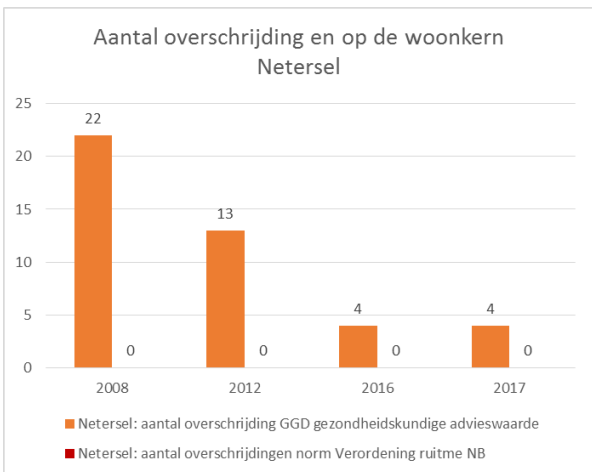
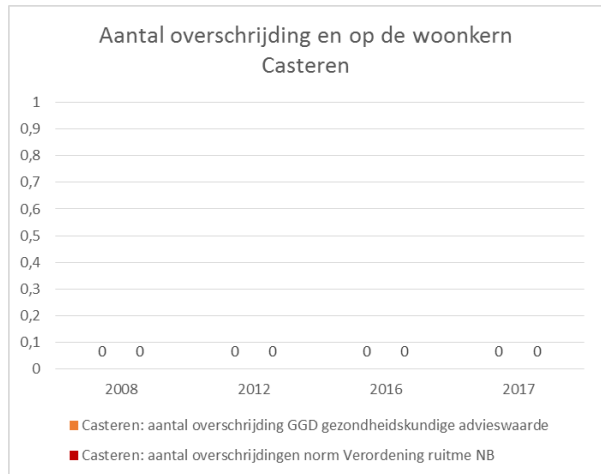
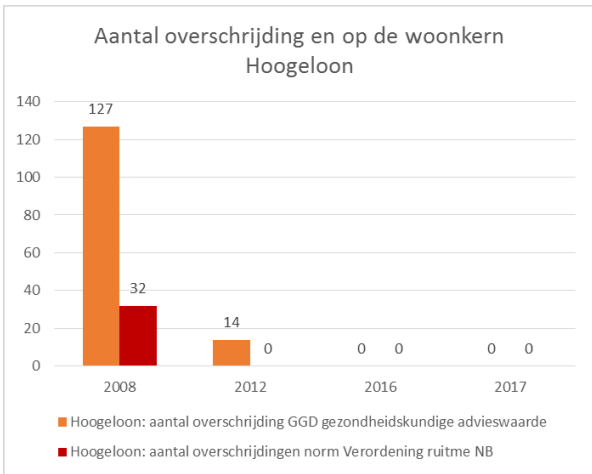
Noot: Aantal woningen met een overschrijding van de gezondheidskundige adviesnorm van de GGD betreft het aantal woningen in de geurklasse aanvaardbaar + de geurklasse niet aanvaardbaar (overschrijding norm voor de achtergrondgeurbelasting van de Verordening ruimte 2017).

Hieronder en op de volgende pagina>

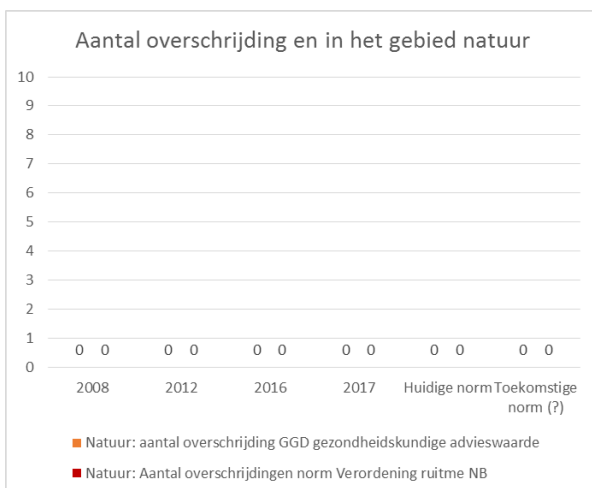
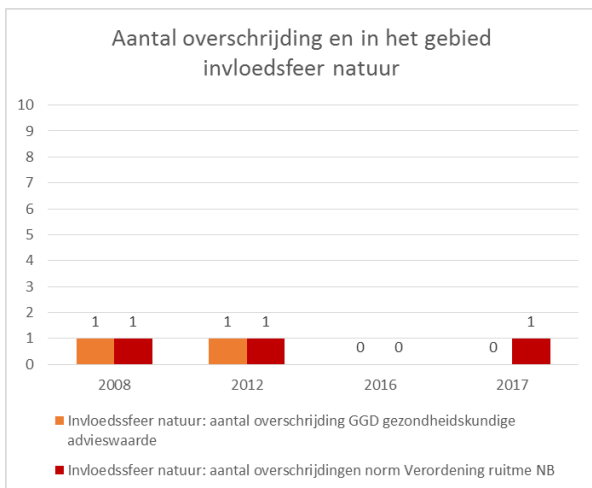
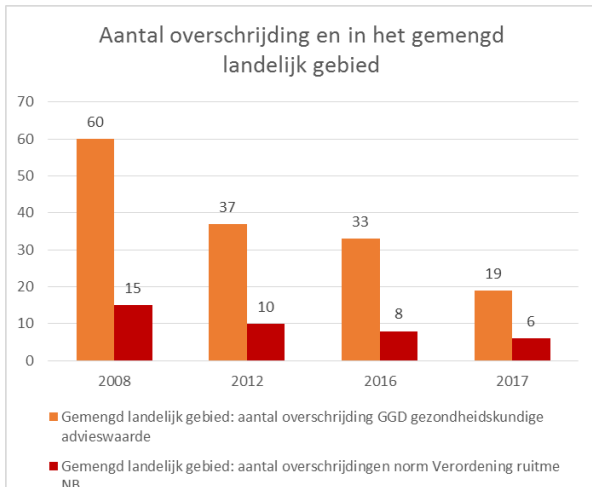
Figuren 2.9. Aantal overschrijdingen (hogere achtergrond geurbelasting) van de normen uit de Verordening ruimte Noord-Brabant en de gezondheidskundige advieswaarde van de GGD). Weergegeven zijn de afzonderlijke woonkernen ander gebieden in de gemeente voor de jaren 2008 - 2012 - 2016 - 2017.

EVALUATIE EN GEBIEDSVISIE GEUR EN VEEHOUDERIJ 2017- GEMEENTE BLADEL

EVALUATIE EN GEBIEDSVISIE GEUR EN VEEHOUDERIJ 2017- GEMEENTE BLADEL

3 Toekomstverkenning: ontwikkeling veehouderijen en geurnormen

Het effectenonderzoek naar andere geurnormen (scenario's; zie paragraaf 1.3 en hoofdstuk 4) is een doorkijk naar de toekomst: wat zijn de mogelijke effecten van de geurnormen? hoe ziet de geursituatie er mogelijk uit?

Om de effecten van andere, scherpere geurnormen zo goed mogelijk te kunnen bepalen, zijn de veehouderijen getypeerd: welke veehouderijen kunnen ontwikkelen en welke niet? Om welke aantallen veehouderijen gaat het en wat is de geuremissie?

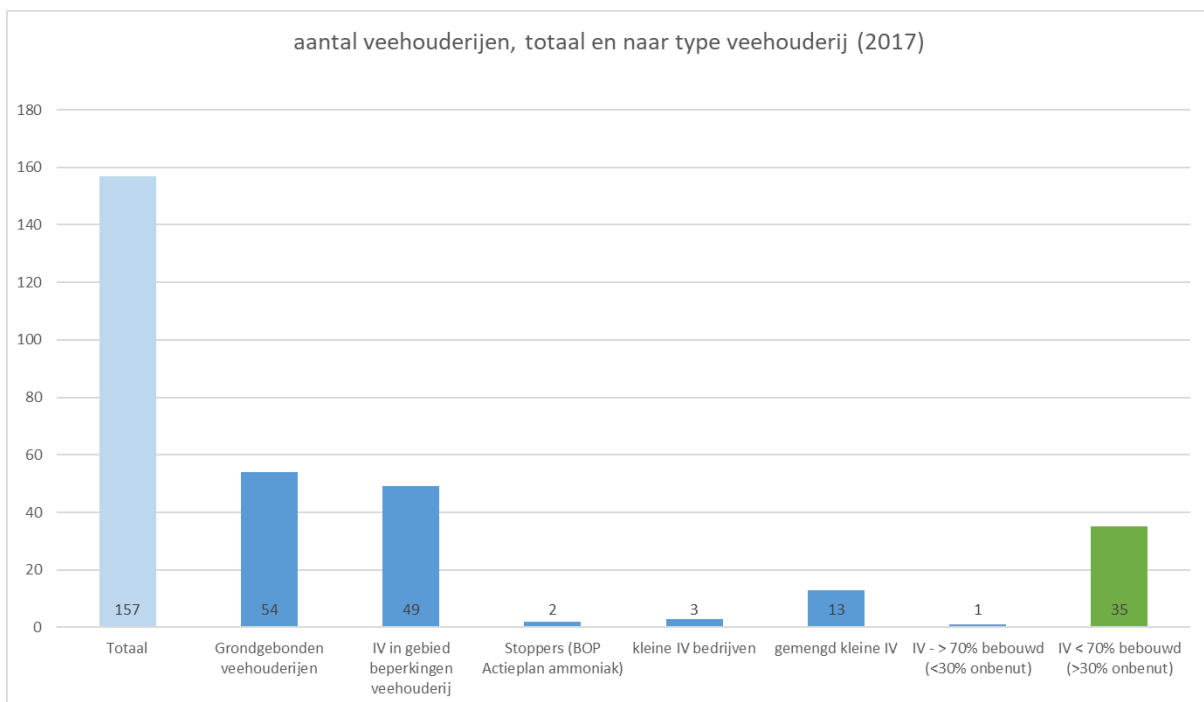
Dit hoofdstuk begint met de typering van de huidige veehouderijen in 2017, aantallen en geuremissie.

3.1 Type veehouderijen en geuremissie

3.1.1 Aantal veehouderijen naar type

In 2017 heeft de gemeente Bladel 157 veehouderijen in haar buitengebied, zie figuur 3.1. Het betreft zowel grondgebonden als intensieve veehouderijen (zie definitie in paragraaf 1.4):

- 54 extensieve/grondgebonden veehouderijen met in hoofdzaak melkvee;
- 49 intensieve veehouderijen gelegen in het gebied beperkingen veehouderij;
- 3 kleine intensieve veehouderijen;
- 13 gemengde veehouderijen, grondgebonden met een kleine neventak intensieve veehouderij;
- 2 intensieve veehouderijen welke hebben aangegeven voor 1 januari 2020 de bedrijfsvoering te beëindigen in het kader van het Actieplan ammoniak en veehouderij;
- 1 intensieve veehouderij met minder dan 30% beschikbare ruimte op het bouwblok;
- 35 intensieve veehouderijen met meer dan 30% ruimte op het bouwblok (groene kolom). Deze kunnen nog een nieuwe stal (of meerdere) bouwen en hun ruimte op het bouwblok geheel opvullen, voor zover de geurnorm dat toelaat. Deze intensieve veehouderijen worden in dit rapport aangehaald als de **ontwikkelaars**.

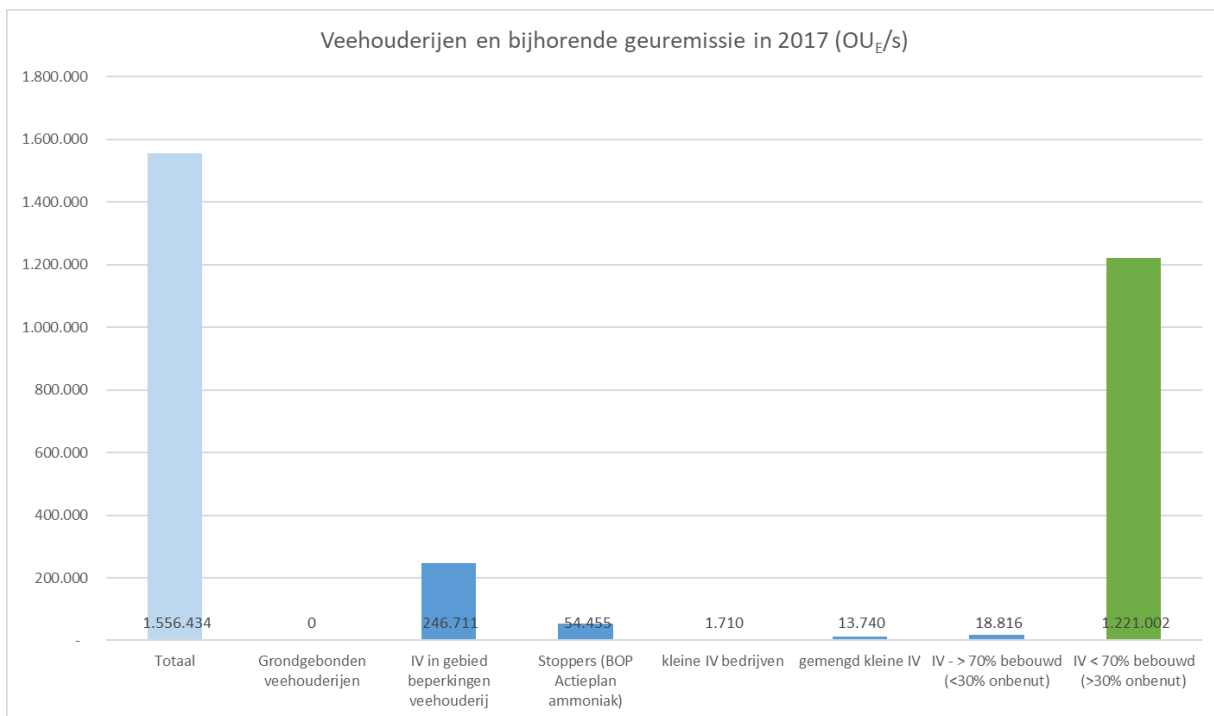

Figuur 3.1. Aantal veehouderijen naar type met in de groene kolom de intensieve veehouderijen met meer dan 30% onbenut bouwblok (de ontwikkelaars).

3.1.2 Type veehouderijen en geuremissie

Figuur 3.2 geeft inzicht in de geuremissie van de veehouderijen in 2017: totaal en naar type veehouderij. Uit de figuur blijkt het volgende.

- De totale geuremissie van alle veehouderijen is 1,5 miljoen odour units.
- Het grootste deel van de geuremissies (78%) is afkomstig van de 35 veehouderijen welke nog ruimte op het bouwvlak hebben om te ontwikkelen.
- De geuremissie van intensieve veehouderijen in gebied beperkingen veehouderij bedraagt bijna 247 duizend odour units.
- De geuremissie van de twee stoppende intensieve veehouderijen bedraagt ruim 54 duizend odour units.
- De geuremissie van de kleine en de gemengd intensieve veehouderijen bedraagt tezamen ruim 15 duizend odour units.
- De geuremissie van de intensieve veehouderij dat het bouwblok al voor meer dan 70% heeft benut (minder dan 30% onbenut) is bijna 19 duizend odour units.
- De geuremissie van de grondgebonden veehouderijen is 0 odour units. Het betreft veehouderijen met in hoofdzaak melkvee. Voor deze diercategorie is geen geuremissiefactor beschikbaar en daarom kan de geuremissie niet worden berekend (zie paragraaf 1.4 over de definitie van veehouderijen).

Figuur 3.2. Geuremissies van de veehouderijen in 2017: totaal en naar type veehouderij, met in de groene kolom de geuremissie van de intensieve veehouderijen met meer dan 30% onbenut bouwvlak (de ontwikkelaars).

3.2 Betekenis typering veehouderijen voor effectenonderzoek (scenario's)

De typering van de veehouderijen is van belang voor het effectenonderzoek naar de andere scherpere geurnormen: welke veehouderijen kunnen ontwikkelen en welke niet. In het effectenonderzoek worden de type veehouderijen gegroepeerd naar ontwikkelingsmogelijkheden: standstil bedrijven, stoppende bedrijven en ontwikkelaars. Van de ontwikkelaars is het van belang om te weten hoe de geurnormen doorwerken op de bedrijfsemissie: heeft de veehouderij, wat is het emissieplafond, is er nog vrije emissieruimte of niet?

3.2.1 Standstil bedrijven

Voor de volgende veehouderijen is in het effectenonderzoek uitgegaan van emissiestandstil (zie figuur 2.1):

- 54 extensieve veehouderijen met in hoofdzaak melkvee. De geuremissie is 0 en zal ook in de toekomst 0 odour units zijn omdat het bestemmingsplan het omschakelen naar een intensieve veehouderij (zijnde een diercategorie met geuremissiefactor in odour units) onmogelijk maakt;
- 49 bedrijven gelegen in het gebied beperkingen veehouderij. Deze veehouderijen mogen op grond van de Verordening ruimte Noord-Brabant het staloppervlak niet uitbreiden. Een toename van de geuremissie op deze veehouderijen is daarom niet aannemelijk;
- voor de overige veehouderijen (3 kleine intensieve veehouderijen; 13 bedrijven met een kleine neventak; 1 intensieve veehouderij met minder dan 30% beschikbare ruimte op het bouwblok) is aangenomen dat een uitbreiding van het aantal dieren niet aannemelijk is (wat betreft het aantal dieren met een geuremissiefactor in odour units). Het is evenwel mogelijk dat deze veehouderijen wel ontwikkelen, maar gelet op de omvang van de geuremissie (zie figuur 3.2, vorige pagina) zal dit van geringe invloed zijn voor dit effectenonderzoek. Het is niet aannemelijk dat deze relatief kleine intensieve veehouderijen zodanig in omvang toenemen dat de geuremissie substantieel zal kunnen toenemen.

3.2.2 Stoppende bedrijven

Twee intensieve veehouderijen hebben aangegeven voor 1 januari 2020 de bedrijfsvoering te beëindigen in het kader van het Actieplan ammoniak en veehouderij. Rekening is gehouden met een geuremissie reductie van deze stoppende veehouderijen, welke is bepaald op grond van de ammoniakreductie maatregelen van het bedrijfsontwikkelplan. Verondersteld is dat deze veehouderijen in de nabije toekomst alsnog besluiten om door te gaan. Wanneer ze toch stoppen, dan zal de emissie van deze twee veehouderijen vervallen. Het bovenstaande betekent dat het effect van de stoppers in dit effectenonderzoek 'conservatief' is doorgerekend en wellicht een onderschatting is van de reductie die na 2020 wordt behaald. De huidige emissie van de stoppers bedraagt ruim 54 duizend odour units (zie figuur 3.2, vorige pagina).

3.2.3 Ontwikkelaars

De ontwikkelaars zijn de 35 veehouderijen met meer dan 30% onbenut bouwblok. In het effecten onderzoek is verondersteld dat de ontwikkelaars het bouwblok opvullen met nieuwe stallen en meer dieren gaan houden, voor zover de geurnorm dat toelaat (zie paragraaf 3.1.1).

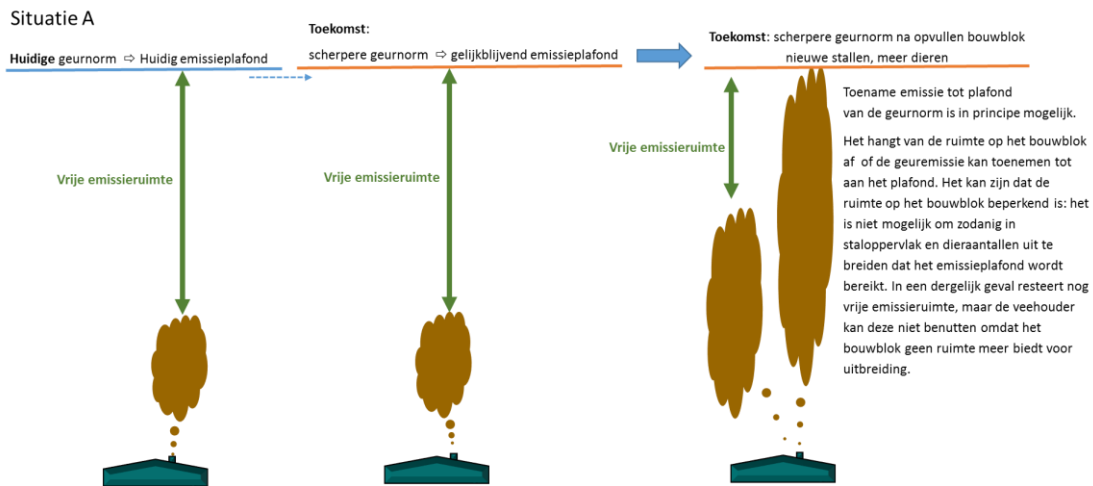
De ontwikkelaars stoten 78% van de totale geuremissie uit. Geurnormen zijn daarom vooral voor dit type veehouderijen van belang. Afhankelijk van de hoogte van de geurnorm heeft een veehouderij vrije emissie of niet. In het laatste geval wordt de geurnorm overschreden. Wil de veehouderij dan ontwikkelen, dan kan dat alleen onder de werking van de 50% regeling van de Wgv en het toepassen van emissiearme systemen.

In de volgende paragraaf wordt doorwerking van geurnormen besproken aan de hand van vijf voorkomende situaties.

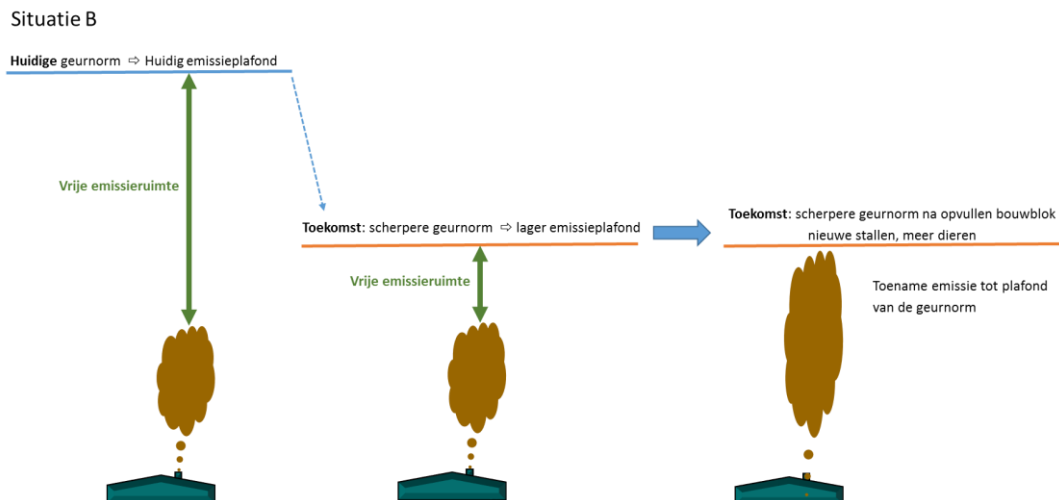
3.2.4 Geurnormen en effect op de geuremissie: vrije emissieruimte of overschrijden geurnorm

Om het effect van geurnormen te begrijpen wordt hieronder ingegaan op het doorwerking van geurnormen en het aanscherpen van geurnormen op de bedrijfsemisatie. Door het aanscherpen/verlagen van de geurnormen kunnen zich vijf situaties voordoen, afhankelijk van de uitgangssituatie van de individuele veehouderij. In paragraaf 4.2.1 wordt voorgebouwd op onderstaande beschrijving van de vijf voorkomende situaties. Daarin is een tabel opgenomen waarin voor iedere situatie het aantal veehouderijen / ontwikkelaars is vermeld.

A. Geen effect. De veehouderij heeft vrije emissieruimte (het emissieplafond van de geurnorm is nog niet bereikt) en de vrije emissieruimte wordt niet beperkt door de geurnorm. Het emissieplafond wordt niet lager door het aanscherpen van de geurnorm(en). De reden hiervan is dat de geurgevoelige objecten / woningen op grote afstand van de veehouderij liggen. Immers, de geurnorm is de maximaal toegestane geurbelasting op een gevoelig object. Hoe verder een woning van de veehouderij af ligt, hoe minder invloed de geurnorm heeft op de emissie van de veehouderij. In deze situatie is de afstand zodanig groot dat het aanscherpen van de geurnorm geen effect heeft op de bedrijfsemisatie c.q. de vrije emissieruimte.

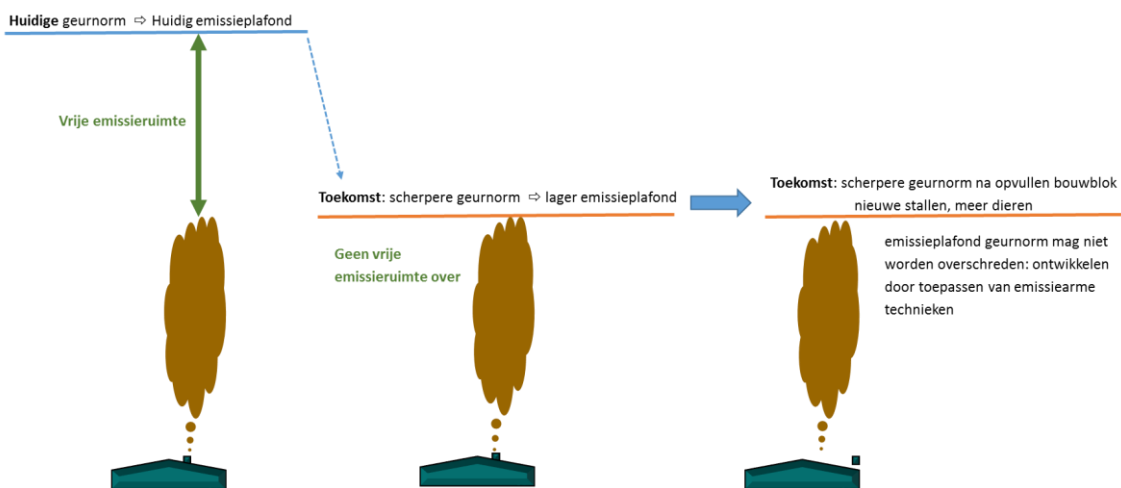

B. Minder vrije emissieruimte: de veehouderij heeft in de uitgangssituatie vrije emissieruimte, maar deze wordt minder doordat de scherpere geurnormen het emissieplafond verlagen. Er blijft wel vrije emissieruimte over waardoor de emissie op de veehouderij kan toenemen tot het emissieplafond dat door de geurnorm wordt bepaald.

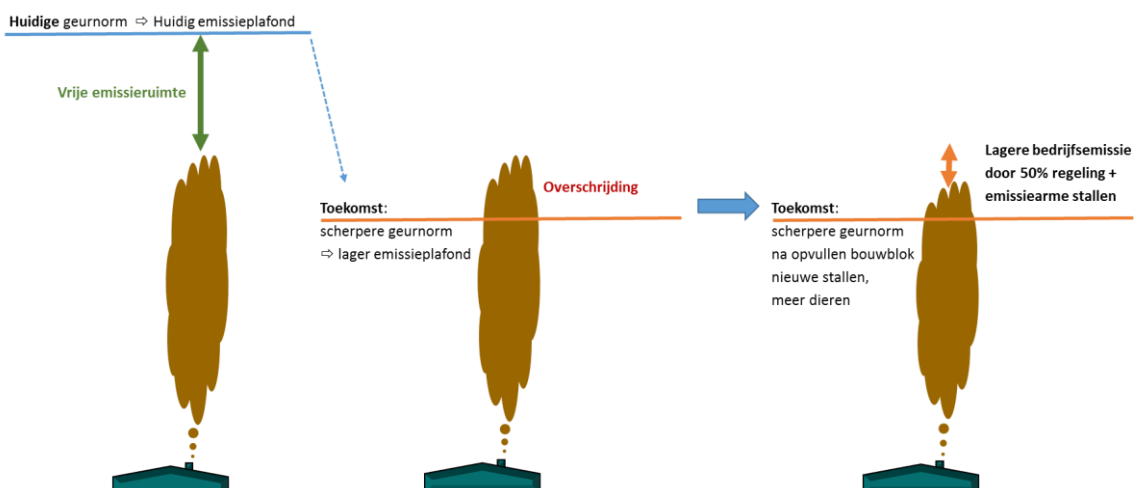
- C. **Het bereiken van het emissieplafond:** de veehouderij had in de uitgangssituatie vrije emissieruimte, maar deze wordt weggenomen door het verlagen van de geurnorm waardoor de veehouderij geen (of nauwelijks) vrije emissieruimte overhoudt. Met andere woorden, de emissie zit aan het plafond dat door de geurnormen wordt bepaald. De veehouderij kan alleen nog ontwikkelen door het toepassen van emissiearme technieken die er voor zorgen dat de veehouderij bij uitbreiding van het aantal dieren binnen zijn emissieplafond van de geurnorm blijft.

Situatie C

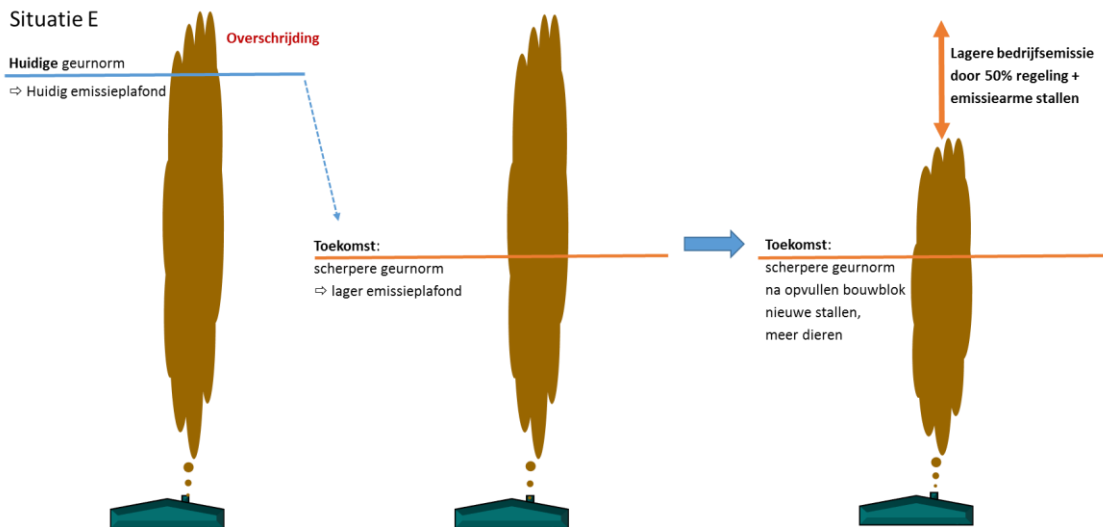

- D. **Het overschrijden van het emissieplafond:** de veehouderij had in de uitgangssituatie vrije emissieruimte, maar het emissieplafond wordt door het aanscherpen van de geurnorm lager dan de feitelijke geuremissie. Dit betekent dat de veehouderij een ‘overschrijder’ van de geurnorm is geworden: de geuremissie is hoger dan de max. geuremissie / het emissieplafond van de geurnormen. (NB. het overschrijden is dus niet het gevolg van emissietoename op de veehouderij, die blijft gelijk, maar de aanscherping van de geurnorm veroorzaakt de overschrijding). De veehouderij kan alleen nog ontwikkelen onder de werking van de 50% regeling van de Wet geurhinder en veehouderij. Door het toepassen van emissiearme technieken wordt 50% van de emissiereductie benut voor het houden van meer dieren en 50% van de emissiereductie komt ten goede aan een lagere bedrijfsemissie.

Situatie D

- E. **Vergroting van de bestaande overschrijding van de geurnorm:** de veehouderij is in de uitgangssituatie al een overschrijder met een geuremissie hoger dan het emissieplafond dat wordt bepaald door de geurnormen. Het verlagen van de geurnormen heeft tot gevolg dat het emissieplafond wordt verlaagd en de overschrijding groter wordt. De veehouderij kan alleen nog ontwikkelen onder de werking van de 50% regeling van de Wet geurhinder en veehouderij. Door het toepassen van emissiearme technieken wordt 50% van de emissiereductie benut voor het houden van meer dieren en 50% van de emissiereductie komt ten goede aan een lagere bedrijfsemis­sie.

4 Toekomstige geursituatie: effecten geurnormen (scenario's)

Het al dan niet vastleggen van scherpere geurnormen is afhankelijk van de resultaten van dit onderzoek naar de gevolgen. De effecten van de geurnormen worden in dit hoofdstuk besproken.

4.1 Scenario's geurnormen

In hoofdstuk 1.3 zijn zeven **scenario's met geurnormen** benoemd. Onderstaand schema geeft een overzicht van de mogelijke scenario's.

	Geurnorm woonkernen	Geurnorm buitengebied
Huidig: H 0,1-1-10	Netersel 0,1 OU _E /m ³ Overige: 1 OU _E /m ³	10 OU _E /m ³
Scenario: Sc 0,1-3	0,1 OU _E /m ³	3 OU _E /m ³
Scenario: Sc 0,1-5	0,1 OU _E /m ³	5 OU _E /m ³
Scenario: Sc 0,1-10	0,1 OU _E /m ³	10 OU _E /m ³
Scenario: Sc 1-3	1 OU _E /m ³	3 OU _E /m ³
Scenario: Sc 1-5	1 OU _E /m ³	5 OU _E /m ³
Scenario: Sc 1-10	1 OU _E /m ³	10 OU _E /m ³

De effecten van de scenario's zijn met elkaar vergeleken. De huidige geursituatie in 2017 is de referentie. Uit efficiëntie overwegingen (tijdbesteding) zijn niet alle effecten volledig voor alle scenario's doorgerekend:

- alleen voor de eerste twee scenario's zijn alle effecten doorgerekend (blauw weergegeven in bovenstaand schema). Dit wil zeggen, de effecten op de geuremissies en de effecten voor het woon- en leefklimaat.
- voor de laatste vijf scenario's is alleen het effect op de geuremissie berekend (grijs weergegeven in bovenstaand schema).

Voor deze werkwijze is gekozen omdat verondersteld is dat de resultaten van de eerste twee scenario's voor het woon-en leefklimaat zijn door te vertalen naar de laatste vijf scenario's. Immers, de eerste twee scenario's zijn de 'uitersten' (huidige ⇔ scherpste normstelling) en de laatste vijf scenario's zullen wat betreft resultaat tussen de beide 'uitersten' in liggen.

In dit effectenonderzoek naar de geurnormen is rekening gehouden met de ontwikkelingsmogelijkheden van de intensieve veehouderijen: de ontwikkelaars, de standstil bedrijven en de stoppende bedrijven (zie hoofdstuk 2). De **ontwikkelaars** zijn de intensieve veehouderijen met meer dan 30% ruimte op het bouwblok. Aangenomen is dat zij deze ruimte ook benutten (opvullen) voor het bouwen van een nieuwe stal voor het uitbreiden van de omvang van de veestapel (voor zover de geurnormen dit toelaten). De uitgangspunten waarmee is gerekend zijn behandeld in paragraaf 3.3 in het rapport Evaluatie geur en veehouderij 2016.

Omdat uitgegaan wordt van het 'opvullen' van de beschikbare ruimte op het bouwblok (voor zover de geurnormen dit toelaten), worden de toekomstscenario's ook wel worstcase scenario's genoemd. Het is niet de bedoeling van het onderzoek om het slechtst denkbare scenario te schetsen. Het toekomstscenario is bedoeld om de **potentiële knelpunten** in beeld te brengen en om de **locaties waar mogelijk een verbetering van de geursituatie kan optreden** in beeld te brengen. Op basis van deze informatie wordt inzichtelijk of en waar andere geurnormen van belang kunnen zijn.

4.2 Effecten van twee scenario's: huidige en mogelijk toekomstige geurnormen

In dit hoofdstuk worden de effecten behandeld van de twee scenario's waarvoor alle effecten zijn doorgerekend (zie vorige paragraaf; blauw weergegeven in het schema). Het betreft de scenario's H 0,1-1-10 en Sc 0,1 -3 met geurnormen voor de voorgrond geurbelasting welke wordt gehanteerd bij de vergunningverlening. Voor deze twee scenario's zijn de effecten bepaald op de ontwikkelingsmogelijkheden van de 35 ontwikkelaars, op de geuremissies en de effecten voor het woon- en leefklimaat. De effecten van de scenario's zijn met elkaar vergeleken. De huidige geursituatie in 2017 is de referentie.

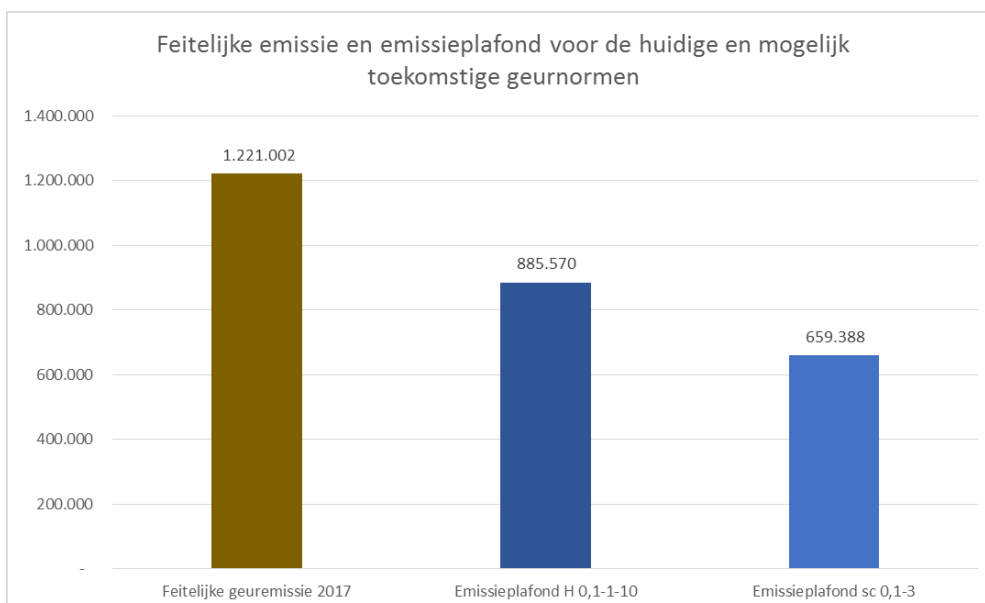
4.2.1 Effecten op de ontwikkelingsmogelijkheden van de veehouderijen

De 35 intensieve veehouderijen met meer dan 30% ruimte op het bouwblok kunnen nog een nieuwe stal (of meerdere) bouwen en hun ruimte op het bouwblok geheel opvullen, voor zover de geurnorm dat toelaat (zie paragraaf 3.2.3). Aangenomen is dat deze ontwikkelaars de ruimte op het bouwblok benutten. De effecten op het emissieplafond en de emissieruimte op de veehouderijen wordt hierna beschreven

4.2.1.1 Effect op het emissieplafond (maximale geuremissie geurnormen).

Het aanscherpen van de geurnormen leidt tot één veehouderij extra die door de geurnormen geen vrije emissieruimte overhoudt. Het effect van het aanscherpen van geurnormen op de maximale geuremissie c.q. het emissieplafond van de veehouderijen is groter. Dit wordt inzichtelijk gemaakt in figuur 4.1 en het volgende blijkt.

- Het emissieplafond bij de huidige geurnormen bedraagt 885.570 OU_E/m^3 . Dit is de maximale geuremissie van alle veehouderijen wanneer zij zouden voldoen aan de huidige geurnormen. De feitelijke geuremissie bedraagt 1.221.002 OU_E/m^3 . De overschrijding – het teveel aan geuremissie op basis van de geurnormen – bedraagt in 2017 ruim 335 duizend OU_E/m^3 .
- Bij de mogelijk toekomstige geurnormen (Sc 0,1-3) is het emissieplafond veel lager dan bij de huidige geurnormen (ruim 226 duizend OU_E/m^3). De feitelijke geuremissie verandert niet en is 1.221.002 OU_E/m^3 . De overschrijding is daarom veel groter dan bij de huidige normen: bijna 563 duizend OU_E/m^3 .

Figuur 4.1. Feitelijke geuremissie en de emissieplafonds bij de huidige (H 0,1-1-10) en toekomstige geurnormen (Sc 0,1-3). Het emissieplafond is de maximale geuremissie wanneer alle veehouderijen aan de geurnormen zouden voldoen.

4.2.1.2 Effect op het aantal veehouderijen met vrije emissie c.q. geen vrije emissieruimte.

Effect huidige geurnormen (H 0,1-1-10).

De ontwikkelaars kunnen nog uitbreiden in aantallen dieren, afhankelijk van de geurnorm kan ook de geuremissie van het bedrijf toenemen. Van de 35 ontwikkelaars overschrijden 29 veehouderijen de huidige geurnormen en hebben daardoor geen vrije emissie ruimte (ze mogen de geuremissie niet laten toenemen omdat de overschrijding van de geurnorm dan groter zou worden, hetgeen wettelijk niet is toegestaan). Op die gevallen is de 50% regeling⁵ van de Wet geurhinder en veehouderij van toepassing en de regeling uit de Verordening ruimte Noord-Brabant dat een proportionele bijdrage⁶ aan de afname van een overbelasting van de achtergrondbelasting vereist. Door deze wettelijke kaders kan de geuremissie op deze veehouderijen allen maar afnemen.

Bij de huidige geurnormen worden 6 veehouderij/ontwikkelaars niet beperkt door de geurnormen en hebben nog vrije emissieruimte. Op deze veehouderijen kan de geuremissie toenemen.

Waar de veehouderijen zijn gelegen en hoeveel de vrije emissieruimte bedraagt, is weergegeven in figuur 4.2 op pagina 27.

Effect toekomstige geurnormen (Sc 0,1-3).

De toekomstige geurnormen verlagen het emissieplafond van de veehouderijen/ontwikkelaars. Bij de mogelijke toekomstige geurnormen overschrijden 30 van de 35 ontwikkelaars de geurnorm. Op die gevallen is dus is de 50% regeling van de Wet geurhinder en veehouderij van toepassing en de regeling uit de Verordening ruimte Noord-Brabant dat een proportionele bijdrage aan de afname van een overbelasting van de achtergrondbelasting vereist.

Bij de toekomstige geurnormen worden 5 veehouderijen/ontwikkelaars niet beperkt wordt door de geurnormen en hebben nog vrije emissieruimte.

Waar deze veehouderij zijn gelegen en hoeveel de vrije emissieruimte bedraagt, is weergegeven in figuur 4.3 op pagina 28.

Effect van het aanscherpen van de geurnormen

In de tabel op de volgende pagina is het effect van het aanscherpen van de geurnormen samengevat. Deze zijn:

- een lager emissieplafond per individuele veehouderij/ ontwikkelaar;
- het gevolg daarvan is dat:
  - twee veehouderijen geen effect ondervinden van het aanscherpen van de geurnormen. De vrije emissie ruimte blijft gelijk. Deze veehouderijen kunnen de vrije emissieruimte niet opvullen omdat de ruimte op het bouwblok niet groot genoeg is. Het betreft situatie A in paragraaf 3.2.4 en in de tabel op de volgende pagina;

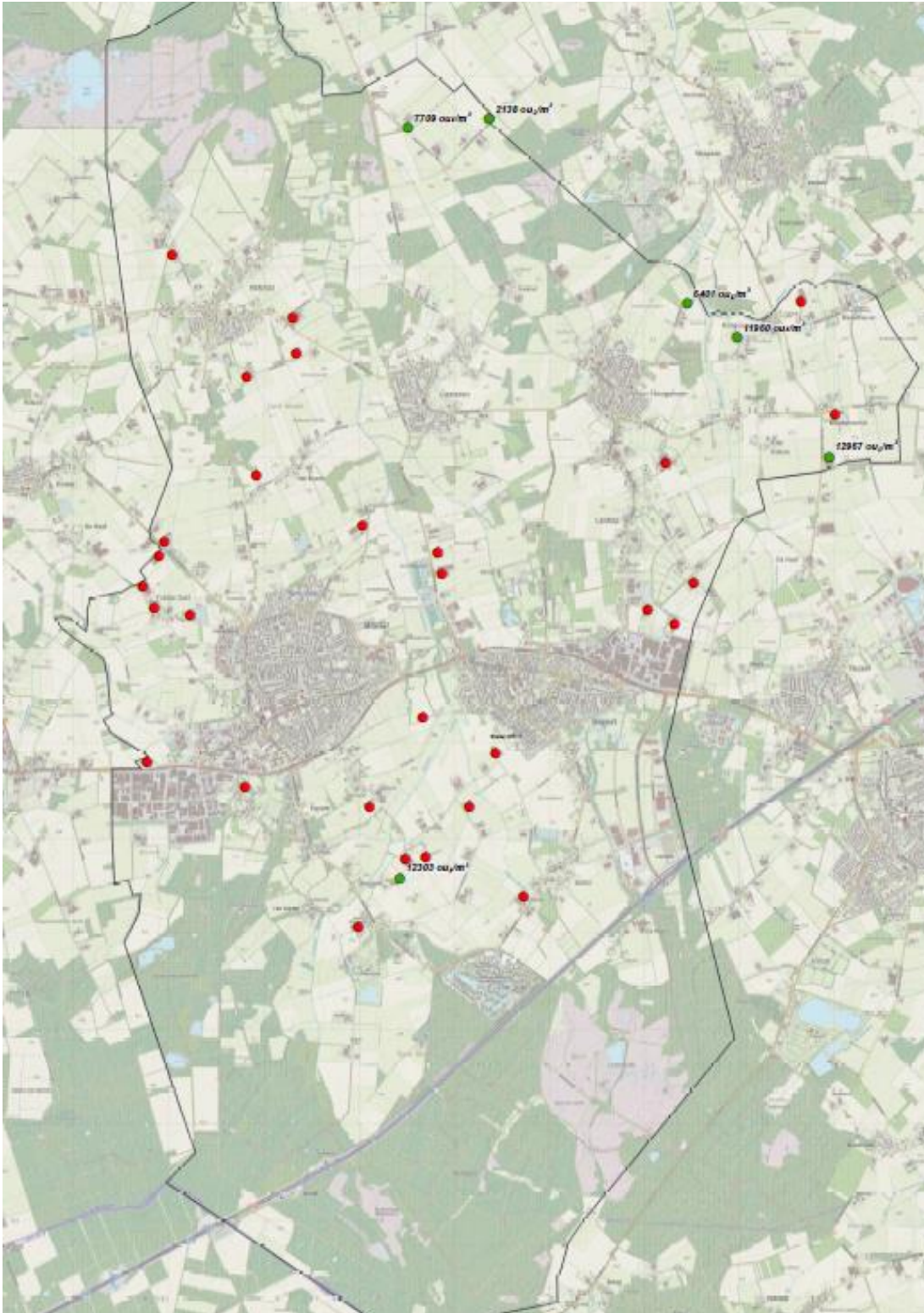
⁵ De 50% regeling is van toepassing in gevallen dat de geurbelasting van de veehouderij hoger is dan de geurnorm. Zodra het bedrijf gaat ontwikkelen – een nieuwe stal bouwen voor het houden van meer dieren - dan is de 50% regeling van toepassing. Dit kan alleen door het toepassen van emissiearme systemen zoals luchtwassers. De 50% regeling van de Wgv werkt dan als volgt: 50% van de emissiereductie die wordt behaald door het toepassen van emissiearme systemen mag benut worden voor het houden van meer dieren en de andere 50% wordt benut om de geuremissie van het bedrijf te verlagen. Dit resulteert in een lagere bedrijfsemissie en dien ten gevolge een lagere geurbelasting (NB. Aan de geurnorm hoeft niet voldaan te worden. De geurbelasting komt uit op een niveau tussen de huidige geurbelasting en de norm).

⁶ In het geval dat de achtergrondbelasting hoger is dan de geurnormen uit de Verordening ruimte, kan de uitbreiding / bouw van een nieuwe stal worden toegestaan indien het bedrijf zijn bijdrage aan de overschrijding van de achtergrondbelasting wegneemt (proportionele bijdrage van een veehouderij aan de afname van een overbelasting).

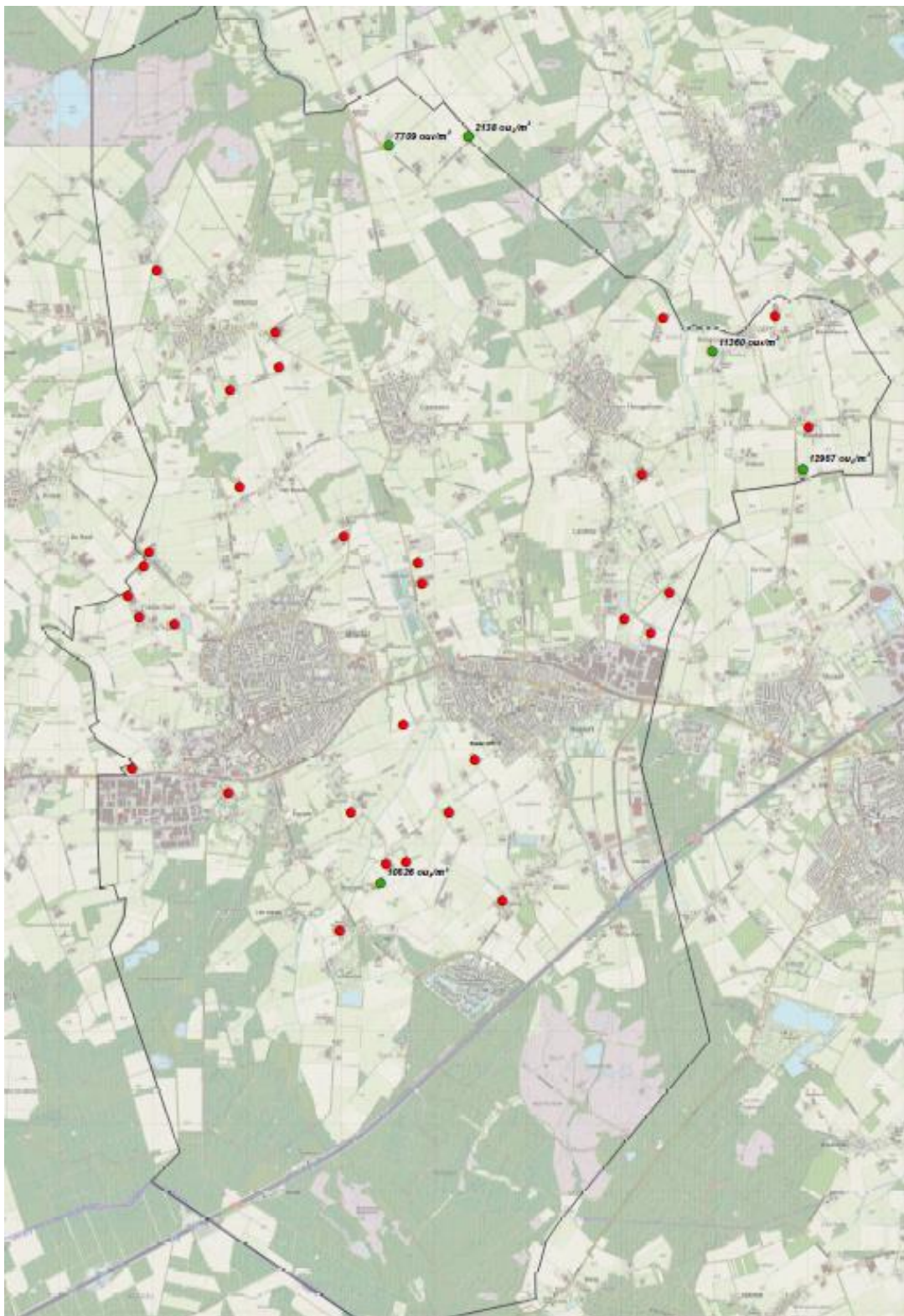
- o drie veehouderijen die onder de huidige en de toekomstige normen nog vrije emissieruimte hebben, kunnen door een gebrek aan ruimte op het bouwblok de vrije emissieruimte niet geheel opvullen en houden nog vrije emissieruimte over; Het betreft situatie B in paragraaf 3.2.4 en in de tabel hieronder;
- o één veehouderij zal de toekomstige, scherpere geurnormen overschrijden en geen vrije emissieruimte overhouden. De veehouderij kan alleen ontwikkelen onder de werking van de 50% regeling van de Wgv door het toepassen van emissiearme systemen. Het betreft situatie D in paragraaf 3.2.4 en in de tabel op de volgende pagina;
- o 29 veehouderijen die de huidige geurnormen al overschrijden en ook de toekomstige geurnormen overschrijden. Als gevolg van het lagere emissieplafond is de overschrijding groter. Het betreft situatie E in paragraaf 3.2.4 en in de tabel hieronder.

Tabel. Effect van het aanscherpen van de geurnormen op het emissieplafond, de vrije emissieruimte en het overschrijden van het emissieplafond. Vergeleken zijn de huidige geurnormen (H 0,1-1-10) met de mogelijk toekomstige geurnormen (Sc 0,1-3); zie paragraaf 1.3 en 4.1 voor een toelichting op de scenario's.

Situatie (zie paragraaf 3.2.4 voor toelichting)		Effect aanscherpen geurnormen op het emissieplafond en de bedrijfsemis­sie (H 0,1-1-10) ⇔ (Sc 0,1-3)	Aantal veehouderijen (van de 35 ontwikkelaars)
A	Veehouderij heeft vrije emissie ruimte bij de huidige geurnormen	<ul style="list-style-type: none"> - geen effect op het emissieplafond veehouderij; - vrije emissieruimte niet beperkt en deze kan worden benut; - bedrijfsemis­sie kan toenemen tot het emissieplafond geurnormen; - indien het bouwblok te klein is, dan kan het emissieplafond niet worden bereikt (ruimte op het bouwblok is beperkend voor de emissietoename). 	2
B.	Veehouderij heeft vrije emissie ruimte bij de huidige geurnormen	<ul style="list-style-type: none"> - lager emissieplafond veehouderij; - resteert minder vrije emissieruimte; - de resterende vrije emissieruimte kan worden benut: de bedrijfsemis­sie kan toenemen tot het emissieplafond geurnormen; - indien het bouwblok te klein is, dan kan het emissieplafond niet worden bereikt (ruimte op het bouwblok is beperkend voor de emissietoename). 	3
C.	Veehouderij heeft vrije emissie ruimte bij de huidige geurnormen	<ul style="list-style-type: none"> - lager emissieplafond veehouderij; - er blijft geen vrije emissieruimte over; - emissieplafond geurnormen mag niet worden overschreden; - ontwikkelen alleen mogelijk door toepassen van emissiearme systemen. 	0
D.	Veehouderij heeft vrije emissie ruimte bij de huidige geurnormen	<ul style="list-style-type: none"> - lager emissieplafond veehouderij; - bedrijfsemis­sie wordt hoger dan het emissieplafond scherpere geurnormen (overschrijding normen); - ontwikkelen alleen mogelijk onder de werking van de 50% regeling van de Wgv door het toepassen van emissiearme systemen. 	1
E.	Veehouderij is overschrijder van de huidige geurnormen (emissie is hoger dan plafond geurnormen)	<ul style="list-style-type: none"> - lager emissieplafond veehouderij; - overschrijding van het emissieplafond wordt groter; - ontwikkelen alleen mogelijk onder de werking van de 50% regeling van de Wgv door het toepassen van emissiearme systemen. 	29

Figuur 4.2. Huidige geurnormen en intensieve veehouderijen met ontwikkelingsmogelijkheden (gelegen in het gemengd landelijk gebied). De 6 veehouderijen met vrije emissieruimte zijn aangegeven met een waarde voor de vrije emissieruimte. De overige 29 intensieve veehouderijen hebben geen vrije emissieruimte omdat de huidige geurnormen beperkend zijn. Deze kaart is ook bijgevoegd in kaartenbijlage als kaartnummer 9.

Figuur 4.3. Huidige geurnormen en intensieve veehouderijen met ontwikkelingsmogelijkheden (gelegen in het gemengd landelijk gebied). De 5 veehouderijen met vrije emissieruimte is aangegeven met een waarde voor de vrije emissieruimte. De overige 30 intensieve veehouderijen hebben geen vrije emissieruimte omdat de huidige geurnormen beperkend zijn. Deze kaart is ook bijgevoegd in kaartenbijlage als kaartnummer 10.

4.2.2 Effect van de geurnormen op de geuremissie

De figuren 4.4 en 4.5 op de volgende pagina geven het effect weer van het opvullen van de bouwblokruiimte door de 35 ontwikkelaars op de geuremissie onder de huidige en toekomstige geurnormen. De geuremissie in 2017 is de referentie voor het vergelijken van het effect. De figuren 3.4 en 3.5 laten de volgende effecten zien.

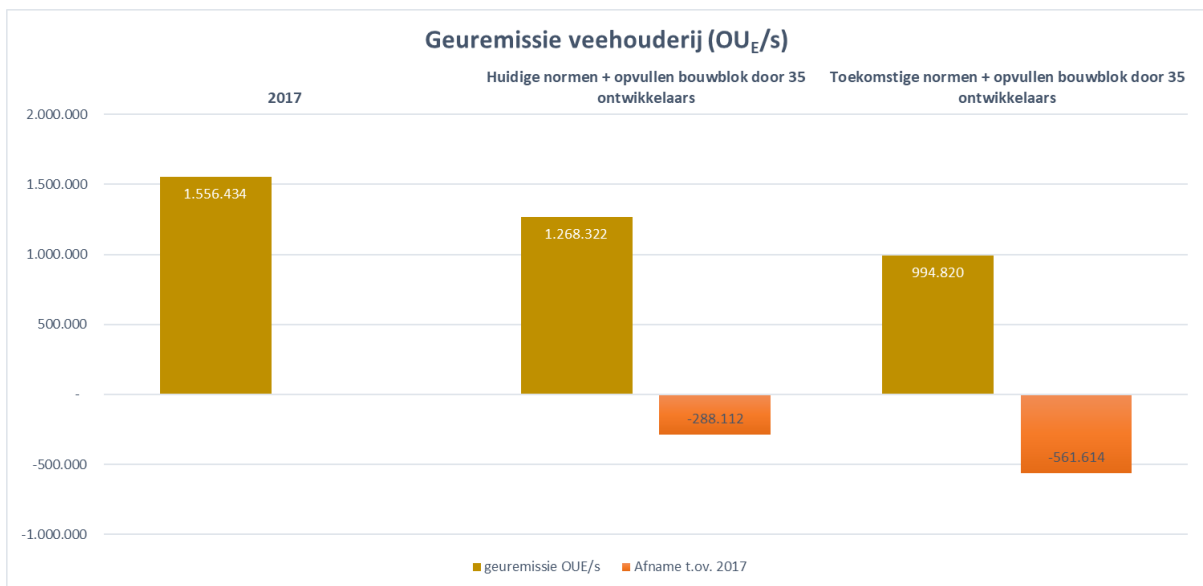
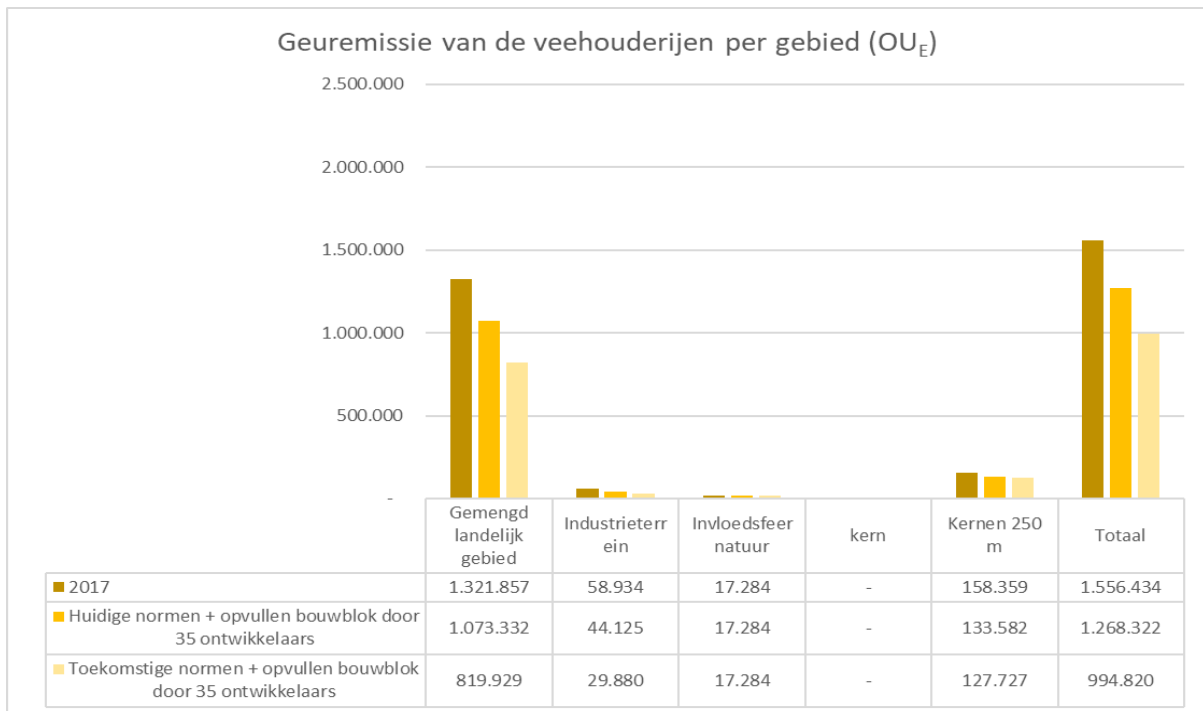
- In 2017 bedraagt de totale geuremissie van de veehouderijen in Bladel 1.556.434 OU_E (referentie);
- Onder de aanname dat de 35 ontwikkelaars het bouwblok opvullen (nieuwe stallen, meer dieren), dan is het effect op de geuremissie:
  - Bij de **huidige geurnormen (H 0,1-1-10)**
De totale geuremissie daalt tot 1.268.322 OU_E (ten opzichte van 2017); een afname 288.112 OU_E. Dit is per saldo: op de 6 veehouderijen met vrije emissieruimte neemt de emissie toe tot het emissieplafond van de geurnorm; op de 29 veehouderijen zonder vrije emissieruimte (overschrijders van de norm) neemt de geuremissie af als gevolg van de 50% regeling van de Wet geurhinder en veehouderij en de regeling uit de Verordening ruimte Noord-Brabant dat een proportionele bijdrage aan de afname van een overbelasting van de achtergrondbelasting vereist. Zie toelichting hierop in paragraaf 3.1.3.
  - Bij de **mogelijk toekomstige geurnormen (Sc 1-3)**
De totale geuremissie daalt tot 994.820 OU_E (ten opzichte van 2017); een afname 561.614 OU_E. Dit is per saldo: op 5 veehouderijen met vrije emissieruimte neemt de emissie toe tot het emissieplafond van de geurnorm; op de 30 veehouderijen zonder vrije emissieruimte (overschrijders van de norm) neemt de geuremissie af als gevolg van de 50% regeling van de Wet geurhinder en veehouderij en de regeling uit de Verordening ruimte Noord-Brabant dat een proportionele bijdrage aan de afname van een overbelasting van de achtergrondbelasting vereist. Zie toelichting hierop in paragraaf 3.1.3.

Perspectief op substantiële afname van de geuremissie

Uit bovenstaande resultaten blijkt ook dat de mogelijk toekomstige en scherpere geurnormen tot een grotere afname van de geuremissie leiden dan de huidige geurnormen. De cijfers laten dit effect zien, maar een nuancering is hier op zijn plaats.

- De afname van de geuremissie wordt gerealiseerd op de veehouderijen/ontwikkelaars zonder vrije emissieruimte. Deze overschrijden de geurnorm en hebben hun emissieplafond bereikt. In die gevallen moet bij de vergunningverlening aan ontwikkelaars, de 50% regeling van de Wet geurhinder en veehouderij worden toegepast. In de geurberekening zijn hiervoor algemene rekenregels opgenomen: per veehouderij is de geuremissie berekend waarmee de geurnorm wordt overschreden ('overschrijdingsemissie'). Deze waarde is gehalveerd en opgeteld bij de geuremissie waarmee wordt voldaan aan de geurnorm. Een scherpere geurnorm leidt logischerwijs tot een hogere 'overschrijdingsemissie' en na halvering tot een lagere bedrijfsemissie. Zie figuur met rekenvoorbeeld in bijlage 1.
- In de praktijk zal het effect van de 50% regeling genuanceerder zijn dan de hiervoor geschetste algemene rekenregels. De 50% regeling werkt op iedere veehouderij anders door. Het is lastig – haast ondoenlijk – om deze per bedrijf te bepalen (buiten de tijd die het zou vergen). Daarom worden voorgaande algemene rekenregels gebruikt.

Kortom: de besproken effecten van de huidige en mogelijk toekomstige geurnormen zijn te duiden als mogelijke effecten, die op (de lange) termijn perspectief bieden op een substantiële afname van de geuremissie. Dit geldt zowel voor de huidige als voor de mogelijk toekomstige geurnormen, waarbij de mogelijk toekomstige geurnormen een beter perspectief schetsen dan de huidige; zover de scherpere toekomstige geurnormen geen effect hebben op de ontwikkelingsbereidheid van de 35 ontwikkelaars. In hoofdstuk 6 wordt dit aspect behandeld in de context van afweging en besluitvorming.

Figuur 4.4 (boven) en 4.5 (onder).

De geuremissie in 2017 en het effect op de geuremissie van bedrijfsontwikkeling op de 35 intensieve veehouderijen met bouwblokruimte onder de huidige en mogelijk toekomstige geurnormen (ontwikkelaars). Aangenomen is dat de 35 veehouderijen het bouwblok benutten door nieuwe stallen te bouwen voor het houden van meer dieren.

- *Bij de huidige geurnormen is voor 30 veehouderijen de 50% regeling en de proportionele bijdrage aan de afname volgens de Verordening ruimte Noord-Brabant toegepast. De 5 veehouderijen met vrije emissie ruimte hebben deze opgevuld tot aan de geurnorm.*
- *Bij de mogelijk toekomstige geurnormen is voor 34 veehouderijen de 50% regeling en de proportionele bijdrage aan de afname volgens de Verordening ruimte Noord-Brabant toegepast. De ene veehouderijen met vrije emissie ruimte heeft deze opgevuld tot aan de geurnorm.*

4.2.3 Effect van de geurnormen achtergrond geurbelasting

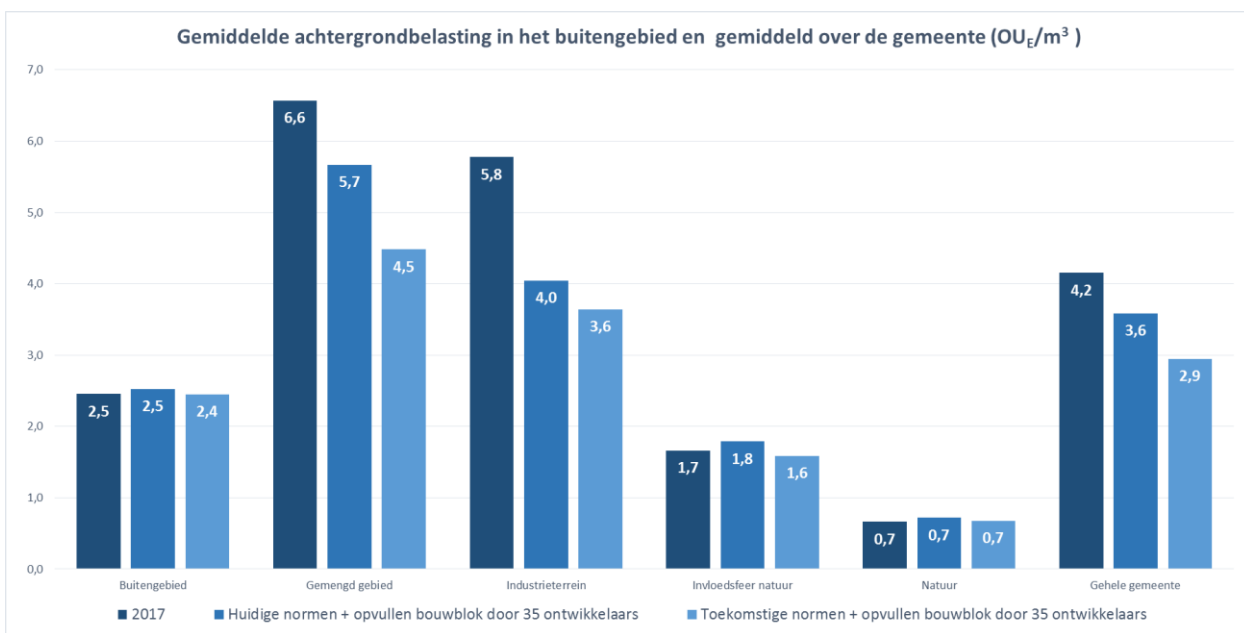
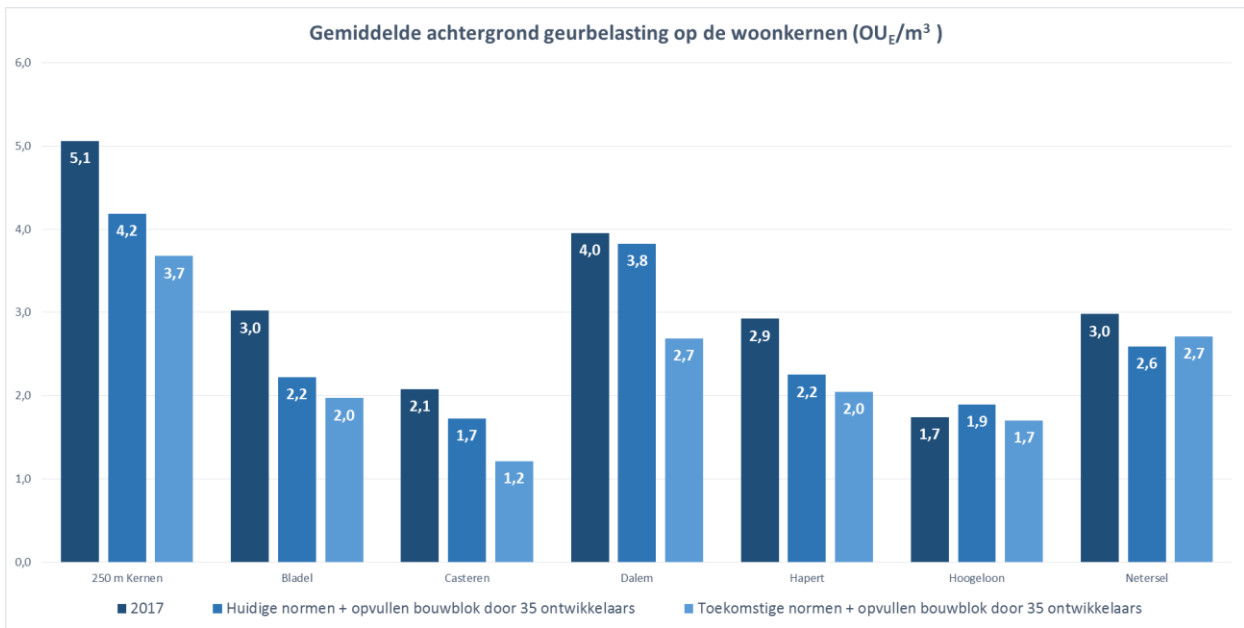
Figuur 4.6 op de volgende pagina geeft het effect weer van het opvullen van de bouwblokruimte door de 35 ontwikkelaars/veehouderijen op de achtergrond geurbelasting onder de huidige en toekomstige geurnormen. De achtergrond geurbelasting in 2017 is de referentie voor het vergelijken van het effect.

Zoals uit de vorige paragraaf blijkt, biedt het aanscherpen/verlagen van de geurnormen perspectief op een substantieel lagere geuremissie van de veehouderijen (per saldo; ten opzichte van 2017). Het blijkt dit ook doorwerkt in de achtergrondbelasting.

- In 2017 (referentie) bedraagt de achtergrond geurbelasting in de gemeente Bladel gemiddeld 4,2 OU_E. In de woonkernen is de achtergrond geurbelasting gemiddeld 3 tot 4 OU_E en rond de woonkernen gemiddeld 5,1 OU_E. In het buitengebied bedraagt de achtergrond geurbelasting gemiddeld 2,5 (referentie), waarbij deze in en rond de natuur 0,7 – 1,7 OU_E is en in het gemengd landelijk gebied 6,6 OU_E.
- Onder de aanname dat de 35 ontwikkelaars het bouwblok opvullen (nieuwe stallen, meer dieren), dan is het effect op de geuremissie:
  - Bij de **huidige geurnormen** (H 0,1-1-10)
De achtergrond geurbelasting bedraagt gemiddeld over de gemeente Bladel 3,6 OU_E; een afname van 0,6 OU_E ten opzichte van 2017. Een dergelijke afname zal in meer of mindere mate worden behaald in andere de woonkernen, de 250 meter zone daaromheen en het gemengd landelijk gebied; met uitzondering van de woonkernen Hoogeloon en Netersel en Natuur.
  - Bij de **mogelijk toekomstige geurnormen** (Sc 0,1-3)
De achtergrond geurbelasting bedraagt gemiddeld over de gemeente Bladel 2,9 OU_E; een afname van 1,3 OU_E ten opzichte van 2017. Een dergelijke afname zal in meer of mindere mate worden behaald in andere de woonkernen, de 250 meter zone daaromheen en het gemengd landelijk gebied; met uitzondering van de woonkernen Hoogeloon en Netersel en Natuur.

Uit bovenstaande resultaten blijkt ook dat de mogelijke toekomstige geurnormen tot een grotere afname van de achtergrond geurbelasting leiden dan de huidige geurnormen. Zoals in de vorige paragraaf is onderbouwd zijn de besproken effecten van de huidige en mogelijk toekomstige geurnormen te duiden als mogelijke effecten, die op (de lange) termijn perspectief bieden op een substantiële afname van de achtergrond geurbelasting. Dit geldt voor zowel voor de huidige als voor de mogelijk toekomstige geurnormen, waarbij de mogelijk toekomstige geurnormen een beter perspectief schetsen dan de huidige; zover de scherpere toekomstige geurnormen geen effect hebben op de ontwikkelingsbereidheid van de 35 ontwikkelaars.

De achtergrond geurbelasting is op kaart weergegeven voor de huidige en de toekomstige geurnormen: zie geurkaarten 11 en 12 in de separate bijlage met geurkaarten.

Figuur 4.6. Effect op de gemiddelde achtergrond geurbelasting als gevolg van bedrijfsontwikkeling door 35 intensieve veehouderijen met bouwblokruimte (ontwikkelaars).

4.2.4 Effect van de geurnormen op de achtergrond geurbelasting op geurgevoelige objecten

De genoemde vermindering van de geuremissies als gevolg van het opvullen van het bouwblok door de 35 intensieve veehouderij met voldoende bouwblokruimte werkt zoals gezegd door in een lagere geuremissie en een lagere achtergrond geurbelasting.

Figuren 4.7 en 4.8 op de volgende pagina geven het effect weer van het opvullen van de bouwblokruimte door de 35 ontwikkelaars/veehouderijen op de achtergrond geurbelasting op geurgevoelige objecten (m.n. woningen) onder de huidige en toekomstige geurnormen. De achtergrond geurbelasting in 2017 is de referentie voor het vergelijken van het effect.

Voor de analyse van het woon- en leefklimaat is een systematiek gebruikt om verschuivingen in het woon- en leefklimaat inzichtelijk te maken, om de trends te herkennen. Voor de geursituatie is per gebied een onderverdeling gemaakt in vier geurklassen.

- **Optimaal+, groen weergegeven op de geurkaarten en in de diagrammen 2.6 en 2.7**
  - het woon- en leefklimaat is (zeer) goed). Het geurhinderniveau is laag, de kans op geurklachten is daarom gering;
  - voldoet aan de normen voor de achtergrondbelasting van de Verordening ruimte Noord-Brabant en ook aan de gezondheidkundige advieswaarde van de GGD.
- **Optimaal, lichtgroen weergegeven op de geurkaarten en in de diagrammen 2.6 en 2.7**
  - het woon- en leefklimaat is goed tot redelijk goed. Het geurhinderniveau is redelijk laag, de kans op geurklachten is daarom beperkt;
  - voldoet aan de normen voor de achtergrondbelasting van de Verordening ruimte Noord-Brabant 4 en ook aan de gezondheidkundige advieswaarde van de GGD.
- **Aanvaardbaar, oranje weergegeven op de geurkaarten en in de diagrammen 2.6 en 2.7**
  - het woon- en leefklimaat is redelijk goed tot matig. Het geurhinderniveau is redelijk, de kans op geurklachten is aanwezig (aandacht klasse);
  - deze geurklasse voldoet aan de normen voor de achtergrondbelasting van de Verordening ruimte Noord-Brabant, maar niet aan de gezondheidkundige advieswaarde van de GGD;
- **Niet aanvaardbaar, rood weergegeven op de geurkaarten en in de diagrammen 2.6 en 2.7**
  - het woon- en leefklimaat is matig tot slecht. De kans op geurklachten is daarom aannemelijk.
  - Deze geurklasse voldoet niet aan de normen voor de achtergrondbelasting van de Verordening ruimte Noord-Brabant en ook niet aan de gezondheidkundige advieswaarde van de GGD.

Volgens de normen uit de Verordening ruimte Noord-Brabant is sprake van een overbelaste situatie als de achtergrond geurbelasting op geurgevoelige objecten gelegen in een woonkern hoger is dan 10 odour units of als de achtergrond geurbelasting hoger is dan 20 odour units op geurgevoelige objecten gelegen in het buitengebied. Volgens het gezondheidkundig advies van de GGD is dit respectievelijk 5 en 10 odour units.

Meer achtergrondinformatie over de indeling in geurklassen, normen en advieswaarden voor het woon-en leefklimaat vindt u in de paragrafen 3.4 en 3.5 van het rapport Evaluatie geur en veehouderij 2016.

De achtergrond geurbelasting op geurgevoelige objecten per geurklasse is op kaart weergegeven voor de huidige en toekomstige geurnormen: zie geurkaarten 13 en 14 in de separate bijlage met geurkaarten.

4.2.4.1 Effecten op het aantal woningen per geurklasse

In figuur 4.7 en 4.8 zijn de resultaten weergegeven voor de gehele gemeente Bladel (totaal) en voor de afzonderlijke woon- en verblijfsgebieden. Zie volgende pagina.

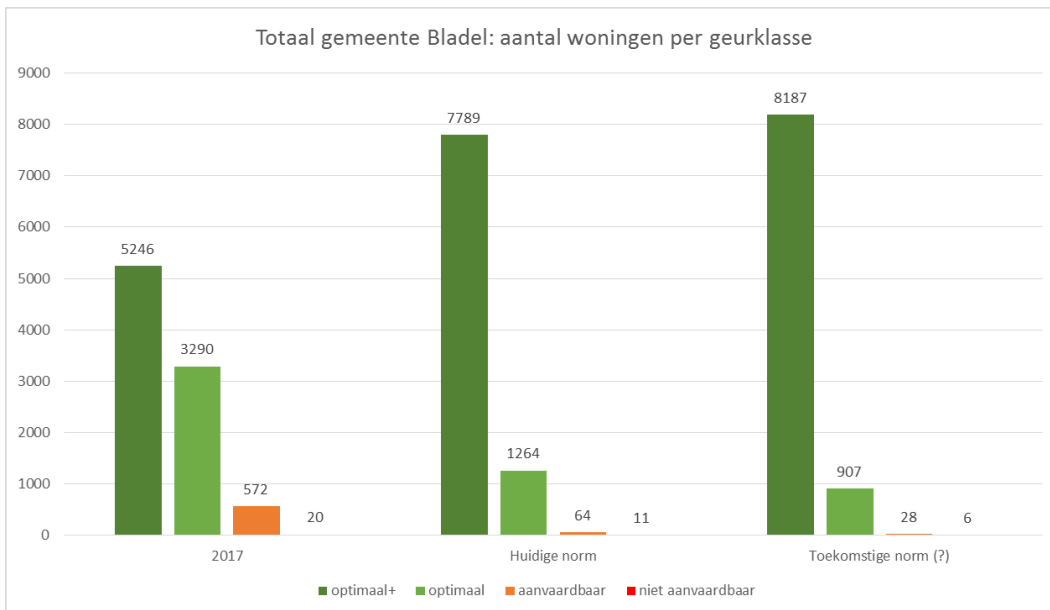
Uit figuur 4.7 blijkt dat de afname van de geuremissies van veehouderijen als gevolg van de geurnormen niet alleen doorwerkt in een lagere gemiddelde achtergrondgeurbelasting (zie vorige paragraaf), maar ook doorwerkt op de achtergrond geurbelasting op de in totaal 9.128 aanwezige geurgevoelige objecten in de gemeente. Door de geurnormen zal in de gemeente Bladel een verschuiving plaatsvinden van de geurklasse aanvaardbaar naar optimaal en optimaal+:

- het aantal gevoelige objecten in geurklassen optimaal en optimaal+ zal toenemen;
- het aantal gevoelige objecten in geurklasse aanvaardbaar zal afnemen van 572 naar 64 onder de huidige geurnormen en 28 onder de mogelijk toekomstige geurnormen;
- het aantal gevoelige objecten in geurklasse niet-aanvaardbaar zal afnemen van 20 naar 11 onder de huidige geurnormen en 6 onder de mogelijk toekomstige geurnormen.

Uit de figuren 4.8 blijkt voor de afzonderlijke gebieden het volgende.

- Het effect van de geurnormen het grootst is op de woonkernen Bladel en Hapert.
  - In de woonkern Bladel hebben de geurnormen tot gevolg dat het aantal woningen in de geurklasse optimaal+ fors zal toenemen, van 2748 naar 4432 onder de huidige geurnormen en 4551 onder de mogelijk toekomstige geurnormen. Op merendeel van de woningen (90% of meer) is de achtergrond geurbelasting dan zo laag dat sprake is van een (zeer) goed woon- en leefklimaat. Het aantal woningen in de geurklasse aanvaardbaar en niet-aanvaardbaar zal door de geurnormen flink verminderen. Er resteren slechts 8 woningen in deze geurklassen voor een matig – slecht woon- en leefklimaat.
  - In de woonkern Hapert hebben de geurnormen tot gevolg dat het aantal woningen in de geurklasse optimaal+ fors zal toenemen, van 688 naar 1555 onder de huidige geurnormen en 1756 onder de mogelijk toekomstige geurnormen. Op merendeel van de woningen (65% of meer) is de achtergrond geurbelasting dan zo laag dat sprake is van een (zeer) goed woon- en leefklimaat. Het aantal woningen in de geurklasse aanvaardbaar en niet-aanvaardbaar zal door de geurnormen flink verminderen. Er resteren slechts 23 – 31 woningen in deze geurklassen voor een matig – slecht woon- en leefklimaat.
  - In de woonkernen Dalem, Casteren en Hoogeloon bevinden alle woningen zich in de geurklasse optimaal+ dat staat voor een (zeer) goed woon- en leefklimaat. Dit geldt ook voor het industrieterrein en de natuur. In het gebied invloedsfeer natuur komt één woning voor in de geurklasse niet-aanvaardbaar, de rest valt onder de geurklasse optimaal+. In deze gebieden is dit al de huidige situatie, de geurnormen hebben daar geen invloed op.
  - In de woonkern Netersel hebben de geurnormen tot gevolg dat het aantal woningen in de geurklasse optimaal+ fors zal toenemen, van 172 naar 220 – 224. Op merendeel van de woningen (80% of meer) is de achtergrond geurbelasting dan zo laag dat sprake is van een (zeer) goed woon- en leefklimaat. Onder de beide geurnormen resteren geen woningen in de geurklassen aanvaardbaar en niet-aanvaardbaar (matig – slecht woon- en leefklimaat).
  - In de zone van 250 meter rond de woonkernen is het belangrijkste effect dat bij de mogelijk toekomstige normen geen geurgevoelige objecten resteren in de geurklassen aanvaardbaar en niet-aanvaardbaar, welke staan voor een matig – slecht woon- en leefklimaat. Meer dan 90% van de gevoelige objecten zullen vallen in de geurklasse optimaal+ dat staat voor een (zeer) goed woon- en leefklimaat.

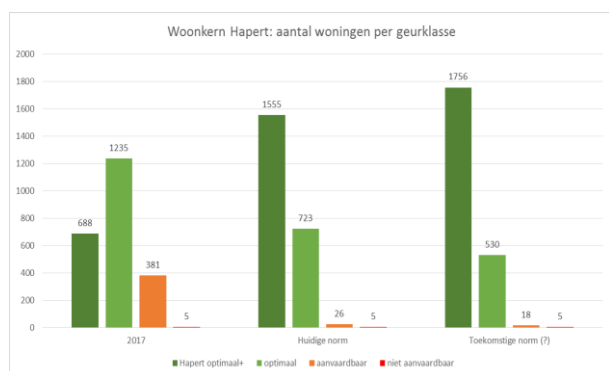
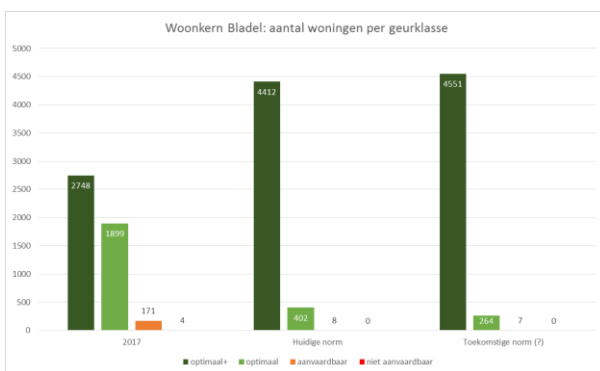
EVALUATIE EN GEBIEDSVISIE GEUR EN VEEHOUDERIJ 2017- GEMEENTE BLADEL

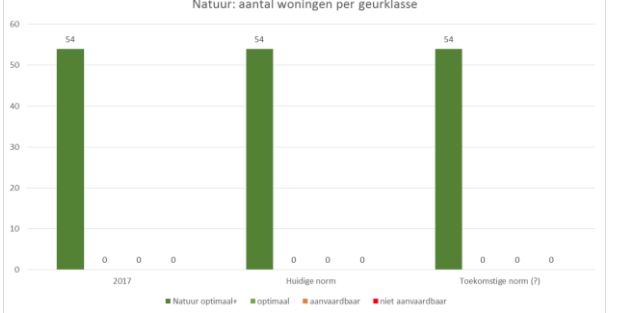
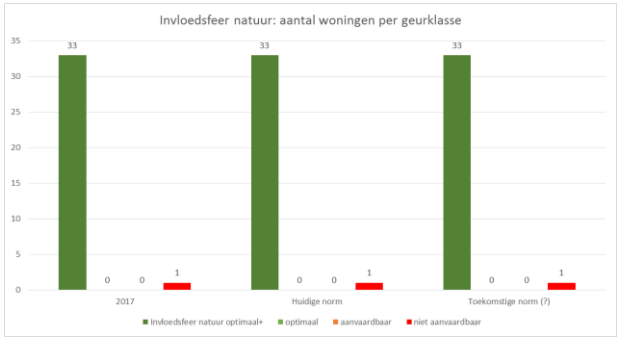
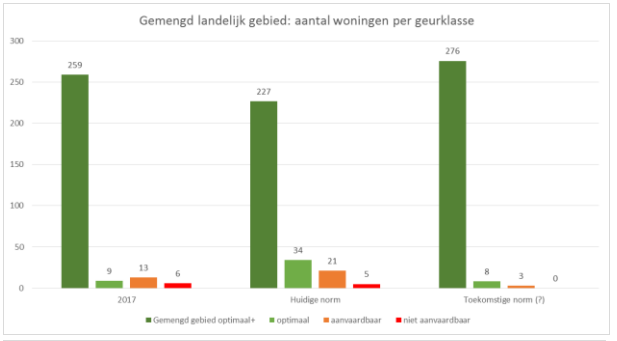
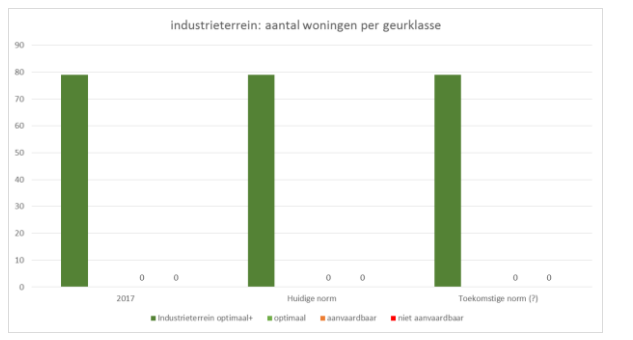
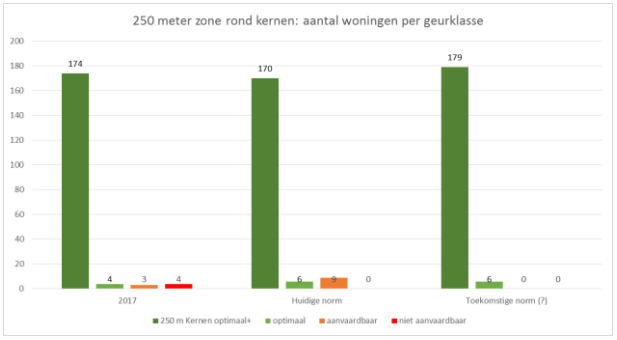
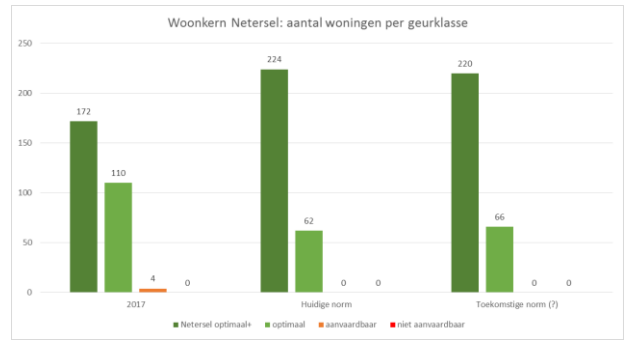
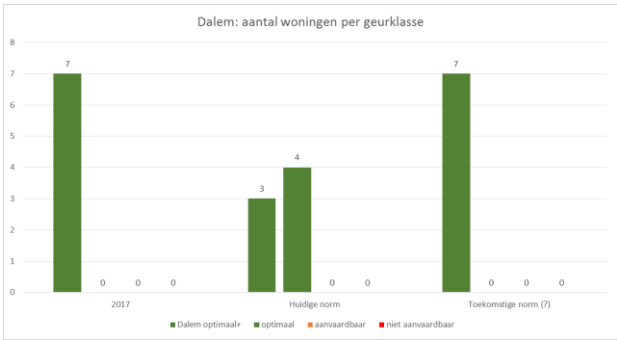
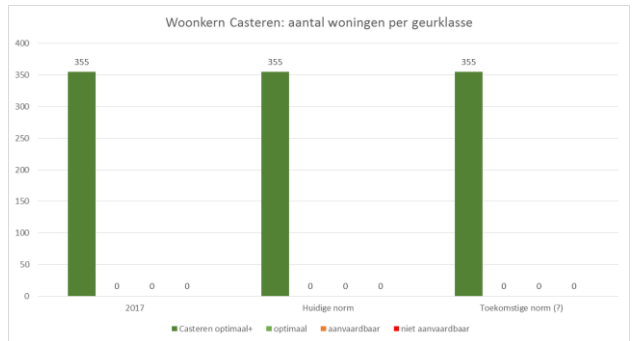
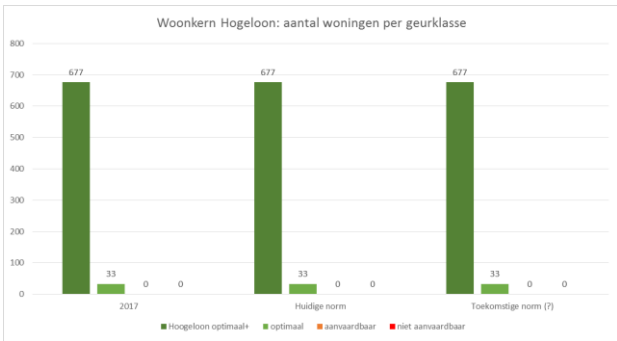
Figuur 4.7. Het effect van bedrijfsontwikkeling op de 35 intensieve veehouderijen met bouwblokruimte op de achtergrond geurbelasting op geur gevoelige objecten (m.n. woningen). De achtergrond geurbelasting is ingedeeld in geurklassen. Weergegeven is de gehele gemeente Bladel (totaal van alle 9.128 in de gemeente aanwezige geurgevoelige objecten): de huidige situatie (referentie, 2017) en het effect van bedrijfsontwikkeling – benutten bouwblok – onder de huidige geurnormen en de mogelijk toekomstige geurnormen.

Hieronder en op de volgende pagina:

Figuur 4.8. Het effect van bedrijfsontwikkeling op de 35 intensieve veehouderijen met bouwblokruimte op de achtergrond geurbelasting op geur gevoelige objecten (m.n. woningen). De achtergrond geurbelasting is ingedeeld in geurklassen. Weergegeven zijn de afzonderlijke woonkernen ander gebieden in de gemeente en het effect van bedrijfsontwikkeling – benutten bouwblok – onder de huidige geurnormen en de mogelijk toekomstige geurnormen.

EVALUATIE EN GEBIEDSVISIE GEUR EN VEEHOUDERIJ 2017- GEMEENTE BLADEL

4.2.4.2 Effecten op het aantal overschrijdingen

In figuur 4.9 en 4.10 zijn de resultaten weergegeven voor de gehele gemeente Bladel (totaal) en voor de afzonderlijke woon- en verblijfsgebieden. Zie volgende pagina.

In figuur 4.9 wordt het aantal overschrijdingen weergegeven: aantal gevoelige objecten / woningen met een hoger achtergrond geurbelasting dan de norm van de Verordening ruimte Noord-Brabant en/of de gezondheidskundige advieswaarde van de GGD. Uit deze figuur blijkt:

- een forse afname van het aantal overschrijdingen aan de adviesnorm van de GGD, van 592⁷ naar 75 onder de huidige geurnormen en 34 onder de mogelijk toekomstige geurnormen;
- een substantiële afname van het aantal overschrijdingen van de norm van de Verordening ruimte, van 20⁵ naar 11 onder de huidige geurnormen en 6 onder de mogelijk toekomstige geurnormen.

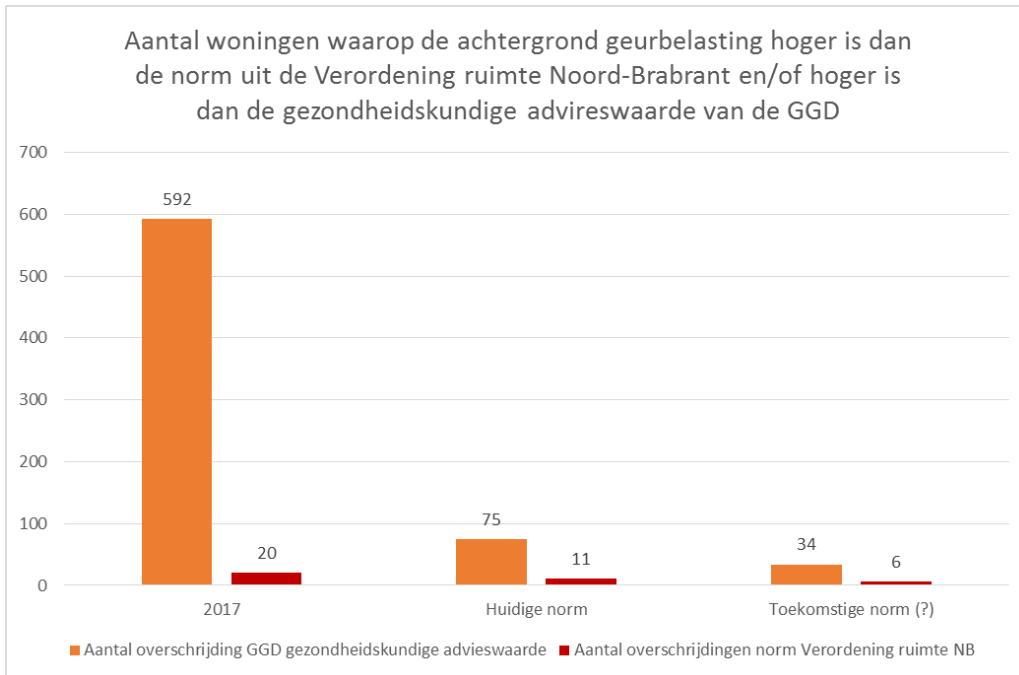
Uit de figuren 4.10 blijkt voor de afzonderlijke gebieden het volgende.

- Het effect van de geurnormen het grootst is op de woonkernen Bladel en Hapert.
  - In de woonkern Bladel hebben de huidige geurnormen tot gevolg dat de overschrijdingen van de geurnorm van de Verordening ruimte Noord-Brabant worden weggenomen. Er resteren nog 8 woningen met een overschrijding van de gezondheidskundige adviesnorm van de GGD. De mogelijk toekomstige (scherpere) geurnormen resulteren nauwelijks tot een toegevoegd effect vergeleken met de huidige geurnormen (er resteren dan nog 7 woningen met een overschrijding van de gezondheidskundige adviesnorm van de GGD).
  - In de woonkern Hapert hebben de huidige en mogelijk toekomstige geurnormen vooral effect op het aantal overschrijdingen van de gezondheidskundige advieswaarde van de GGD. Momenteel (in 2017) zijn dat er nog 386⁸, onder de huidige geurnormen nog 31 en onder de toekomstige geurnormen nog 23. Het aantal van vijf overschrijdingen van de geurnorm van de Verordening ruimte Noord-Brabant blijft gelijk, de geurnormen hebben daar geen invloed op. Opgemerkt moet worden van het totaal aantal overschrijdingen in de gemeente het merendeel is gelegen in woonkern Hapert.
- In de woonkern Netersel zijn er momenteel (in 2107) nog vier overschrijdingen van de gezondheidskundige advieswaarde van de GGD. Bij zowel de huidige als de mogelijk toekomstige geurnormen worden deze overschrijdingen weggenomen.
- In de woonkernen Hoogeloon, Casteren en dalem komen geen overschrijdingen voor. Ook niet op het industrieterrein en het gebied natuur. In het gebied invloedssfeer natuur komt één overschrijding voor, de geurnormen hebben daar geen invloed op.
- In de 250 meter zone rond de woonkernen zijn er momenteel (in 2017) vier overschrijdingen van de geurnorm van de Verordening ruimte Noord-Brabant en 7 van de gezondheidskundige advieswaarde van de GGD. Bij de huidige normen worden de overschrijdingen van de geurnorm van de Verordening ruimte Noord-Brabant. Bij de mogelijk toekomstige geurnormen alle overschrijdingen weggenomen.
- In het gemengd landelijk gebied zijn er momenteel (in 2017) 6 overschrijdingen van de geurnorm van de Verordening ruimte Noord-Brabant en 19 van de gezondheidskundige advieswaarde van de GGD. Bij de huidige normen worden de overschrijdingen niet weggenomen. Bij de mogelijk toekomstige geurnormen worden bijna alle overschrijdingen weggenomen, op 3 overschrijdingen na van de gezondheidskundige advieswaarde van de GGD.

---

⁷ Aantal woningen met een overschrijding van de gezondheidskundige adviesnorm van de GGD betreft het aantal woningen in de geurklasse aanvaardbaar + de geurklasse niet aanvaardbaar (overschrijding norm voor de achtergrondgeurbelasting van de Verordening ruimte 2017)

⁸ Aantal woningen met een overschrijding van de gezondheidskundige adviesnorm van de GGD betreft het aantal woningen in de geurklasse aanvaardbaar + de geurklasse niet aanvaardbaar (overschrijding norm voor de achtergrondgeurbelasting van de Verordening ruimte 2017)

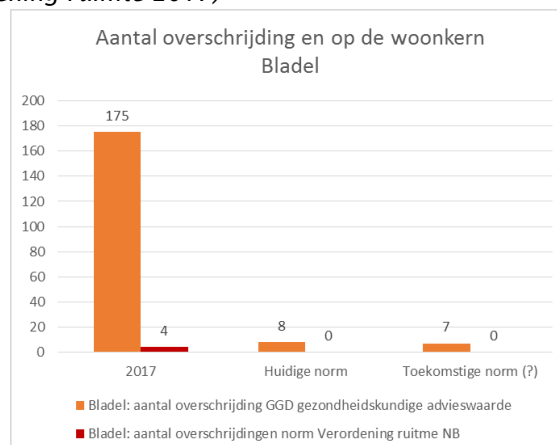
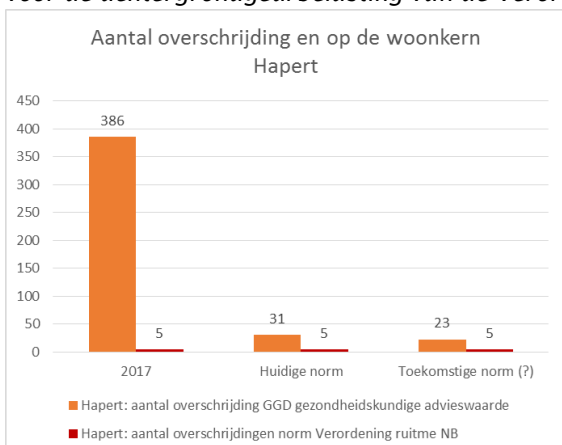
Figuur 4.9. Aantal overschrijdingen (hogere achtergrond geurbelasting) van de normen uit de Verordening ruimte Noord-Brabant en de gezondheidkundige advieswaarde van de GGD. Weergegeven is de gehele gemeente Bladel (totaal van alle 9.128 in de gemeente aanwezige geurgevoelige objecten): de huidige situatie (referentie, 2017) en het effect van bedrijfsontwikkeling – benutten bouwblok – onder de huidige geurnormen en de mogelijk toekomstige geurnormen.

Aantal woningen met een overschrijding van de gezondheidkundige adviesnorm van de GGD betreft het aantal woningen in de geurklasse aanvaardbaar + de geurklasse niet aanvaardbaar (overschrijding norm voor de achtergrondgeurbelasting van de Verordening ruimte 2017)

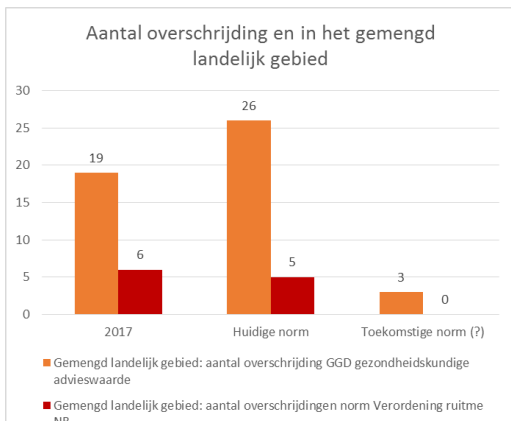
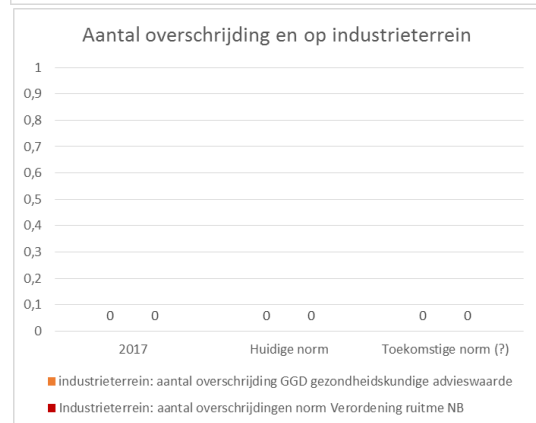
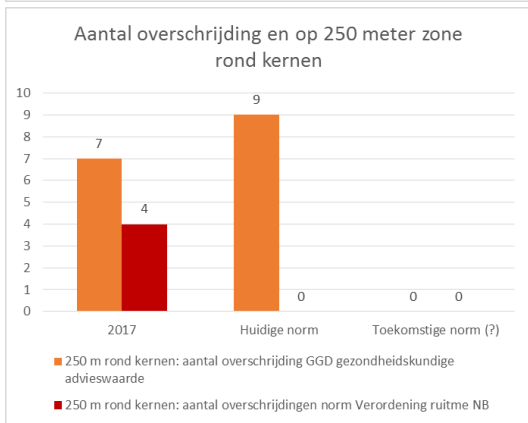
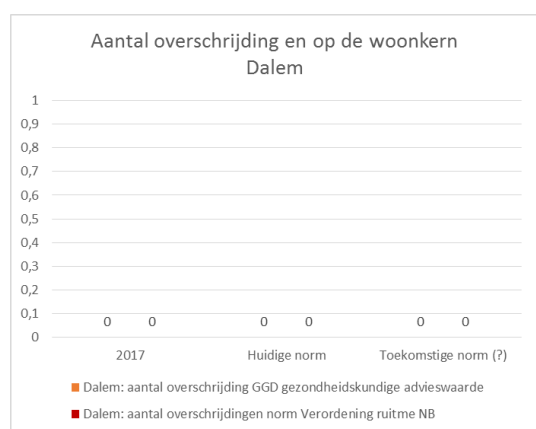
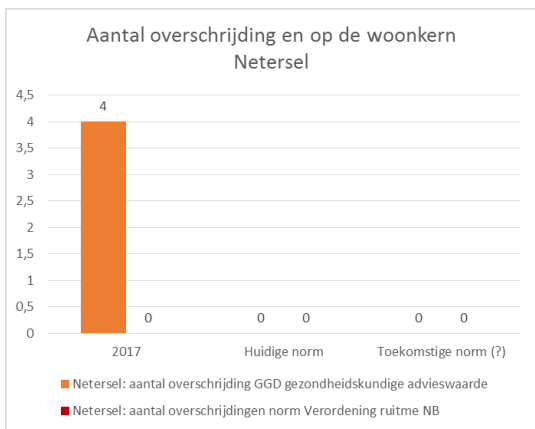
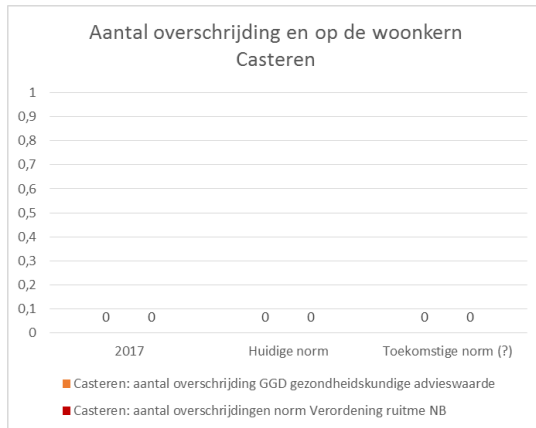
Hieronder en op de volgende pagina>

Figuren 4.10. Aantal overschrijdingen (hogere achtergrond geurbelasting) van de normen uit de Verordening ruimte Noord-Brabant en de gezondheidkundige advieswaarde van de GGD). Weergegeven zijn de afzonderlijke woonkernen ander gebieden in de gemeente en het effect van bedrijfsontwikkeling – benutten bouwblok – onder de huidige geurnormen en de mogelijk toekomstige geurnormen.

Aantal woningen met een overschrijding van de gezondheidkundige adviesnorm van de GGD betreft het aantal woningen in de geurklasse aanvaardbaar + de geurklasse niet aanvaardbaar (overschrijding norm voor de achtergrondgeurbelasting van de Verordening ruimte 2017)

EVALUATIE EN GEBIEDSVISIE GEUR EN VEEHOUDERIJ 2017- GEMEENTE BLADEL

4.3 Effecten van overige mogelijk geurnormen op de geuremissie

In paragraaf 1.3 en 4.1 zijn zeven **scenario's met geurnormen** benoemd en in een schema samengevat.

Alleen voor de eerste twee scenario's zijn alle effecten doorgerekend (blauw weergegeven). Dit wil zeggen, de effecten op de geuremissies en de effecten voor het woon- en leefklimaat. De resultaten zijn behandeld in de voorgaande paragraaf (4.2).

Voor de laatste vijf scenario's is alleen het effect op de geuremissie berekend (grijs weergegeven). Voor deze werkwijze is gekozen omdat verondersteld is dat de resultaten van de eerste twee scenario's wat betreft het woon- en leefklimaat zijn door te vertalen naar de laatste vijf scenario's. Immers, de eerste twee scenario's zijn de 'uitersten' (huidige ↔ scherpste normstelling) en de laatste vijf scenario's zullen wat betreft resultaat tussen de beide 'uitersten' in liggen.

In de volgende twee paragrafen wordt ingegaan op de geuremissies van de zeven scenario's met geurnormen en de op de mogelijke effecten voor het woon- en leefklimaat.

4.3.1 Effect 7 scenario's geurnormen op de totale geuremissie van de veehouderij

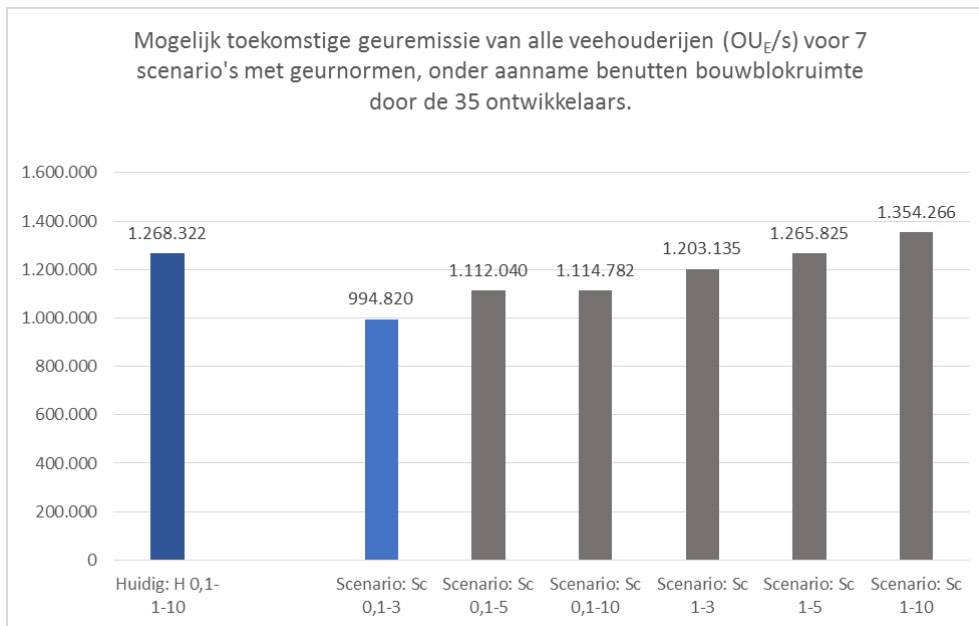
De onderstaande tabel bevat de zeven scenario's met geurnormen zoals deze zijn beschreven in paragraaf 1.3 en 4.1. In de laatste kolom is de totale geuremissie van de scenario's vermeld en in figuur 4.11 in een staafdiagram verbeeld (zie volgende pagina).

Het betreft de mogelijk toekomstige geuremissie onder aanname dat de 35 **ontwikkelaars** / intensieve veehouderijen in de toekomst hun ruimte op het bouwblok gaan benutten (opvullen) voor het bouwen van een nieuwe stal voor het uitbreiden van de omvang van de veestapel (voor zover de geurnormen dit toelaten). Zie ook paragrafen 3.2.3 en 4.1.

Uit onderstaande tabel en figuur 4.11 blijkt het volgende.

- De eerste twee scenario's zijn min of meer de 'uitersten' (huidige ↔ scherpste normstelling). Alleen het scenario 1-10 laat een hogere geuremissie toe dan de huidige geurnormen. De andere vier scenario's liggen wat betreft de mogelijk geuremissie tussen het niveau die de huidige geurnormen toelaten en het niveau van de scherpste normstelling (Sc 0,1-3).
- Scherpere geurnormen op de woonkernen werken beperkender op de geuremissie dan scherpere normen in het buitengebied. Met andere woorden, de geurnormen op de woonkernen bepalen voor het grootste deel het niveau van de toekomstige geuremissie van de veehouderij.

	Geurnorm woonkernen	Geurnorm buitengebied	mogelijk toekomstige geuremissie veehouderijen
Huidig: H 0,1-1-10	Netersel 0,1 OU _E /m ³ Overige: 1 OU _E /m ³	10 OU _E /m ³	1.268.322
Scenario: Sc 0,1-3	0,1 OU _E /m ³	3 OU _E /m ³	994.820
Scenario: Sc 0,1-5	0,1 OU _E /m ³	5 OU _E /m ³	1.112.040
Scenario: Sc 0,1-10	0,1 OU _E /m ³	10 OU _E /m ³	1.114.782
Scenario: Sc 1-3	1 OU _E /m ³	3 OU _E /m ³	1.203.135
Scenario: Sc 1-5	1 OU _E /m ³	5 OU _E /m ³	1.265.825
Scenario: Sc 1-10	1 OU _E /m ³	10 OU _E /m ³	1.354.266

Figuur 4.11. Geuremissie van de veehouderijen voor alle scenario's met geurnormen.

Perspectief op substantiële afname van de geuremissie

Uit bovenstaande resultaten blijkt ook dat de mogelijke toekomstige geurnormen tot een grotere afname van de geuremissie leiden dan de huidige geurnormen. De cijfers laten dit effect zien, maar een nuancering is hier op zijn plaats.

- De afname van de geuremissie wordt gerealiseerd op de veehouderijen/ontwikkelaars zonder vrije emissieruimte (zie paragraaf 4.2.4). Deze 29 veehouderijen overschrijden de geurnorm en hebben hun emissieplafond bereikt. In die gevallen moet bij ontwikkeling c.q. opvullen van het bouwblok, bij de vergunningverlening de 50% regeling van de Wet geurhinder en veehouderij worden toegepast. In de geurberekening zijn hiervoor algemene rekenregels opgenomen: per veehouderij is de geuremissie berekend waarmee de geurnorm wordt overschreden ('overschrijdingsemissie'). Deze waarde is gehalveerd en opgeteld bij de geuremissie waarmee wordt voldaan aan de geurnorm. Een scherpere geurnorm leidt logischerwijs tot een hogere 'overschrijdingsemissie' en na halvering tot een lagere bedrijfsemissie.

Zie figuur met rekenvoorbeeld in bijlage 1.

- In de praktijk zal het effect van de 50% regeling genuanceerder zijn dan de hiervoor geschetste algemene rekenregels. De 50% regeling werkt op iedere veehouderij anders door. Het is lastig – haast ondoenlijk – om deze per bedrijf te bepalen (buiten de tijd die het zou vergen). Daarom zijn voorgaande algemene rekenregels gebruikt.

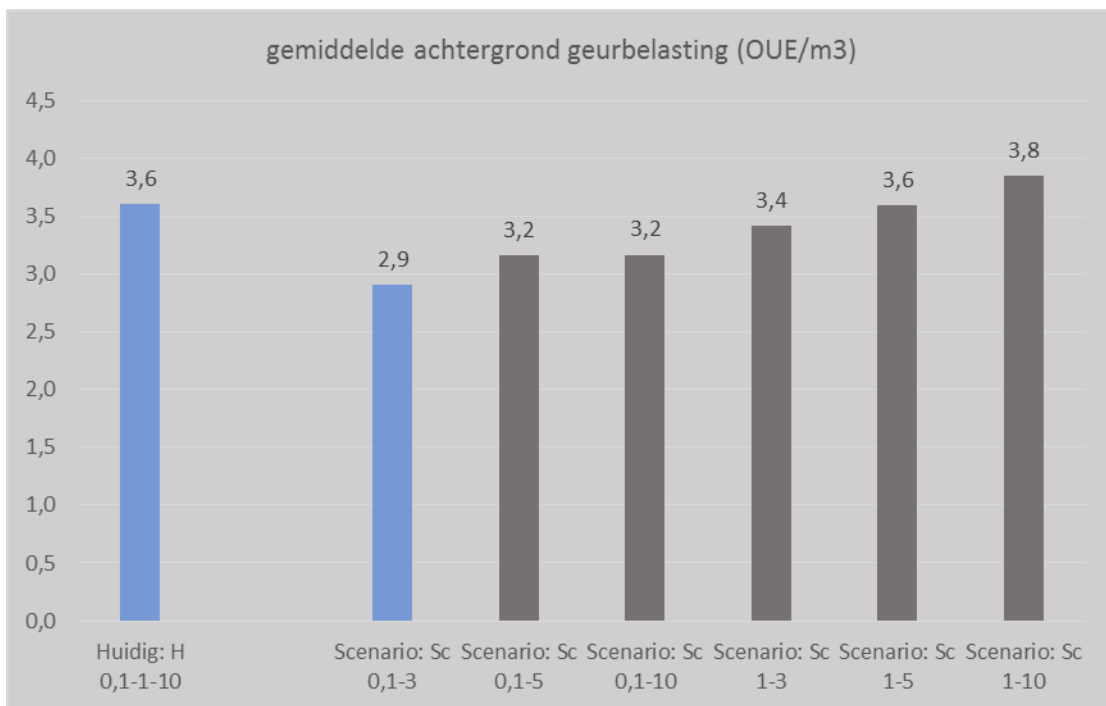
4.3.2 Effecten 7 scenario's geurnormen voor het woon- en leefklimaat (extrapolatie)

Zoals gezegd zijn alleen voor de eerste twee scenario's alle effecten doorgerekend. Dit wil zeggen, de effecten op de geuremissies en de effecten voor het woon- en leefklimaat. Voor de laatste vijf scenario's is alleen het effect op de geuremissie berekend (zie vorige paragraaf). De effecten voor het woon-en leefklimaat zijn door vertaald naar de laatste vijf scenario's. Dit is gedaan door de geuremissie van deze scenario's verhoudingsgewijs te relateren aan de achtergrond geurbelasting. Dit is alleen gedaan voor de hele gemeente (totaal). De resultaten zijn weergegeven in de figuren 4.12, 4.13 en 4.14.

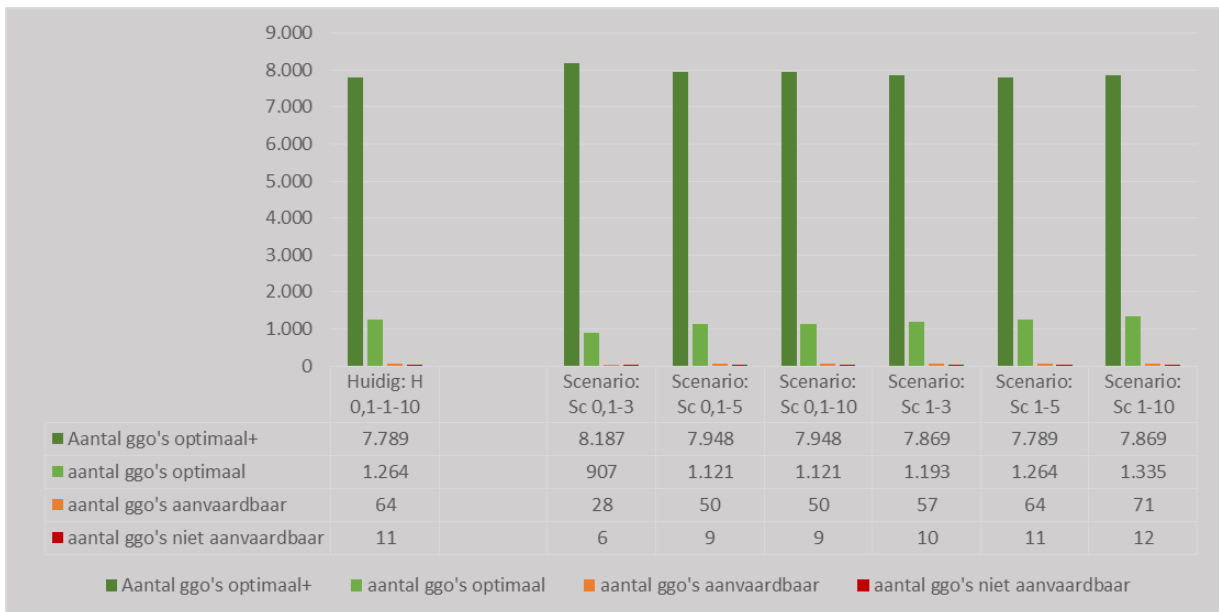
In de vorige paragraaf zijn de geuremissie voor de zeven scenario's vergeleken. De resultaten lijken hard, maar moeten worden geduid als een perspectief op lagere geuremissies bij scherpere geurnormen. In dit licht moeten ook de onderstaande resultaten aangaande het woon- en leefklimaat worden geduid.

De lagere geuremissie bij scherpere geurnormen bieden de volgende perspectieven.

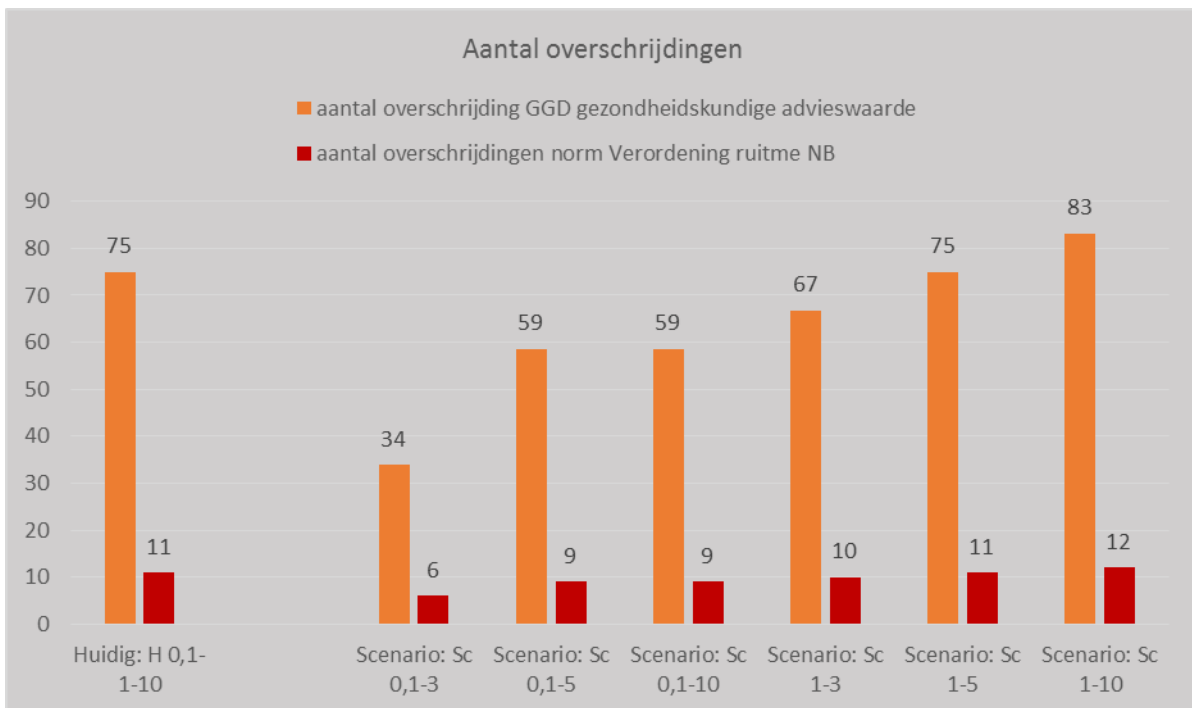
- **Een lagere achtergrond geurbelasting** (zie figuur 4.11).
Het scenario Sc 0,1-3 biedt perspectief op de laagste gemiddelde achtergrond geurbelasting. De scenario's Sc 0,1-5 en Sc 0,1-10 volgen daarna en verschillen onderling niet. Ook het scenario Sc 1-3 biedt nog perspectief op een lagere achtergrond geurbelasting dan de huidige geurnormen (H 0,1-1-10). De scenario's Sc 1-5 en Sc 1-10 bieden geen perspectief op een lagere achtergrond geurbelasting.
- **Meer woningen met een (zeer) goed woon- en leefklimaat** (zie figuur 4.12)
Naar mate de geurnormen scherper zijn vindt een verschuiving plaats: meer woningen met een (zeer) goed woon- en leefklimaat (geurklassen optimaal en optimaal+) en minder woningen in de geurklassen aanvaardbaar. Dit laatste heeft ook een gunstige invloed op het aantal overschrijders.
- **Minder overschrijdingen** (zie figuur 4.13)
Het scenario Sc 0,1-3 biedt perspectief op het minste aantal overschrijdingen. De scenario's Sc 0,1-5 en Sc 0,1-10 volgen daarna en verschillen onderling niet. Ook het scenario Sc 1-3 biedt nog perspectief op minder overschrijdingen (H 0,1-1-10). De scenario's Sc 1-5 en Sc 1-10 bieden geen perspectief op een lagere achtergrond geurbelasting.

Figuur 4.11. Effect op de gemiddelde achtergrond geurbelasting van zeven scenario's met geurnormen (gemiddeld voor de gehele gemeente Bladel. De laatste vijf scenario's (grijs weergegeven) zijn rekenkundig afgeleid van de eerste twee scenario's (blauw weergegeven).

Figuur 4.7. Het effect van bedrijfsontwikkeling op de 35 intensieve veehouderijen met bouwblokkruimte op de achtergrond geurbelasting op geur gevoelige objecten (m.n. woningen). De achtergrond geurbelasting is ingedeeld in geurklassen. Weergegeven is de gehele gemeente Bladel (totaal van alle 9.128 in de gemeente aanwezige geurgevoelige objecten): het effect van bedrijfsontwikkeling – benutten bouwblok - onder de 7 scenario's met geurnormen (huidige en mogelijk toekomstige).

Figuur 4.9. Aantal overschrijdingen (hogere achtergrond geurbelasting) van de normen uit de Verordening ruitme Noord-Brabant en de gezondheidskundige advieswaarde van de GGD). Weergegeven is de gehele gemeente Bladel (totaal van alle 9.128 in de gemeente aanwezige geurgevoelige objecten): het effect van bedrijfsontwikkeling – benutten bouwblok - onder de 7 scenario's met geurnormen (huidige en mogelijk toekomstige).

5 Effecten geurnormen voor ruimtelijke plannen

Bepaald is welke de gevolgen zijn van het aanscherpen van de geurnormen voor de veehouderij (wordt deze in zijn bedrijfsvoering belemmerd?) en voor het ontwikkelen objecten voor wonen, werken en recreatie in het gebied rond de veehouderij (is er sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat?). Het betreft 30 plangebieden. In een separate bijlage bij dit rapport is de beoordeling van ieder afzonderlijk plangebied uitgewerkt.

In het schema op de volgende pagina is de beoordeling samengevat en zijn de effecten per plangebied behandeld. Uit de beoordeling blijkt het volgende.

Op 28 plangebieden heeft het aanscherpen van de geurnormen geen effect. De betreffende plangebieden kunnen worden ontwikkeld. De veehouderijen in de omgeving worden niet in hun bedrijfsvoering belemmerd en het woon- en leefklimaat is aanvaardbaar. Voor 4 van deze 28 plangebieden moet een voorbehoud worden gemaakt:

- in het belang van het ontwikkelen van 3 plangebieden moet de vergunning van de nabij gelegen veehouderijen worden ingetrokken. Op de betreffende 'veehouderijen' worden geen dieren gehouden. Het betreft de plangebieden met nr. 2, 11 en 12
- Eén plangebied (nr. 29) betreft een stoppende veehouderij dat als ruimte-voor-ruimte locatie wordt ontwikkeld. De vergunning van de veehouderij wordt ingetrokken om de ontwikkeling mogelijk te maken.

Op 2 plangebieden heeft het aanscherpen van de geurnormen wel effect. De belangen van de nabij gelegen veehouderijen worden in beginsel geschaad (het woon- en leefklimaat is aanvaardbaar). De plangebieden kunnen geheel of gedeeltelijk worden ontwikkeld:

- voor plangebied nr. 25 is dit afhankelijk van de toekomstplannen van de veehouderij aan de Molenweg 5.
  - Gaat deze stoppen, dan kan het plangebied geheel worden ontwikkeld.
  - Gaat het bedrijf door, dan zijn de belangen van de veehouderij in het geding. Een detailberekening van de geurnormcontour van de veehouderij is nodig om de ligging ten opzichte van het plangebied nauwkeurig te bepalen.
    - ligt de contour deels over het plangebied, dan kan het plangebied alleen buiten de contour worden ontwikkeld en/of op grotere afstand van het dichtste bij de veehouderij gelegen geurgevoelig object;
    - Ligt de contour buiten het plangebied, dan kan deze geheel worden ontwikkeld.
- Voor plangebied nr. 26 zijn detailberekeningen van de geurnormcontouren nodig om de ligging ten opzichte van het plangebied nauwkeurig te bepalen.
  - ligt het plangebied buiten de contouren, dan kan het plangebied geheel worden ontwikkeld;
  - ligt de contour deels over het plangebied, dan het plangebied alleen buiten de contour worden ontwikkeld en/of op grotere afstand van het dichtste bij de veehouderij gelegen geurgevoelig object.

EVALUATIE EN GEBIEDSVISIE GEUR EN VEEHOUDERIJ 2017- GEMEENTE BLADEL

Beoordelingstabel effecten geurnormen voor de plangebieden.

A	B	C			E	F				J	K	L			
		Belangen veehouderij, kan de veehouder zijn planologische ruimte op het bouwblok benutten? Conclusie, wordt de veehouderij in zijn belangen geschaad?				Woon- en leefklimaat plangebied (aanvaardbaar of niet)							Conclusie	Conclusie geldt voor geheel / gedeeltelijk plangebied	Eindconclusie
		Huidig normen (H 0,1-1-10)	Toekomstige normen (Sc 0,1-3)	Conclusie (ja of nee)		Voorgroondbelasting		Achtergrondbelasting							
Nr.	Naam				Woonkern (5 ou)	Buitengebied (10 ou)	Woonkern (10 ou)	Buitengebied (20 ou)	Conclusie						
1	Bladel 1	nee	nee	nee	< 5	nvt	<10	nvt	A	geheel					
2	Bladel 2	ja	ja	nee	< 5	nvt	<10	nvt	A	geheel	Veehouderij Zwartakkers 24 houdt geen dieren. Vergunning intrekken.				
3	Bladel 3	nee	nee	nee	< 5	nvt	<10	nvt	A	geheel					
4	Bladel 4	nee	nee	nee	< 5	nvt	<10	nvt	A	geheel					
5	Bladel 5	nee	nee	nee	< 5	nvt	<10	nvt	A	geheel					
6	Bladel 6	nee	nee	nee	< 5	nvt	<10	nvt	A	geheel					
7	Bladel 7	nee	nee	nee	< 5	nvt	<10	nvt	A	geheel					
8	Bladel 8	nee	nee	nee	< 5	nvt	<10	nvt	A	geheel					
9	Bladel 9	nee	nee	nee	< 5	nvt	<10	nvt	A	geheel					
10	Bladel 10	nee	nee	nee	< 5	nvt	<10	nvt	A	geheel					
11	Bladel 11	ja	ja	nee	< 5	nvt	<10	nvt	A	geheel	Veehouderij Zwartakkers 24 houdt geen dieren. Vergunning intrekken.				
12	Bladel 12	ja	ja	nee	>5	nvt	>10	nvt	A	geheel	Veehouderij wordt beëindigd. Vergunning intrekken.				
13	Casteren 1	nee	nee	nee	< 5	nvt	<10	nvt	A	geheel					
14	Casteren 2	nee	nee	nee	< 5	nvt	<10	nvt	A	geheel					
15	Bredasebaan 37	nee	nee	nee	nvt	<10	nvt	<20	A	geheel					
16	Hapert 1	ja	ja	nee	nvt	<10	nvt	<20	A	geheel					
17	Hapert 2	nee	nee	nee	< 5	nvt	<10	nvt	A	geheel					
18	Hapert 3	nee	nee	nee	< 5	nvt	<10	nvt	A	geheel					
19	Hapert 4	nee	nee	nee	< 5	nvt	<10	nvt	A	geheel					
20	Hapert 5	nee	nee	nee	< 5	nvt	<10	nvt	A	geheel					
21	Heuvel 11-	nee	nee	nee	nvt	<10	nvt	<20	A	geheel					
22	Heuvel 9-9a	nee	nee	nee	nvt	<10	nvt	<20	A	geheel					
23	Hoogeloo 1	nee	nee	nee	< 5	nvt	<10	nvt	A	geheel					
24	Hoogeloo 2	nee	nee	nee	< 5	nvt	<10	nvt	A	geheel					
25	Hoogeloo 3	ja	ja	ja	< 5	nvt	<10	nvt	A	geheel of gedeeltelijk	Afhankelijk plannen veehouderij Molenweg 5.				
26	Netersel 1	ja	ja	ja	< 5	nvt	<10	nvt	A	geheel of gedeeltelijk	Polderdijk 1 en 7 gedetailleerd doorrekenen.				
27	Netersel 2	nee	nee	nee	< 5	nvt	<10	nvt	A	geheel					
28	Romeinse Villa	nee	nee	nee	nvt	<10	nvt	<20	A	geheel					
29	Uitgang 21	ja	ja	nee	nvt	>10	nvt	>20	A	geheel	De locatie zelf is een stoppende veehouderij (ruimte-voor-ruimte). Vergunning intrekken.				
30	Bedrijventerrein Kempenland	ja	ja	nee	< 5	nvt	<10	nvt	A	geheel					

Toelichting bij de beoordelingstabel plangebieden.

- De **groene cellen** in de tabel betekenen dat er geen belemmering is voor het ontwikkelen van het plangebied:
  - voor de belangen van veehouderij is in de groene cel het woord “nee” opgenomen (kolom E). Dit wil zeggen dat de belangen van de veehouderijen in de nabijheid van het plangebied door het ontwikkelen van het plangebied niet worden geschaad;
  - voor het woon- en leefklimaat is in de groene cel de letter “A” opgenomen (kolom E). Dit betekent dat het woon- en leefklimaat aanvaardbaar is voor zowel de voorgrond- als de achtergrond geurbelasting.
- De **rode cellen** in de tabel betekenen dat er wel belemmering zijn voor het ontwikkelen van het plangebied:
  - voor de belangen van veehouderij is in de rode cel het woord “ja” opgenomen (kolom E). Dit wil zeggen dat de belangen van de veehouderijen in de nabijheid van het plangebied door het ontwikkelen van het plangebied wel (kunnen) worden geschaad. Dit betekent dat bouwen van woningen of andere gevoelige objecten alleen mogelijk is buiten de geurnormcontour van de veehouderij en/of op grotere afstand van het dichtste bij de veehouderij gelegen geurgevoelig object.
  - voor het woon- en leefklimaat is in de rode cel de letter “N” opgenomen (kolom E). Dit betekent dat het woon- en leefklimaat niet aanvaardbaar is voor de voorgrond- en/of de achtergrond geurbelasting. Bouwen van woningen of andere gevoelige objecten is alleen mogelijk buiten de contouren voor een niet aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Voorbeelden van de beoordeling.

- **Plangebied 1 (Bladel 1)**
Belangen veehouderij worden niet geschaad (kolom E, groen) + Aanvaardbaar woon- en leefklimaat (kolom J, groen) ⇒ Plangebied kan geheel worden ontwikkelt (kolom K en kolom L).
- **Plangebieden 2, 11 en 12 (Bladel 2, 11 en 12)**
De plangebieden kunnen geheel worden ontwikkeld onder voorwaarde dat de vergunning worden ingetrokken van de nabijgelegen veehouderijen waar geen dieren worden gehouden en van een bedrijf dat voornemens is te stoppen.
Is dit niet mogelijk, dan ontstaat een andere situatie: de belangen van de veehouderij worden dan geschaad (kolom E, wordt dan rood), maar het woon- en leefklimaat blijft aanvaardbaar (kolom J, groen) ⇒ Plangebied kan geheel of gedeeltelijk worden ontwikkelt (kolom K en kolom L is daarom oranje weergegeven). Een detailberekening van de geurnormcontour van de veehouderijen is nodig dan om de ligging ten opzichte van het plangebied nauwkeurig te bepalen.
  - Ligt de contour deels over het plangebied, dan kan het plangebied alleen buiten de contour worden ontwikkelt en/of op grotere afstand van het dichtste bij de veehouderij gelegen geurgevoelig object.
  - Ligt de contour buiten het plangebied, dan kan deze geheel worden ontwikkelt.

6 Conclusies

In dit hoofdstuk worden de conclusies behandeld zoals deze kunnen worden getrokken uit het uitgevoerde geuronderzoek met betrekking tot de evaluatie en het geuronderzoek naar het scenario met opvullen van het bouwblok.

6.1 Conclusies uit de evaluatie geursituatie 2008 – 2012 – 2016 - 2017

In hoofdstuk 2 zijn de resultaten van de evaluatie gepresenteerd. De geursituatie in 2017 is vergeleken met die in 2008, 2012 en 2016.

Afname geuremissie

In de periode 2008 - 2017 is de totale geuremissie van alle veehouderijen afgenomen met ruim 898 duizend OU_E (-36%)⁹. Ook in de afzonderlijke gebieden - zoals deze zijn begrensd in de geurverordening van 2014 - zijn de emissies afgenomen. De afname is vooral behaald in het gemengd landelijk gebied. Daar bevinden zich ook de meeste veehouderijen. De behaalde geurreductie in de 250 m zone rond de woonkernen is van belang voor het ontwikkelen van woon-, werk- en verblijfsfuncties.

Beter woon- en leefklimaat

Door de afname van de geuremissie van de veehouderijen is in de periode 2008 – 2017 ook het woon- en leefklimaat aanmerkelijk verbeterd. Dit blijkt uit de volgende resultaten van de evaluatie:

- de achtergrond geurbelasting is afgenomen van 5,7 odour unit in 2008 naar 4.2 odour units in 2017 (-28%). Een dergelijke afname heeft zich ook voorgedaan in de afzonderlijke gebieden. Vooral in de woonkernen Hapert en Hoogeloon is de achtergrond geurbelasting in 2017 fors minder dan in 2008. In mindere mate, maar belangrijk als zoekgebied voor woningbouw, is ook in de 250 meter rond de kernen de achtergrond geurbelasting fors verminderd;
- meer woningen / gevoelige objecten met een (zeer) goed woon- en leefklimaat. In de gemeente Bladel zijn 9128 woningen/gevoelige objecten aanwezig. In 2008 was het aantal woningen met een (zeer) goed woon- en leefklimaat 2669 (29% van het totaal), in 2017 zijn het er 5246 (57% van het totaal); bijna een verdubbeling;
- Minder overschrijdingen van de normen of advieswaarden voor een aanvaardbaar woon-en leefklimaat:
  - in 2008 werd de norm uit de Verordening ruimte Noord-Brabant op 90 locaties overschreden, in 2017 zijn dit er nog 20¹⁰ (-77%);
  - in 2008 werd de gezondheidskundige advieswaarde van de GGD op 1521 locaties overschreden, in 2017 zijn dit er nog 592 (-61%);

De afname van het aantal overschrijdingen over de periode 2008 tot 2017 is het grootst voor de woonkernen Bladel, Hapert en Hogeloon.

Het gevolg van ...

De afname van de geuremissie de verbetering van het woon- en leefklimaat kan worden toegeschreven aan de volgende factoren:

- het stoppen van 47 veehouderijen;
- de combinatie van gemeentelijk geurbeleid, 50% regeling van de Wet geurhinder en veehouderij (zie voetnoot 11 op pagina 49) en het toepassen van emissiearme (stal)systemen.

---

⁹ Deze afname is uniek. De afname van de geur emissie in de provincie Noord-Brabant bedraagt gemiddeld 15% (UBA 2016). In Deurne is de afname 7% (Raadsinformatiebrief 2017).

¹⁰ Bij de geurevaluatie in 2014 zijn 23 overbelaste objecten geconstateerd. Deze zijn in het kader van een plan van aanpak knelpunten nader geanalyseerd met gebruikmaking van detailgegevens van de veehouderijen. Uit de analyse is gebleken dat van de 23 objecten er 6 daadwerkelijk overbelast zijn (de norm uit de Verordening ruimte Noord-Brabant wordt overschreden). Bron: Geurbelasting op tien knelpunten in het buitengebied van de gemeente Bladel. ODZOB, 17 december 2017.

6.2 Conclusies effectenonderzoek geurnormen

De effecten van de geurnormen op de geuremissie, de achtergrondgeurbelasting en het woon- en leefklimaat zijn onderzocht voor de huidige en mogelijk toekomstige geurnormen. Er is vanuit gegaan dat 35 ontwikkelaars / intensieve veehouderijen de beschikbare ruimte op het bouwblok opvullen met nieuwe stallen en meer dieren gaan houden, voor zover de geurnorm dat toelaat (zie paragraaf 3.2.3 en 3.2.4).

Scenario's geurnormen

Voor het effectenonderzoek zijn zeven **scenario's met geurnormen** benoemd, zie onderstaand schema geeft een overzicht van de mogelijke scenario's.

	Geurnorm woonkernen	Geurnorm buitengebied
Huidig: H 0,1-1-10	Netersel 0,1 OU _E /m ³ Overige: 1 OU _E /m ³	10 OU _E /m ³
Scenario: Sc 0,1-3	0,1 OU _E /m ³	3 OU _E /m ³
Scenario: Sc 0,1-5	0,1 OU _E /m ³	5 OU _E /m ³
Scenario: Sc 0,1-10	0,1 OU _E /m ³	10 OU _E /m ³
Scenario: Sc 1-3	1 OU _E /m ³	3 OU _E /m ³
Scenario: Sc 1-5	1 OU _E /m ³	5 OU _E /m ³
Scenario: Sc 1-10	1 OU _E /m ³	10 OU _E /m ³

De effecten van de scenario's zijn met elkaar vergeleken. De huidige geursituatie in 2017 is de referentie. Uit efficiëntie overwegingen (tijdbesteding) zijn niet alle effecten volledig voor alle scenario's doorgerekend:

- alleen voor de eerste twee scenario's zijn alle effecten doorgerekend (blauw weergegeven in bovenstaand schema). Dit wil zeggen, de effecten op de geuremissies en de effecten voor het woon- en leefklimaat.
- voor de laatste vijf scenario's is alleen het effect op de geuremissie berekend (grijs weergegeven in bovenstaand schema).

Voor deze werkwijze is gekozen omdat verondersteld is dat de resultaten van de eerste twee scenario's voor het woon-en leefklimaat zijn door te vertalen naar de laatste vijf scenario's. Immers, de eerste twee scenario's zijn de 'uitersten' (huidige ⇔ scherpste normstelling) en de laatste vijf scenario's zullen wat betreft resultaat tussen de beide 'uitersten' in liggen

Typering veehouderijen

In 2017 heeft de gemeente Bladel 157 veehouderijen in haar buitengebied. Het betreft zowel grondgebonden als intensieve veehouderijen (zie definitie in paragraaf 1.4). De veehouderijen zijn onderverdeeld drie typen.

- **De ontwikkelaars**
35 intensieve veehouderijen met meer dan 30% ruimte op het bouwblok. Deze kunnen nog een nieuwe stal (of meerdere) bouwen door de beschikbare ruimte op het bouwblok geheel opvullen, voor zover de geurnorm dat toelaat. Het grootste deel van de geuremissies in 2017 (78%) is afkomstig van de 35 ontwikkelaars.
- **De stoppers**
2 intensieve veehouderijen welke hebben aangegeven voor 1 januari 2020 de bedrijfsvoering te beëindigen in het kader van het Actieplan ammoniak en veehouderij
- **Standstil bedrijven.**
In het effectenonderzoek is uitgegaan van emissiestandstil voor de volgende veehouderijen:

- o 54 extensieve veehouderijen met in hoofdzaak melkvee. De geuremissie is 0 en zal ook in de toekomst 0 odour units zijn omdat het bestemmingsplan het omschakelen naar een intensieve veehouderij (zijnde een diercategorie met geuremissiefactor in odour units) onmogelijk maakt;
- o 49 bedrijven gelegen in het gebied beperkingen veehouderij. Deze veehouderijen mogen op grond van de Verordening ruimte Noord-Brabant het staloppervlak niet uitbreiden. Een toename van de geuremissie op deze veehouderijen is daarom niet aannemelijk;
- o voor de overige veehouderijen (3 kleine intensieve veehouderijen; 13 bedrijven met een kleine neventak; 1 intensieve veehouderij met minder dan 30% beschikbare ruimte op het bouwblok) is aangenomen dat een uitbreiding van het aantal dieren niet aannemelijk is (wat betreft het aantal dieren met een geuremissiefactor in odour units). Het is evenwel mogelijk dat deze veehouderijen wel ontwikkelen, maar gelet op de omvang van de geuremissie zal dit van geringe invloed zijn voor dit effectenonderzoek. Het is niet aannemelijk dat deze relatief kleine intensieve veehouderijen zodanig in omvang toenemen dat de geuremissie substantieel zal kunnen toenemen.

Dit effectenonderzoek naar de geurnormen is dus geheel gerelateerd aan de ontwikkelaars. Verondersteld is dat deze 35 intensieve veehouderijen met voldoende ruimte op het bouwblok (meer dan 30%) ontwikkelen: een nieuwe stal bouwen (of meerdere) en de beschikbare ruimte op het bouwblok geheel opvullen, voor zover de geurnorm dat toelaat. Deze veehouderijen kunnen uitbreiden in aantallen dieren, afhankelijk van de geurnorm kan ook de geuremissie van het bedrijf toenemen.

6.2.1 Effecten geurnormen op de ontwikkelingsmogelijkheden veehouderijen

Het aanscherpen van de geurnormen leidt tot één veehouderij extra die door de geurnormen geen vrije emissieruimte overhoudt. Het effect van het aanscherpen van geurnormen op de maximale geuremissie c.q. het emissieplafond van de veehouderijen is groter.

- Het emissieplafond bij de huidige geurnormen bedraagt 885.570 OU_e/m^3 . Dit is de maximale geuremissie van alle veehouderijen wanneer zij zouden voldoen aan de huidige geurnormen. De feitelijke geuremissie bedraagt 1.221.002 OU_e/m^3 . De overschrijding – het teveel aan geuremissie op basis van de geurnormen – bedraagt in 2017 ruim 335 duizend OU_e/m^3 .
- Bij de mogelijk toekomstige geurnormen (Sc 0,1-3) is het emissieplafond veel lager dan bij de huidige geurnormen (ruim 226 duizend OU_e/m^3). De feitelijke geuremissie verandert niet en is 1.221.002 OU_e/m^3 . De overschrijding is daarom veel groter dan bij de huidige normen: bijna 563 duizend OU_e/m^3 .

6.2.2 Effecten van de geurnormen het woon en leefklimaat.

In de vorige paragraaf zijn de geuremissie voor de scenario's geurnormen vergeleken. De resultaten lijken hard, maar moeten worden geduid als een perspectief op lagere geuremissies bij scherpere geurnormen. In dit licht moeten ook de onderstaande resultaten aangaande het woon- en leefklimaat worden geduid.

De lagere geuremissie bij scherpere geurnormen bieden de volgende perspectieven.

- **Een lagere achtergrond geurbelasting** (zie figuur 4.11).
Het scenario Sc 0,1-3 biedt perspectief op de laagste gemiddelde achtergrond geurbelasting. De scenario's Sc 0,1-5 en Sc 0,1-10 volgen daarna en verschillen onderling niet. Ook het scenario Sc 1-3 biedt nog perspectief op een lagere achtergrond geurbelasting dan de huidige geurnormen (H 0,1-1-10). De scenario's Sc 1-5 en Sc 1-10 bieden geen perspectief op een lagere achtergrond geurbelasting.
- **Meer woningen met een (zeer) goed woon- en leefklimaat** (zie figuur 4.12)
Naar mate de geurnormen scherper zijn vindt een verschuiving plaats: meer woningen met een (zeer) goed woon- en leefklimaat (geurklassen optimaal en optimaal+) en minder woningen in de geurklassen aanvaardbaar. Dit laatste heeft ook een gunstige invloed op het aantal overschrijders.
- **Minder overschrijdingen** (zie figuur 4.13)
Het scenario Sc 0,1-3 biedt perspectief op het minste aantal overschrijdingen. De scenario's Sc 0,1-5 en Sc 0,1-10 volgen daarna en verschillen onderling niet. Ook het scenario Sc 1-3 biedt nog perspectief op minder overschrijdingen (H 0,1-1-10). De scenario's Sc 1-5 en Sc 1-10 bieden geen perspectief op een lagere achtergrond geurbelasting.

6.2.3 Effecten van de geurnormen op de geuremissies

Scherpere geurnormen bieden *perspectief* op lagere geuremissies.

- In 2017 bedraagt de totale geuremissie van de veehouderijen in Bladel 1.556.434 OU_E (referentie).
- Bij de huidige geurnormen (H 0,1-1-10) kan de emissie in de toekomst met ruim 288 duizend odour units afnemen (-18%).
- Bij de mogelijk toekomstige geurnormen (Sc 1-3) kan de emissie met in de toekomst met ruim 561 duizend odour units afnemen (-36%).

De toekomstige afname van de geuremissie is het gevolg van het overschrijden van de geurnorm. Van de 35 ontwikkelaars overschrijden 29 de huidige geurnormen en 30 de toekomstige geurnormen. Op die gevallen is de 50% regeling¹¹ van de Wet geurhinder en veehouderij van toepassing en de regeling uit de Verordening ruimte 2014 dat een proportionele bijdrage¹² aan de afname van een overbelasting van de achtergrondbelasting vereist. Het lagere emissieplafond bij de scherpere geurnormen betekent dat de 50% regeling in beginsel leidt tot een grotere reductie van de geuremissie op de veehouderijen.

Uit bovenstaande resultaten blijkt dat de mogelijke toekomstige geurnormen tot een grotere afname van de geuremissie leiden dan de huidige geurnormen. De cijfers laten dit effect zien, maar een nuancering is hier op zijn plaats.

- De afname van de geuremissie wordt gerealiseerd op de veehouderijen/ontwikkelaars zonder vrije emissieruimte (zie paragraaf 4.2.4). Deze 29 veehouderijen overschrijden de geurnorm en hebben hun emissieplafond bereikt. In die gevallen moet bij ontwikkeling c.q. opvullen van het bouwblok, bij de vergunningverlening de 50% regeling van de Wet geurhinder en veehouderij worden toegepast. In de geurberekening zijn hiervoor algemene rekenregels opgenomen: per veehouderij is de geuremissie berekend waarmee de geurnorm wordt overschreden ('overschrijdingsemissie'). Deze waarde is gehalveerd en opgeteld bij de geuremissie waarmee wordt voldaan aan de geurnorm. Een scherpere geurnorm leidt logischerwijs tot een hogere 'overschrijdingsemissie' en na halvering tot een lagere bedrijfsemissie.

Zie figuur met rekenvoorbeeld in bijlage 1.

- In de praktijk zal het effect van de 50% regeling genuanceerder zijn dan de hiervoor geschetste algemene rekenregels. De 50% regeling werkt op iedere veehouderij anders door. Het is lastig – haast ondoenlijk – om deze per bedrijf te bepalen (buiten de tijd die het zou vergen). Daarom zijn voorgaande algemene rekenregels gebruikt.

---

¹¹ De 50% regeling is van toepassing in gevallen dat de geurbelasting van de veehouderij hoger is dan de geurnorm. Zodra het bedrijf gaat ontwikkelen – een nieuwe stal bouwen voor het houden van meer dieren - dan is de 50% regeling van toepassing. Dit kan alleen door het toepassen van emissiearme systemen zoals luchtwassers. De 50% regeling van de Wgv werkt dan als volgt: 50% van de emissiereductie die wordt behaald door het toepassen van emissiearme systemen mag benut worden voor het houden van meer dieren en de andere 50% wordt benut om de geuremissie van het bedrijf te verlagen. Dit resulteert in een lagere bedrijfsemissie en dien ten gevolge een lagere geurbelasting (NB. Aan de geurnorm hoeft niet voldaan te worden. De geurbelasting komt uit op een niveau tussen de huidige geurbelasting en de norm).

¹² In het geval dat de achtergrondbelasting hoger is dan de geurnormen uit de Verordening ruimte, kan de uitbreiding / bouw van een nieuwe stal worden toegestaan indien het bedrijf zijn bijdrage aan de overschrijding van de achtergrondbelasting wegneemt (proportionele bijdrage van een veehouderij aan de afname van een overbelasting).

6.2.4 Effecten van de geurnormen voor de plangebieden

Bepaald is welke de gevolgen zijn van het aanscherpen van de geurnormen voor de veehouderij (wordt deze in zijn bedrijfsvoering belemmerd?) en voor het ontwikkelingen objecten voor wonen, werken en recreatie in het gebied rond de veehouderij (is er sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat?). Het betreft 30 plangebieden. In een separate bijlage bij dit rapport is de beoordeling van ieder afzonderlijk plangebied uitgewerkt. In het schema op volgende pagina 45 is de beoordeling samengevat en zijn de effecten per plangebied behandeld. Uit de beoordeling blijkt het volgende.

Op 28 plangebieden heeft het aanscherpen van de geurnormen geen effect. De betreffende plangebieden kunnen worden ontwikkeld. De veehouderijen in de omgeving worden niet in hun bedrijfsvoering belemmerd en het woon- en leefklimaat is aanvaardbaar. Voor 4 van deze 28 plangebieden moet een voorbehoud worden gemaakt: op drie locaties moet de vergunning worden ingetrokken van nabijgelegen 'veehouderijen' waar geen dieren worden gehouden; op één ruimte-voor-ruimte locatie moet de vergunning van de stoppende veehouderij worden ingetrokken.

Op 2 plangebieden heeft het aanscherpen van de geurnormen wel effect. De belangen van de nabij gelegen veehouderijen worden in beginsel geschaad (het woon- en leefklimaat is aanvaardbaar). De plangebieden kunnen geheel of gedeeltelijk worden ontwikkeld afhankelijk van de toekomstplannen van de veehouderij (stoppen of doorgaan). Detailberekening zijn nodig om de ligging van de geurnormcontouren ten opzichte van het plangebied nauwkeurig te bepalen.

Bijlage 1: Doorwerking rekenregels 50% regeling Wgv

